

Belediye

“CHP’Lİ BELEDİYE BAŞKANLARI GAZİANTEP’TE BULUŞTU”

“MARMARA’YA ENDÜSTRİYEL VE EVSEL KİRLİTİCİLERİN FOSEPTİĞİ GİBİ DAVRANILIYOR”

SELAHATTİN BEYAZ

Çevre Mühendisi
ÇMO İstanbul Şube Su ve Su Komisyonu Başkanı

Röportaj

RAŞİT FIRAT DENİZ

Çevre Mühendisi
ÇMO İstanbul Şubesi, YK Üyesi

Yaklaşık 1.000 kilometre sınırı ve kıyısı olan Marmara Denizi'nin çevresinde 25 milyon insan yaşıyor. Yani tüm ülke nüfusunun hemen

hemen üçte biri. Her üç kişiden biri Marmara Bölgesi'nde, bu kıyıda yaşıyor. [Sayfa 9](#)

YEREL YÖNETİMLERDE ATIK YÖNETİMİ ÇALIŞMALARINI BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

[Sayfa.18](#)

ZEYDAN KARALAR
ADANA

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU
AYDIN

LÜTFÜ SAVAŞ
HATAY

ÜLGÜR GÖKHAN
ÇANAKKALE

ALİ ORKUN ERCENGİZ
BURDUR

BARIŞ AYHAN
SİNOP

ALİM KARACA
FETHİYE

TOLGA TOSUN
BANDIRMA

MEHMET OKTAY
MARMARIS

ŞÜKRÜ TURGUT
Kırşehir-Akpınar
Belediye Başkanı

ŞÜKRÜ SÖZEN
Antalya-Manavgat
Belediye Başkanı

AHMET DENİZ ATABAY
Aydın-Didim
Belediye Başkanı

ŞULE SUMER
Kadıköy Belediyesi
Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR
[Sayfa.36](#)

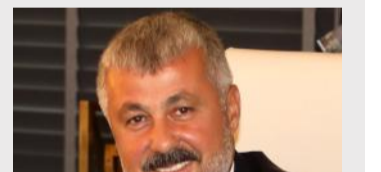

KAHRAMAN KALYONCU
Bilgisayar Mühendisi
Thermomed Kurucu Ortağı

Prof. Dr. TUĞBA ÖLMEZ HANCI
Çevre Mühendisi
İSKİ Strateji Geliştirme Daire Başkanı

“İÇME SUYU VE KANALİZASYON MASTER PLANI'NI HAZIRLIYORUZ”
[Sayfa.11](#)

“BİLİMSEL KARARLARIN BİLİM İNSANLARINA VE ARAŞTIRMACILARA BIRAKILMASI GEREKİR”
[Sayfa.13](#)

“SEÇMENLERİN SOMUT TALEPLERİ VAR”
[Sayfa.6](#)

“ÇHP’Lİ BELEDİYELER HALKA UMUT OLDU”
[Sayfa.3](#)

Röportaj

ULAŞ TOL
Araştırma Direktörü
TEAM

Röportaj

BURHANETTİN BULUT
CHP Adana Milletvekili
CHP Yerel Yönetimler Heyeti Üyesi

Röportaj

SEYİT TORUN
CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

Röportaj

DAYANIŞMANIN VE UMUDUN MESAJINI VERDİK
[Sayfa.2](#)

“DAYANIŞMANIN VE UMUDUN MESAJINI VERDİK”

2019 yerel seçimlerinin ardından 4. Belediye Başkanları Çalıştayı'nı 18-19-20 Haziran tarihlerinde Gaziantep'te gerçekleştirdik. Son olarak Kasım 2019'da İzmir'de belediye başkanlarımızla bir araya gelmiştik. Pandemi sürecinin etkisiyle 19 ay boyunca yüz yüze toplantı yapma imkânı bulamadık. Bu süreçte iki çevrimiçi toplantı düzenleyerek Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun başkanlığında belediye başkanlarımızla görüştük. Pandemi koşullarının hafiflemesi ve bu tür toplantılara izin verilmesi sonrasında toplantımızı Gaziantep'te düzenleme kararı aldık.

Bizim diğer siyasi partilerden bir farkımız var. Belediye başkanları toplantılarımız, herkesin bir araya geldiği ve konuşmaların ardından dağıldığı toplantılar olmuyor. Gaziantep toplantımız da öyle olmadı. 18 Haziran Cuma sabahı bir basın toplantısı düzenleyerek hem toplantının içeriği hakkında kamuoyuna bilgi verdik hem de yerel yönetimleri ilgilendiren güncel gelişmeleri değerlendirdik. Ardından tüm belediye başkanlarımız Gaziantep'in dokuz ilçesinde sahaya inerek vatandaşlarla bir araya geldi. Sahada gördük ki, Gaziantep halkı belediye başkanlarımızı bağrına bastı. Başkanlarımıza büyük bir ilgi vardı. Belediye başkanlarımız, vatandaşlarla bir araya geldi, esnafların sorunlarını dinledi. Bunun yanında Gaziantep Valisi'ni ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı'nı da ziyaret ettik.

Cumartesi günü programımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun açılış konuşmasıyla başladı. Genel Başkanımız hem yerel yönetimlerle hem de ülke gündemiyle ilgili önemli değerlendirmelerde bulundu. Belediye başkanlarımız iki oturum hâlinde kendi aralarında atölye çalışmalarına başladı. 10-12 belediye başkanının katılımıyla moderatör eşliğinde gerçekleştirilen atölye çalışmalarının birinci oturumunda belediyelerimizin iki yıllık hizmetleri değerlendirildi. İkinci oturumda ise, önümüzdeki üç yılda yapılacak çalışmalar masaya yatırıldı. Bu toplantıların verimli ve başarılı geçtiğini söyleyebilirim. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu bir dizi ziyarette bulundu. Esnafın, vatandaşın, sanayicinin sorunlarını dinledi.

Çalıştay programımız Pazar günü de sabahın erken saatlerinde başladı. Öncelikle seçmen araştırmalarına ilişkin bir sunum yapıldı. Ardından yoksulluk, iletişim, seçmen analizi ve tarım konularının ele alındığı bir panel düzenlendi. Sonrasında belediyelerin mali analizleri ve dezavantajlı kesimlere yönelik proje önerileri konusunda sunumlar yapıldı. Altı farklı tematik alanda ilham verici projeler hakkında bilgi aktarıldı.

Pazar günü öğleden sonra Genel Başkanımızın başkanlığında belediye başkanlarımızı dinledik. Belediye başkanlarımız, farklı konularda görüş, öneri ve taleplerini sundu. Genel Başkanımız, belediye başkanlarımıza hitaben bir kapanış konuşması yaptı. Toplu fotoğraf çekimiyle çalıştay programımız sona erdi.

Bu üç günlük programın düzenlenmesinde emeği geçen tüm arkadaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum. Sorunsuz ve başarılı bir programı hep birlikte tamamladık.

CHP olarak bu programları düzenlemekteki amacımız, belediyelerimizin başarılı hizmetlerinin artırılmasına ve vatandaşların derdine derman olacak çalışmalara katkıda bulunmaktır. Gaziantep toplantımızın da bu amaca hizmet eden verimli bir çalışma olduğunu düşünüyoruz.

Son yerel seçimlerde büyük bir başarı elde ettik, korkuyu, baskıyı ve umutsuzluğu yendik. Bu siyasi iktidarın sandıkta yenilebileceğini tüm dünyaya ispatladık. Belediye başkanlarımız, vatandaşların beklentilerini boşa çıkarmadı. Yerel seçimlerden önce rakiplerimiz kara propagandalar yaptı. “CHP gelirse, yardımları keser,” dediler, biz iki katına çıkardık. Yerel yönetimlerdeki israfa son verdik. Vatandaşları şeffaf bir yönetim anlayışıyla buluşturduk. Belediye meclisi toplantılarını ve ihaleleri canlı yayınladık. Şimdi görüyoruz ki, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Genel Başkanı da belediyelerimizin bu hizmetlerini örnek alarak kendi belediye başkanlarına öğüt veriyor. “İhaleleri mutlaka şeffaf bir şekilde gerçekleştirin, hatta canlı yayınlayın,” diye talimat veriyor. Biz de kendilerine şunu söylüyoruz: Bizi izlemeye devam edin, bizde örnek alacağınız daha çok şey var. Belediyelerimize saldıracağınıza onları örnek alın.

Pandemi süreci, belediyelerimizi de olumsuz etkiledi. Biz, vatandaşları kandıran çılgın projelerin peşinden koşmadık, vatandaşların öncelikli ve temel sorunlarını çözmek için mesai harcadık. Vatandaşlar ne yaptığımızı görüyor, bu doğrultuda belediye başkanlarımıza yönelik memnuniyet de giderek artıyor.

Pandemi sürecinde belediyelerimiz iktidarın yapamadığını yaptı. Belediye kaynaklarını küçük bir azınlığın çıkarları için değil, vatandaş için kullandı. İhtiyaç sahibi vatandaşlara yönelik desteklerimize herkes şahit oldu.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

Biz bu hizmetleri verirken, iktidar sahipleri siyasi hırslarına yenildi. Belediyelerimizin hizmetlerini engellemek için her türlü hukuksuzluğa başvurular ve bu sorunlu anlayışla devam ediyorlar. Bağış kampanyalarına el koydular, belediye başkanlarımız hakkında sudan sebeplerle soruşturmalar açtılar. Belediyelerimizin yetki ve gelirlerini merkezi yönetime devretmek için her yolu denediler. Ancak bizim belediyelerimiz mazeret değil, çözüm üretti; şikâyet etmedi, sorunları çözmek için mücadele etti. Çalıştayımızın sloganındaki gibi: “Tıkır tıkır çalışıyoruz, sorunları teker teker çözüyoruz.”

Gaziantep'teki toplantımızda aslında tüm Türkiye'ye önemli bir mesaj verdik. Bu mesaj, bize güvenen milyonlara karşı sorumluluğumuzun mesajıdır. Bu mesaj, tüm baskılara karşı birlikte mücadele etmenin, dayanışmanın mesajıdır. Bu mesaj, kötülüğe karşı iyiliğin, karamsarlığa karşı umudun mesajıdır. Siyasi iktidar ne yaparsa yapsın, önümüze hangi engeli çıkarırsa çıkarsın, halkımıza karşı sorumluyuz. Belediye başkanlarımız karardır, hiçbir engel onları yollarından geri çeviremeyecektir. Belediye başkanlarımız, önümüzdeki üç yıllık süreçte de aynı anlayışla yola devam edecek. Halka hizmette şu ana kadar engel tanımadık, bundan sonra da tanımayacağız. Belediye başkanlarımız, yeni projelerle tıkır tıkır çalışmaya ve sorunları teker teker çözmeye devam edecek.

“CHP’Lİ BELEDİYELER HALKA UMUT OLDU”

Öncelikle sizi tanıyalım. Siyasete giriş motivasyonunuz neydi?

BURHANETTİN BULUT: Orta ve lise eğitimimi Adana’da tamamladım. 1992 yılında Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nden, 2019 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi’nden mezun oldum. 1993 yılında Adana’da eczane açarak mesleğimi sürdürdüm. Çeşitli sivil toplum kuruluşlarında aktif görev aldım. Adana Eczacı Odası’nda dört dönem Adana Eczacı Odası Başkanlığı görevini yürüttüm. Çukurova Kent Konseyi Kurucu Yürütme Kurulu Üyeliği’nin yanı sıra 1999 yılından bu yana üyesi olduğum CHP’nin il ve ilçe örgütlerinin çalışmalarında aktif görev aldım. 30 Mart 2014 yerel seçimlerinde Çukurova Belediye Meclis Üyesi oldum. CHP Adana İl Başkanı olarak atanmam üzerine meclis üyeliğinden ayrıldım. 24 Haziran 2018 seçimlerinde CHP Adana milletvekili olarak parlamentoya girdim. TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyesiyim.

İlk gençlik yıllarımdan itibaren siyasetle iç içeyim. Aristo, siyaseti “bir insanın uğraşabileceği en nitelikli iş” olarak tanımlar. Bir kalbe dokunuyorsun, bir insanın sorununu çözüyorsun, bir insanın hayatını olumlu yönde değiştiriyorsun, toplumsal bir sorunda halkla güç birliği yapıyorsun, derdiyle dertleniyorsun. Bu açıdan bakıldığında Aristo haklı. Siyaset, yapılacak en nitelikli iş. Ben de haksızlıklara karşı mağdurların sesi olmak, eşitsizlikleri dile getirmek, Abdi Ağalara karşı İnce Memed olmak için daha özgür, daha mutlu bir ülke idealimle siyasetin içinde oldum.

Sağlık sistemi konusunda birçok çalışması olan vekillerdensiniz. Sağlık sistemi neden çökme noktasına geldi? Kapsayıcı ve iyi sağlık hizmetine herkesin erişebileceği öngörülmüştü. Kapsayıcı sağlık sisteminin kritik başlıkları neler olmalı?

BURHANETTİN BULUT: Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla birlikte sağlığın finansmanı ekonomik çıkarlar gözetilerek planlanmaya başladı. Ekonominin tekelinde belirlenen sağlık politikalarıyla vatandaşlar için fazla ücret ödemeye daha sınırlı sağlık hizmeti söz konusu oldu. Sağlık çalışanları için de güvencesizlik yaratan uygulamalar başladı. AKP iktidarıyla her alandaki özelleştirme devam etti. Vatandaşın en temel hakkı olan sağlık, eğitim gibi hizmetlerin devlet eliyle yürütülmediği bir sistem yapılandırıldı. Anayasal hak olan sağlık hizmeti, sektör hâline dönüştü.

Uygulamada da görülebileceği gibi, devletin sunmak zorunda olduğu sağlık hizmeti sadece fark ücreti veya katkı payı ödeyebilenlerin satın aldığı bir sektör oldu. “Sağlık sektörü”, parası olanların en iyi şekilde tedavi olduğu, tüccarların para kazandığı ancak parası olmayanın hizmeti satın alamadığı bir alan olarak halka sunuluyor. Henüz hastaneye gitmeden, hastane randevu sistemi aranırken ödenen telefon parasıyla başlayan sağlık giderleri, katkı ve katılım paylarıyla vatandaşları bu hizmeti almaktan caydırıyor. “Paran kadar sağlık” dönemine bir an önce son verilmeli. Anayasal bir hak olan sağlık, kâr amacı güdülmeden herkese eşit dağıtılmalı.

Ankara’nın yoğun gündeminden bölgenize zaman ayırabiliyor musunuz? Adana bölgesinin öne çıkan sorunları ve bölgenin önündeki fırsatlar nedir?

BURHANETTİN BULUT: Genel kurul çalışmaları için haftanın üç günü Ankara’dayım. Genel kurul çalışmalarını bitirince bölgemizde ilçe ve köy ziyaretleri yapıyor, hemşerilerimizin sorunlarını dinliyoruz. İl ve ilçe örgütlerimizle sık sık bir araya gelip gündeme dair görüş alışverişinde bulunuyoruz. Adana’nın sorunlarını TBMM’ye ve ulusal gündeme taşıyoruz. Adana’nın en kronik sorunu, işsizlik. Adana, bu konuda Türkiye’nin aynası gibi. Özellikle fabrikaların kapanması nedeniyle Adana’da işsizlik artıyor. Adana vergisini veriyor, ama karşılığını yatırım olarak alamıyor. Yapılmayan, tamamlanamayan kamu yatırımlarıyla iktidardan üvey evlat muamelesi görüyor. Bu tablonun tersine çevrilmesi için Adana yatırım bekliyor, ancak son derece az olan kamu yatırımları dahi ağır aksak ilerliyor. Bir zamanlar bereketli topraklarıyla, sanayisiyle, tarımıyla ülkenin lokomotifi olan Adana, o günlerini mumla arıyor. Adana, yaşanılabilir bir kent olmaktan hızla uzaklaşıyor. Kırdan kente göç, yoksulluk ve işsizlik, Adana’nın kaderi hâline geldi. Sanayinin içinde bulunduğu krize tarımın tasfiyesi de eklenince ortaya yoksul, sağlıksız büyüyen çarpık bir kent çıktı. Birçok çiftçi ırcalık, birikmiş elektrik, Bağ-Kur ve kredi borçları karşısında çaresiz. Girdi maliyetleri ürünün satış fiyatını karşılamıyor. Adana’nın eski günlerine dönmesi için yatırımın ve istihdamın önünün açılması gerekiyor.

Röportaj

BURHANETTİN BULUT

CHP Adana Milletvekili
CHP Yerel Yönetimler
Heyeti Üyesi

Yerel yönetimlerle iletişiminiz nasıl?

BURHANETTİN BULUT: Genel Başkan Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun talimatıyla, Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun başkanlığında kurulan Yerel Yönetimler Heyeti’nin üyesiyim. Yerel seçimlerdeki başarımızı ve yerelde yeşeren umudu genele taşımak için “Yerelden Genele İktidara Yürüyüş” programımızı başlattık. Yerel Yönetimler Heyeti olarak belediyelerimizin bulunduğu il, ilçe ve beldelerimizi ziyaret edip yapılacakları planlıyoruz. Sorunları dinliyor, talepleri alıyor, çözüm üretiyoruz. Belediye başkanlarıyla görüş alışverişinde bulunuyor, neler yapılabileceğini belirliyor, sosyal belediyecilik anlayışıyla, insan odaklı hizmet üretmek amacıyla yapacakları yeni çalışmalara destek oluyoruz. Belediyelerimizin başarılarını artırmanın ve daha fazla sayıda vatandaşa sağlıklı, doğru hizmet götürmenin derdindeyiz. Belediyelerimizin toplumun tüm kesimlerinin takdirini kazanacak faaliyetleri, genel iktidarın kapısının açılmasında “anahtar” olacak.

Gittiğimiz her kentte ve ilçede, vatandaşın, esnafın sıkıntılarını dinliyoruz. CHP’nin çözüm önerilerini anlatıyoruz. CHP’li belediyeler halka umut oldu. Özellikle pandemi döneminde iktidarın bütün engellemelerine rağmen belediyelerimiz aracılığıyla ihtiyaç sahibi her vatandaşa ve esnafa yardım eli uzattık. Ayrım yapmadık. Toplumun her kesimine hizmet götürdük. Belediyelerimiz tarafından aynı yardım yapılan aile sayısı, 5 milyon 800 bine yaklaştı. Vatandaşlar, vergilerin doğru yere harcandığını, vergilerinin kendilerine hizmet olarak döndüğünü görüyor. Belediyelerimiz, şeffaf ve hesap verebilir yönetim anlayışıyla çalışıyor, sorunları çözüyor.

“CHP’Lİ BELEDİYE BAŞKANLARI GAZİANTEP’TE BULUŞTU”

CHP'nin “Belediye Başkanları Buluşması”, “Tıkır Tıkır Çalışan Belediyeler” sloganıyla 18-19-20 Haziran tarihlerinde Gaziantep'te gerçekleştirildi. CHP'li belediye başkanları, kolaylaştırıcılar eşliğinde atölye çalışmaları yaptı, panel oturumlarında uzmanları dinledi ve farklı temalardaki sosyal girişimlerle tanışma imkânı buldu. Bu bölümde atölye çalışmalarından öne çıkan bulguları paylaşıyoruz.

Üç saat süren ve yirmi farklı masada uzman moderatörlerin kolaylaştırıcılığında gerçekleştirilen atölye çalışmalarının ilk bölümünde başkanlar, iki yıllık süreci değerlendirdi. Atölyelerin ikinci kısmında ise, kentlerin çözüm bekleyen konularına ilişkin benimsenecek temel yaklaşımlar tartışıldı. Başkanlar, fikir ve deneyimleriyle birbirlerinin çalışmalarına katkıda bulundu.

Geçmiş dönem değerlendirme oturumu, başkanların 31 Mart'tan bu yana sürdürdüğünü ifade ettikleri engellemelerin tartışılmasıyla başladı. CHP'li belediyeler, birçok alanda hükümetin baskısıyla ve engellemeleriyle mücadele ettiklerini, devlet kurumlarının dahi işleri yokuşa sürmek, sessiz kalmak ya da geç yanıt vermek gibi engelleyici tutum takındıklarını ifade ediyor. En önemli engeller, yasal düzenlemeler ve merkezi idarenin siyasallaşması olarak tarif ediliyor. Belediyelerin siyasi baskı altında olması, önemli tehditlerden biri olarak görülüyor. İktidar partisinin en büyük engelleyici olduğu konusunda mutabakat söz konusu. Makro ölçekte hükümetin, mikro ölçekte kaymakamların engellemelerinin ve kısıtlamalarının başkanların performansına etki ettiği dile getiriliyor. CHP'li belediyelerin valilik ve kaymakamlık yoluyla müfettiş baskısı altında oldukları, bunun oldukça yıpratıcı olduğu tekrarlanıyor.

Başkanların hemfikir oldukları diğer bir husus, CHP'li belediyelerin engellemelere sığınmayan ve “rağmen” çözüm üreten yaklaşımlarının vatandaşlar nezdinde karşılık bulması. Başkanlar, CHP'li belediyelerin bu süreçte başarılı olduğunu belirtiyor. Özellikle bütçe konusunda şeffaf, dürüst ve güvenilir yönetim anlayışının benimsendiği vurgulanıyor. Vatandaşların da bu durumun farkında olduğu vurgulanıyor. CHP'li belediyelerin kamu kaynaklarını verimli kullanmada, partililik yapmama ve tarafsızlıkta öne çıktığı ifade ediliyor. Başkanlar, bu başarıların CHP'yi iktidara doğru taşıdığını düşünüyor.

CHP belediyelerinin geçmişe kıyasla daha başarılı bir belediyeçilik ortaya koyduğu düşünülüyor. Sadece altyapı, ulaşım gibi klasikleşmiş belediyeçilik hizmetlerinin değil, dezavantajlı grupların desteklediği, özellikle eğitimde ve sağlıkta fırsat eşitsizliğiyle mücadele edildiği, pandeminin etkisiyle sosyal belediyeçiliğin deneyimlendiği bir dönem olduğunun altı çiziliyor. Yerel yönetimlerde gösterilen başarıların genel seçimlerde de CHP'ye iktidar yolunu açtığı düşünülüyor. CHP'li büyükşehir belediyesi sayısının ikiden on bire çıkması konusu da sıklıkla dile getiriliyor. Bu bağlamda büyükşehir belediye sayısındaki artış ve Türkiye nüfusunun çoğunluğuna hitap etme, en önemli kriterler arasında sayılıyor. Bu sayının artışı, büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki uyumu da destekliyor.

Başkanlar, CHP'li belediyelerin özellikle pandemi sürecinin başında gösterdiği hızlı, şeffaf ve çözüm üreten yaklaşımların önemli bir fark yarattığının altını çiziyor. Belediyelerin pandemi sürecinde hükümetin organizasyonel başarısızlığından doğan boşluğu doldurarak ihtiyaçları karşıladıkları, hükümetin engellemelerine rağmen kaynak geliştirme ve yönetmede başarılı oldukları, faydalı hizmetler ürettikleri belirtiliyor. Kamuoyunda ulaşılabilir, şeffaf, dürüst belediye başkanı imajının da pekiştirildiği, ülkenin geçtiği darboğazda CHP'li belediyelerin bahane üretmeden çalıştığı, engellemeler karşısında dik durdukları ifade ediliyor. Diğer belediyelerin ve merkezi iktidarın eksik bıraktığı hizmetlerin karşılanmasının (aynı yardımlar gibi) etkili ve kalıcı olduğu vurgulanıyor. Bu yardımlarda özellikle iş insanlarından destek alındığı ve bazı belediyelerde bu kişilerin CHP'li olmamasına rağmen sürece dahil olduğu belirtiliyor. Aynı yardımların dışında aşevleri, tablet dağıtımı, esnafa destek, gıda paketleri gibi uygulamaların da vatandaşlarda güven oluşturduğunun altı çiziliyor.

Başkanlara göre pandemi sürecinin önemli ihtiyaçları, destekler ve dayanışmayı örgütlemek. Bu bakımdan CHP'li belediyelerin örnek teşkil ettiği, dayanışma, birliktelik ve destek ruhu yaratma konusunda başarılı olduğu ifade ediliyor. CHP'li belediyelerin birbirleriyle dayanışma ilişkisinin, araç ve imkânların paylaşılmasının da belediyelerin güçlenmesi açısından önemli olduğu aktarılıyor. Büyük belediyelerin, küçük belediyelere araç vb. konularda destek vermesinin bu bölgelerde başarıyı pekiştirdiği belirtiliyor.

CHP'li belediyelerin 31 Mart seçimleriyle yakaladığı başarı rüzgârını geçtiğimiz iki yıllık süreçte de devam ettirdiği düşünülüyor. Bu iki yıllık süreçte “CHP Belediyeçiliği” kavramının ortaya çıktığına ve kabul gören bir olguya dönüştüğüne dair inanç kuvvetli. CHP'ye yönelik en belirgin önyargının sosyal yardımlarla ilişkili olduğu ifade ediliyor. CHP belediyelerinin yeteri kadar sosyal yardım vermeyeceğine yönelik önyargının ise, pandemi sürecinde olumlu yönde değiştiği ifade ediliyor. Bu süreçte CHP'li belediyelerin hukuksuzlukla, engellemelerle karşı karşıya bırakıldığı ancak vatandaşların bu tür karalamalara itibar etmediği vurgulanıyor.

Başkanlar, sosyal belediyeçilik anlayışında başarı elde edildiği konusunda hemfikir. Sosyal belediyeçilik, sosyal demokrasi, sosyal adalet anlayışı gibi kavramlar genel olarak başkanlar tarafından CHP'nin ayırıcı özelliği olarak tarif ediliyor. Sosyal belediyeçilik anlayışının ve üretilen özgün sosyal politikaların CHP'li belediyelerin en önemli özelliği olması gerektiği belirtiliyor. Bu yaklaşımın halkta güveni artırdığı düşünülüyor.

AK Parti'nin merkezi yönetim politikasının başarısızlığı karşısında CHP belediyelerinin kendi bölgelerinde alternatifler oluşturmayı başarmasının, CHP'li olan-olmayan seçmenin çoğunda olumlu bir etki yarattığı düşünülüyor. Başkanların yerel ölçekte üretim, hayvancılık, kooperatifçilik gibi hizmetleri hayata geçirmelerinin "hükümetin kısıtlamalarına rağmen bunları yapıyorsa, iktidar olduğunda daha iyisini yapar" düşüncesini pekiştirdiği düşünülüyor. Yerelden üretilen hizmetlerin bir bütünün parçaları gibi birbirini desteklediği, bunun da genel seçimlere doğru güven yarattığı kabul ediliyor. Başkanlar bu durumu, "Belediyenin bizde olduğu her yerde memnuniyet ve oy artıyor, kendi seçmenimizin ötesine geçiyoruz," şeklinde ifade ediyor. Üreticiyi ve tarımı desteklemek önceleniyor, aynı zamanda üretimiyle kendi kendine yetebilen ilçeler/beldeler yaratmak amaçlanıyor. Kentin sosyo-kültürel yapısına uygun kültürel çalışmalar için de harekete geçmek isteniyor. İmece sistemiyle, üretim seferberliğiyle, fidan ve tohum dağıtımıyla, kooperatiflerle, tarım politikalarıyla hem birlikte üretimi hem de katılımcı belediye anlayışını savundukları belirtiliyor. Kooperatiflerin kurulmasını ve desteklenmesini CHP döneminde artış gösterdiği, özellikle büyük şehirlerde kooperatiflerden ürün alımının artmasının tarımsal üretime, kadın işgücünün desteklenmesine katkı sağladığı dile getiriliyor. Kooperatif kurma girişimleriyle kalkınma projeleri, kültür/sanata destek, kentlerde güvenli alanların yaratılması (aydınlıkta, parkların ve aile çay bahçelerinin yapılması) konusunda iyi oldukları düşünülüyor.

Eşitlik, adalet, katılımcılık gibi kavramlar önemseniyor. Altyapı hizmetleri, belediyeciliğin temeli olduğu için üzerinde pek durulmuyor. Dezavantajlı gruplara yönelik hizmetler ön planda tutuluyor. Her kesimin dinlenmesi gerektiği düşünülüyor. Öte yandan, temel hizmetlerin eksiksiz yerine getirilmesi gerektiği konusunda mutabakat sağlanıyor.

CHP belediyelerin, hizmetlerini insan, çevre, hayvan ve doğa odaklı yürütmeleri, HES ve maden işletmelerine karşı güneş ve rüzgâr gibi alternatif enerji kaynakları geliştirmeleri, kent estetiği algısını güçlendirip kente kimlik kazandırarak toplumcu belediyecilik yapmaları gerektiği konusunda görüş birliğine varılıyor.

Pandemi döneminde artan sosyo-ekonomik ihtiyaçlara belediyelerin hükümetten daha iyi yanıt verdiği ve bunun vatandaşın gözünde bir karşılığı olduğu düşünülüyor. Bazı katılımcılar bu dönemi, "Sosyal belediyeciliği keşfettik," şeklinde ifade ediyor.

Kutuplaşmanın ve ötekileştirmenin gündelik hayata indirgenmeye çalışıldığı bir dönemde CHP'nin herkes için çalışma ruhunu yarattığı, bu anlayışın vatandaşlar tarafından da benimsendiği düşünülüyor. Bu doğrultuda ilçelerdeki farklı kesimleri ilçenin sorunları temelinde bir araya getirme çabalarıyla bir uzlaşma ve yakınlaşma ruhunun oluştuğu ifade ediliyor. Özellikle kadınlar, çocuklar, gençler, engelliler konusunda iyi adımlar atıldığı, kapsayıcılık konusunda ön planda olduğu dile getiriliyor. Pandemi döneminde fırsat eşitsizliklerinin önüne geçilmesi için ücretsiz online eğitim, bilim merkezleri, evde sağlık hizmetleri gibi çalışmaların da bu duruşa hizmet ettiği düşünülüyor.

"CHP belediyelerinde yolsuzluk olmaz, bütçe olmasa da halk yalnız değil" gerçeğinin, verilen hizmetlerle gösterildiği düşünülüyor. İsrafın önlenmesiyle birlikte yeni kaynaklar oluşturularak bütçe sorununun tolere edilebileceği söyleniyor. Yeni yatırımcılarla görüşerek veya eski belediye yönetiminin verimsiz kullandığı kaynakları daha verimli hâle getirerek temel sorunlara çözüm sunulduğu söyleniyor. En güçlü etkiler arasında yolsuzluğun olmaması da gösteriliyor. Az bütçeyle çok iş yapma becerisi de en güçlü özelliklerden biri olarak sıralanıyor. Bütçeyle ilgili sıkıntılara, yasal kısıtlara rağmen üretilen projelerin ve çalışmaların vatandaş tarafından da görüldüğü fikri yaygın. Özellikle üretkenlik, tarım ve hayvancılığa odaklı özgün üretim ve kaynak geliştirme modellerinin yapılandırılması, CHP'li belediyelerin güçlü yanı olarak değerlendiriliyor.

“SEÇMENLERİN SOMUT TALEPLERİ VAR”

Röportaj

ULAŞ TOL

Araştırma Direktörü
TEAM

CHP’li başkanlar tarafından yönetilen kentlerde muhalefet çoğunluk enerjisini oluşturmuş. Ancak henüz Türkiye geneline yayılmamış durumda. 2023 seçimleri, ülke tarihinin belki de en kritik seçimlerinden olacak. “Belediyeler ve Muhalefetin Etkileri” araştırması, muhalefet ve Cumhur İttifakı açısından ne gösteriyor?

ULAŞ TOL: Cumhurbaşkanlığı sistemiyle gelen merkezileşme ve yetkilerin tek elde toplanması, bu süreçte Cumhur İttifakı’nı karakterize ediyor. Karar mekanizmasının merkezileşmesi ve parlamento, yerel yönetimler, medya, sivil toplum, akademi gibi alanların karar alanından tasfiyesi öne çıkan konular oldu.

Cumhur İttifakı, seçimlere Cumhurbaşkanlığı sistemini kurumsallaştırma hedefiyle, hedefe sadakatle bağlı ortaklarla, devlet olanaklarıyla, lider iletişimiyle, güçlü adaylarıyla girecek gibi görünüyor.

Muhalefeti karakterize eden en önemli durum, 31 Mart seçimlerinde Ak Parti’yi yenebileceğini kanıtlayarak elde ettiği psikolojik üstünlük ve 23 Haziran’da elde ettiği ahlaki üstünlük. Belediyeler ve yönetme becerisine dair örnekler, iktidarın değer erozyonu semptomları, seçmenlerin iktidardan artan memnuniyetsizliği, gelecek kaygısı ve değişim arzusu, muhalefetin elini güçlendiren diğer konular. Dağınık görüntü, farklılıklar ve uzlaşmış bir program eksikliği ise, muhalefetin zayıf bulunan yönleri.

Belediyelerin çalışmalarından memnuniyet nasıl? Hangi konular öne çıkıyor ve en az memnuniyet hangi alanlarda?

ULAŞ TOL: CHP’li belediye başkanları, çalışkan, kapsayıcı, mücadeleci ve sosyal yardımlar konusunda başarılı bulunuyor. Vatandaşları arasında ayırım yapmayan, kenti için çabalayan, yoksullara destek olmak amacıyla olanaklarını seferber eden başkan algısı öne çıkıyor.

Belediyelerin geliştirmesi gerektiği düşünülen alanlar ise, altyapı, ulaşım, trafik gibi konularda dile geliyor. Aslında bu başlıklar, yurttaşların her belediyen bekledikleri temel hizmetler. Sosyal destekler, çevre, yeşil alan gibi konularda memnuniyet yüksek ama daha fazlası da talep ediliyor. Bu konularda beklenti çitası yükselmiş görünüyor.

Belediyeler açısından sizce en önemli mesaj nedir?

ULAŞ TOL: Sanırım bunu iyi haber ve acilen odaklanılması gereken konular olarak belirtmek doğru olur. İyi olan, belediye başkanlarına destek, 31 Mart’a göre yükselmiş durumda. Ancak bu durum çitayı yükseltmiş ve beklentiyi artırmış durumda. Yani seçmen, başkanlara yönelik tutunma toleransı döneminden, başaran ve eser bırakan belediye başkanı beklentisi taşıdığı döneme geçti.

Son 2.5 yıl belediyeler açısından hiç kolay geçmedi. Çoğu, ağır borç yükleriyle, genişlemiş israf alanlarıyla alındı. Zaten ekonomik kriz yükseliyordu.

Tam bunları yoluna koyarken, pandemi süreci eklendi. İşsizliğin ve yoksullaşmanın sonuçlarıyla ilk karşı karşıya kalan, kamu kuruluşları, belediyeler oldu. Bu da seçmen açısından belediyenin başarı kriterlerinde önceliği istihdama ve yoksullukla mücadeleye taşıdı. Burada belki belediyenin doğrudan işe alan olamayacağını biliyor, ama yardımcı olacak yöntemler bulmasını istiyor. Yoksullukla mücadelede sosyal yardımlar oldukça önemli. Yoksulluğu azaltacak çözümleri de belediyeden bekliyor. Seçmen, aynı zamanda altyapı çalışmaları gibi temel belediyeçilik hizmetlerinin de eksiksiz yapılması talebini asla bir kenara bırakmıyor. Daha temiz, çöpleri düzenli toplanan, yolları yapıla, daha fazla yeşil alanı olan, ulaşım sorunu çözülen kentler istiyor.

Peki muhalefetin seçmene etkisi ne gösteriyor?

ULAŞ TOL: Net bir durum var. Cumhur İttifakı, CHP’li belediyelerde daha yüksek, AKP’li ve MHP’li belediyelerde daha düşük oranda da olsa geriliyor. Ancak muhalefet açısından gayet açık olan diğer mesaj, CHP’li büyükşehirlerde oluşan çoğunluk enerjisinin henüz aynı oranda Türkiye’ye yayılmaması.

Özellikle 128 milyar dolar nerede kampanyası, önceki Ticaret Bakanı’na yönelik yolsuzluk iddiaları ve beşli çete söylemleri, seçimde karşılığını bulmuş görünüyor.

Cumhur İttifakı seçmenin de yaklaşık %20’si eleştirileri haklı buluyor.

Bu kesim, hareketlenmesi ve karar değiştirmesi muhtemel bir seçmen grubu.

AK Parti içinden çıkan değer erozyonu işaretleri, daha fazla farkındalık yaratıyor. Muhalefetten beklenti, durum eleştirisinden ziyade tahribatın onarım yöntemini, takvimini ve kadrolarını ortaya koyması.

Seçmenler, muhalefetten işbirliği yapmasını, değişimin programını ve takvimini somut olarak ortaya koymasını bekliyor. Değişim evet, ama “Neyi, nasıl, neyle, ne zaman, ne sürede ve kimle değiştireceksiniz?” diye soruyor.

Bu, seçim sonucu açısından çok önemli bir görevi muhalefetin önüne koyuyor:

ULAŞ TOL

Ankara Üniversitesi Siyaset Bilimi’nden yüksek lisans ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi’nden doktora derecelerini aldı. 20 yılı aşkın süredir araştırmacı olarak çalışıyor. Kurucularından olduğu Yaşama Dair Vakıf, ADHOC Araştırma ve Toplumsal Etki Araştırmaları Merkezi’nde sivil toplum, tüketici davranışı ve seçmen davranışı araştırmalarında yer aldı.

Aday tercihi ve seçim stratejisi kadar bir Türkiye vizyonu, seçim sonrası onarım dönemine yönelik programlar. Belediyeler, seçim sonrası başlayacak onarım ve yeniden inşa dönemlerinin işaretlerini veriyor.

YENİ NESİL SOSYAL GİRİŞİMLER

CHP Başkanlar Buluşması, atık yönetiminden kripto paralara, kadın kooperatiflerinden dijital tarıma kadar birçok alanda fark yaratmış sosyal girişimciyi ağırladı. Altı farklı tematik alanda çözüm önerilerini anlatan sosyal girişimciler, başkanlarla buluştu.

KADINLARIN ELİNDEN, HANDE DUMRUL

Kadınların Elinden, Anadolu'daki kadın üreticilerin doğal ve organik ürünlerini büyük pazarlarla buluşturan bir etki yatırımı. Doğal gıda alanında hem kadın üreticileri halkaya dahil eden hem sürece aracı sokmayan hem de kaliteli hizmet, lezzetli ürün sunan bir oluşum ihtiyacından doğan Kadınların Elinden, bugüne kadar 303 kadın üreticinin, 13 kadın kooperatifinin hayatına maddi ve manevi destek olmuş. Oluşum, dünyada hızla yükselen etki yatırımı ekosisteminin Türkiye'deki en somut destekçilerinden biri. Kadınların Elinden, belediyelerin katkılarıyla "kooperatif yönlendirmesi" de yapıyor:

- Belediyelerin aylık maddi yardım yerine tek seferlik yatırım yapmasıyla istihdam olanağı sağlıyor,
- Kadınların Elinden, bu süreçte hem bilgi aktarımını hem de can suyunu sağlıyor,
- Tarım ve üreticinin kalkınması, dolayısıyla da sosyal fayda sağlıyor.

İletişim: handedumrul@gmail.com

ATIK NAKİT, ÖMER FARUK AKDAĞ

Atık Nakit, geri dönüşüm atıkları toplama süreçlerinde verimliliği artırmak için yazılım ve donanım çözümleri üretiyor. "Atık Nakit" girişimiyle belediye sınırları içerisinde vatandaşın sisteme katılımını sağlayan, operasyonel sorunları çözen ve hizmetleri iyileştiren anlamlı veriler için kurumsal hafıza oluşturan akıllı şehir altyapısı oluşturmak hedefleniyor. Atık Nakit'in hem yazılım hem de donanım ürünleri bulunuyor:

- Mobil uygulama tabanlı SaaS yazılımı, geri dönüşüm atıkları üreten ev, işletme, okul vb. yerlerle atık toplayan belediye araçları arasında mobil uygulama üzerinden bağlantı kuruyor, teşvik sistemiyle ulaşılmasını sağlıyor.
- IoT tabanlı "Akıllı Atık Kutusu", sahadaki toplama maliyetlerini en aza indirmek için tasarlanmış. İçindeki 400 kilogramlık pres sayesinde ekstra hacim kazanılıyor, normal çöp kutularına kıyasla sekiz kat daha fazla atık kapasitesine sahip ve toplama sıklığını %80'e kadar azaltıyor.

Atık Nakit sistemine dahil olmanın çevresel, sosyal ve ekonomik faydaları da var: Artan geri dönüşüm miktarlarıyla fazladan gelir elde etme, toplama maliyetinden %60'a kadar tasarruf, daha az envanter ihtiyacı ve personel giderlerinde optimizasyon.

İletişim: info@atiknakit.com

MEDİBOOK, BÜLENT BİNGÜL

Medibook, tüm eSağlık ihtiyaçlarına tek platformda çözüm sağlıyor. Uygulamada her toplumsal kesimin ihtiyaçlarına karşılık gelen bir ürün bulunuyor. Bunlar arasında yaşlı bakım ihtiyaçları öne çıkıyor. Bu kapsamda Medibook, yaşlı bakım ihtiyaçlarının teminini sağlıyor:

- Yerinde hizmet ve evde sağlık
- Kullanım haklarıyla ürün tedariki
- Medikal ve bakım ürünlerinin indirimli temini
- "Askıda Ürün" ve ikinci el "Ürün Bağış" altyapısı
- Randevulu görüntülü danışmanlık
- Eğitim içerikleri, videolar
- Sağlık risk yönetimi

İletişim: info@atiknakit.com

Telemedicine aracılığıyla sağlık veri paylaşımı, medikal arşiv tutulması, canlı mesajlaşma, randevu yönetim ve hasta-doktor güvenliği sağlanıyor.

FORFARMING, BERK TOPÇU

- ForFarming, tarımsal verimliliği, sürdürülebilirliği, gıda kalitesini ve güvenliğini artırmak için nesnelerin interneti, bulut, yapay zekâ ve blokzincir teknolojilerini kullanarak tüm tarımsal üreticilerin erişebileceği akıllı çözümler geliştiriyor, iyi tarım uygulamalarını yaygınlaştırıyor.

- Türk üreticilerin yaşadığı markalaşma ve ihracatta güven eksikliği sorunları, üretilen ürünlerin satışını zorlaştırıyor, kârlılığı düşürüyor. Girişim, buna çözüm olarak Trusty ve Farmio adında iki uygulama geliştirmiş. Trusty, Gıda İzlenebilirliği Platformu üzerinden üretici bilgilerini, sertifika ve raporları, üretim süreçlerini paylaşıyor. Bu şekilde üretici görünürlüğü, markalaşma, satış ve ihracat avantajı, tüketicilerin bilinçlenmesi ve sürdürülebilir iyi tarım uygulamalarının teşviki sağlanıyor. Farmio uygulamasıyla ise, sera ve dikey tarlalar gibi kapalı sistemlerde ortam koşulları suni olarak kontrol ediliyor.

FARMIO: UZAKTAN ÖLÇÜM, KONTROL VE OTOMASYON

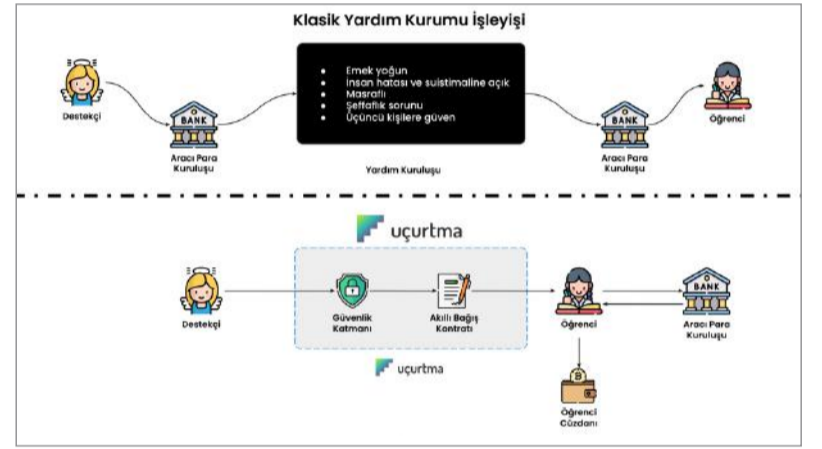
İletişim: berk@forfarming.co

UÇURTMA PROJESİ, UTKU GÜVEN

Öğrencilerin hayallerini gerçekleştirebilmeleri için gereken finansal desteği bulmalarına yardım etmeyi amaçlayan Uçurtma, bunu öğrencilerle destekçileri buluşturarak destek alabilmelerinin garantisini merkezileştiren bir şekilde sunarak yapıyor. Uçurtma, Ethereum ağı üzerinde geliştirilen akıllı kontratlarla öğrencilere bu ağ üzerinde tanımlı, istedikleri kripto paralarla destek toplayıp her ay belirledikleri miktarda desteği banka hesaplarına ekstra bir ücret ödemediği ulaştırabilmelerine olanak sağlıyor. Böylece desteklerinin kontrolü kendi ellerinde oluyor. Destekçiler de bu süreçte dahil olarak şeffaf bir şekilde öğrencinin durumunu platform üzerinden takip edebiliyor.

Tüm işlemler, öğrencilere ait dijital cüzdanlardaki eliptik eğri yöntemiyle şifrelenmiş dijital imzalarıyla gerçekleşiyor. Para transferlerinin tamamı şeffaf bir şekilde görüntülenebiliyor. Destekçiler, destek oldukları öğrencinin başarısını platform üzerinden takip edebiliyor. Destekler, öğrenci kampanyalarının tamamlanmasının ardından başka hiçbir işleme gerek duymadan öğrencilere zamanında, hızlı bir şekilde ödeniyor. Aradaki insan faktörü tamamen ortadan kalktığı için öğrenciler asla mağduriyet yaşamıyor.

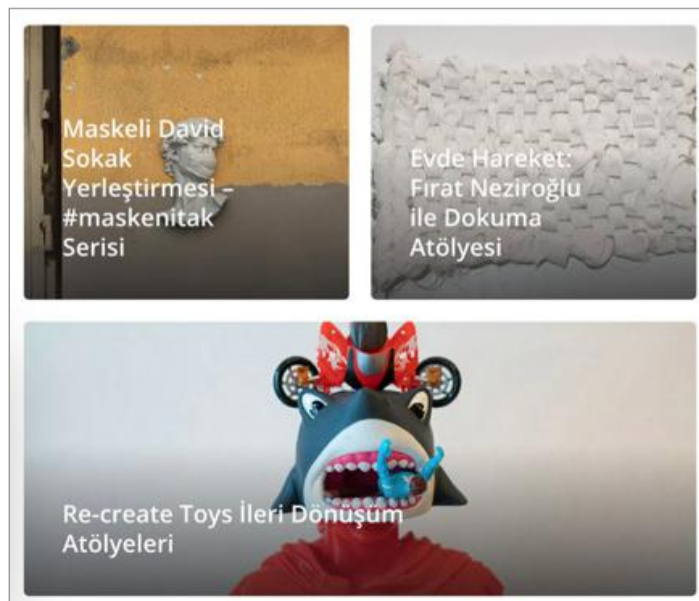
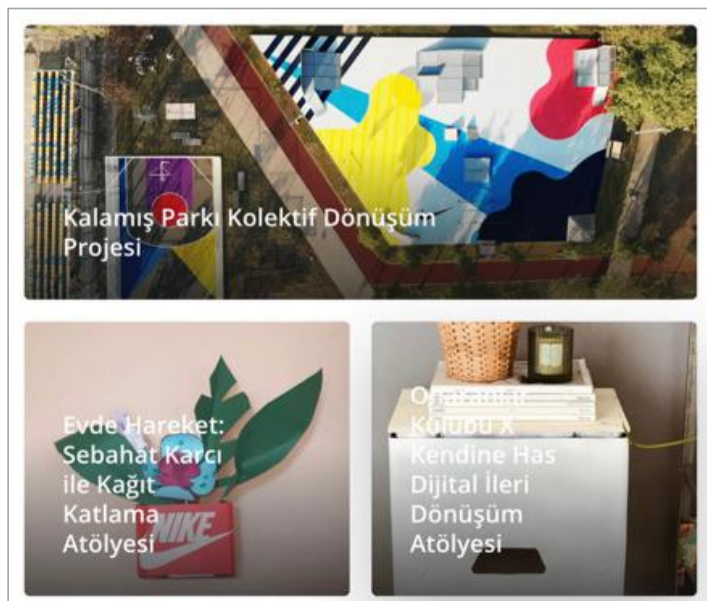
İletişim: utku@ucurtmaprojesi.com

ONARANLAR KULÜBÜ, UFUK EMİN AKENGİN

Onaranlar Kulübü, onarma, üretme ve paylaşma odağında çevreyle diyalog kuran yaratıcı projeler geliştiren bir gönüllülük kulübü. Birleşmiş Milletler ve UNDP ile işbirliği içinde hazırlanan sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden biri olan "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" hedefine hizmet edecek şekilde aksiyon alıyor.

Daha sürdürülebilir bir kent ve yaşam için katılımcılığa destek veriyor, demokratik üretim ve paylaşımı önemsiyor. Bu kapsamda kamusal alanlardaki dönüşümler, alanın kullanıcılarıyla tartışılıyor, onların işaret ettiği boşluklar analiz ediliyor ve tasarım sürecine yansıtılıyor. Tasarım ve uygulama adımlarında gençlerin çoğunlukta olduğu gönüllü ağlarla hareket ediliyor.

İletişim: ok@onaranlarkulubu.com

“MARMARA’YA ENDÜSTRİYEL VE EVSEL KİRLİTİCİLERİN FOSEPTİĞİ GİBİ DAVRANILIYOR”

Derin deniz deşarjı, büyük bir buluş gibi yıllarca itibar gördü ve uygulandı, fakat bir çözüm olmadığı artık anlaşıldı. Neden çözüm değil? Denizlerimizdeki, nehirlerimizdeki kirlilik sorununu nasıl çözeceğiz? Mevcut teknoloji neden yeterli değil?

SELAHATTİN BEYAZ: Derin deniz deşarjı, atık suların denizin derin akıntılarına boşaltılması demek. Bilim insanları, kamu kurumlarının atık su yönetim birimlerinde çalışan insanlar bunca yıl neden derin deniz deşarjını özendirdi? Çünkü maliyeti ucuzdu. Altyapı yapmanıza, borular döşemenize gerek yoktu. Bir halının altını süpürme operasyonuydu. Bir de akan su kir tutmaz diye düşünülüyordu. Böylece atık sular, Marmara Denizi'nin dip akımlarına verildi. Marmara, uzunca bir süre direndi, ama geçen yıl Küçükçekmece, Haliç taraflarında yaşanan plankton patlaması ve bu yıl müsilaj sorunuyla artık dayanacak gücü kalmadığını gösterdi. Müsilaj, bir sonuç. Önümüzdeki yıllarda daha farklı süreçler söz konusu olacak. Belki oksijensiz mikroorganizmalar çoğalacak ve canlı hayat yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak. Dolayısıyla derin deşarj, denizin dip akımına atık suları vererek kirlilikten kurtulduğunu sanmaktan başka bir şey değil. Şöyle bir uygulama kabul edilebilir olurdu: İyi bir atık su arıtma tesisi yapıp azot, fosfor ve karbonu arıttıktan sonra içinde hiçbir mikroorganizmanın kalmadığından emin olduğunuz tatlı suyu Karadeniz'in dip akıntılarına deşarj edebilirsiniz. Atık sular, doğrudan denizlere veya boğazın alt akımına verildiği için bugünkü sonuçlarla karşılaşılıyor.

Kirlenen nehirlerin atıkları da Marmara'ya taşındı değil mi?

SELAHATTİN BEYAZ: Tabii. Marmara Denizi'ni besleyen birçok nehir ve kirlenici kaynak var. Bunların bir tanesi, Kütahya'dan başlayıp Bandırma Erdek'ten Marmara'ya boşalan Susurluk Çayı. Dikkat çekmiyor, ama önemli bir etken daha var. Tuna Nehri, Güney Almanya'dan doğuyor, Avrupa'da uzunca bir yol katedip Bulgaristan'dan Karadeniz'e dökülüyor. Tuna Nehri, 100 tane Sakarya Nehri büyüklüğünde bir nehir. Karadeniz'e gelen tatlı su akımlarının yarısı Tuna Nehri'nden geliyor. Nehir, Almanya'dan sonraki kısımlarda oldukça kirlidir. Hatta kirliliği şöyle tanımlayabiliriz: Tuna'nın taşıdığı azot miktarı, 15 milyon kişiye eşdeğer kirliliğe sahip. Dolayısıyla İstanbul'un evsel atık suları kadar Tuna'nın da Karadeniz'e getirdiği azot kirliliği yükü var. Bu yükün yarısı Boğaz'dan geçiyor, yarısı da Karadeniz'de dağılıyor. Üçüncü etken, Tekirdağ'da yapılan "Derin Deniz Deşarjı Projesi." Oradan Marmara'ya yaklaşık 3 milyon kişinin atık suyuna eşit olan kirlilik yükü gelebilir.

Su havzalarındaki ve göllerdeki kirlilik ne durumda?

SELAHATTİN BEYAZ: İstanbul'un yaklaşık %46'sı, yani neredeyse yarısı, havza alanı. Bu alanlar, yapılaşmaya açıldığı için giderek yok oluyor. İstanbul'da yüzey sularıyla içme suyu ihtiyacımızı karşılıyoruz. Yüzey suları, havzalarda, Büyükçekmece, Sazlıdere Barajı gibi yerlerde toplanıp arıtılıyor ve kullanıma veriliyor.

Melen Havzası Projesi, İstanbul'un su sigortası olacak ve 2071 yılına kadar su ihtiyacını karşılayacak bir proje olarak sunuldu. Bu proje, 2000'li yıllarda, 1 milyar dolarlık Japon kredisiyle başladı. Bugün İstanbul'un su ihtiyacının yaklaşık dörtte biri Melen Havzası'ndan karşılanıyor. Havzadaki kirlilik, suyun niteliğini dördüncü sınıfa düşürüyor. Çünkü Düzce'de yaşayan 400.000 insanın atık suları, Düzce'deki nehirlerden İstanbul'un suyuna karışıyor ve biz bu suları içme suyu olarak kullanıyoruz. Her gün 400 ton çöp suyu Küçük Melen'den Büyük Melen'e ve sonrasında İstanbul suyuna karışıyor. Havzaların kirlilik durumuyla ilgili "İstanbul'u Düzce'nin atık suyuna muhtaç ettiler," diyebiliriz.

Acil eylem planı ne olmalı? Tehlikenin boyutu nedir? İstanbul'un günde 3 milyon küp su ihtiyacı olduğunu düşünürsek, süreç nereye doğru gidiyor?

SELAHATTİN BEYAZ: Marmara, bir iç deniz. Bütün atık veya arıtılmış suları deşarj ettiğimiz bir yer. Yaklaşık 1.000 kilometre sınırı ve kıyısı olan Marmara Denizi'nin çevresinde 25 milyon insan yaşıyor. Yani tüm ülke nüfusunun hemen hemen üçte biri. Her üç kişiden biri Marmara Bölgesi'nde, bu kıyıda yaşıyor. Türkiye sanayisinin ve kirlilik oluşturan sanayinin de %50'si Marmara Bölgesi'nde. Dolayısıyla Marmara'ya gerek endüstriyel gerek evsel kirlenitcilerin foseptiği gibi davranılıyor. Havzaların acilen korunmaya alınması ve yapılaşmaya kapatılması lazım.

Röportaj

SELAHATTİN BEYAZ

Çevre Mühendisi
ÇMO İstanbul Şube Su ve Atık Su Komisyonu Başkanı

SELAHATTİN BEYAZ

İTÜ Çevre Mühendisliği'ni bitirdi. Meslek hayatına kamuda başladı, daha sonra özel sektöre geçti. Su ve atık su arıtma sistemleri uygulama sahasındaki çalışmalarına devam etmektedir.

RAŞİT FIRAT DENİZ

Çevre Mühendisi
ÇMO İstanbul Şubesi, YK Üyesi

RAŞİT FIRAT DENİZ

İTÜ Çevre Mühendisliği'ni bitirdi. Marmara Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimine devam ediyor, Avcılar Belediyesi'nde görev yapıyor.

Kanal İstanbul etrafında oluşacak yeni yapılaşmayla birlikte kente 7.5 milyon kişinin katılması söz konusu. Marmara Denizi'nin hiçbir şekilde bu yükü taşıma kapasitesi yok. Bu kent, beş-on yıl sonra yaşanamayacak hâle gelebilir. Müsilaj, toplamıyla çözülecek bir konu değil. Milyonlarca metreküp atık suyu boşalttığınız denizden 3.000 metreküpünü geri alırsunuz. Bu bir başarı değil. Başarının kriteri, kirlenmemektir, ekolojik yaşamdır. Marmara Denizi'ne yapılan deşarjların acilen kesilmesi gerekiyor. İstanbul, arıtma fakiri bir şehir. Yaklaşık %40 azot, fosfor ve karbonun arıtıldığı arıtma tesislerinin yanında %60'ı hiçbir arıtma işlemine tabi tutulmadan doğrudan denize, Marmara akımına veya Boğaz akımına veriliyor. Arıtma tesislerinden önce altyapının iyi planlanması ve Marmara Denizi'ne arıtılmış veya arıtılmamış hiçbir atık suyun deşarj edilmemesi lazım.

Arıtmanın kalitesinin oldukça önemli olduğunu anlıyoruz. Dünya metropollerinde benzer sorunlar yaşıyor, ama kirlilik sorununu çözüyorlar. Yeni teknolojiler varken, eski tip teknolojilerle devam etmek riski nasıl artırıyor?

SELAHATTİN BEYAZ: Bu teknolojiler, bilinmeyen teknolojiler değil. Türkiye'deki mühendisler de biliyor.

Sıkıntı, atık su yönetimi birimlerinin ve merkezi yönetimin zihniyetinde. Suçu, atık su yönetimlerinin başına getirilen, Ergene'yi ve Marmara'yı, Türkiye'nin su ve atık su yapısını bu hâle getiren kişilerde aramak lazım. Kirleticilerin içinde karbon, azot ve fosfor var. Müsilajın nihai sonucu, yüksek oranda azot ve fosforun alıcı ortamlara verilmesi, fitoplanktonların aşırı miktarda üremesi ve ölü hücrelerin, salyaların ortaya çıkması. Karbon, azot ve fosfatı giderecek arıtma tesisleri yapmamız gerekiyor. Zor bir teknoloji değil. Biyolojik arıtma sistemleri yapalım, ama bu sistemlerin azot ve fosforu giderecek teknolojide olması gerekiyor. Ataköy, Paşaköy, Tuzla, Ambarlı gibi birkaç tesis var. Bu tesisler, kentin atık sularının ancak %40'ını arıtabilecek kapasitede. Diğer atık sular ise, ön arıtma olarak tanımlanan, aslında ön arıtma niteliği bile taşımayan, basit çubuk ızgaralardan sistemler. Balta Limanı'nda yapılan bir biyolojik arıtma tesisi var. Adı biyolojik arıtma tesisi. Ne kadar hazindir ki bu, hızlı bir biyolojik arıtma tesisi. Karbonun %50'sini arıtıyor. Azot ve fosforu hiç arıtmıyor. Üç yıldızlı, beş yıldızlı arıtma, hiper arıtma ne dersiniz deyin. Azot, fosfor ve karbon giderilmediği sürece adın önemi yok. Gideremezseniz, doğadaki canlılar onu bir yapı malzemesi, besi maddesi olarak kullanır ve böylece aşırı miktarda çoğalırlar. Çoğaldıkça ekolojik yaşam alanına hâkim olurlar, salgılar salıyor ve diğer canlıların üzerinde baskı kurup yok olmalarına neden olurlar.

Raşit Bey, sizin görüşlerinizi de alabilir miyim?

RAŞİT FIRAT DENİZ: İnsanların çevre konusundaki zihniyeti çok önemli. Hem atık su arıtımına hem de katı atık yönetimine entegre bir şekilde baktığımızda "kirleten öder" prensibinin yerleştiğini görüyoruz. Bu aslında insanları çevreyi kirletmekten alıkoymak için tasarlanan ve desteklenen bir prensip. Fakat neo-liberal politikalarla beraber kurumların, şirketlerin veya kamunun üzerindeki denetim azaldıkça, "kirleten öder" prensibinin çevreye ödettiği büyük bedelleri görüyoruz. Çünkü burada vurgulanan, çevre, ekoloji veya denge değil. Kirleten öder prensibinde asıl vurgulanan, "Evet, kirletebilirsin, ama ödeyeceksin." Prensibimiz, "Hayır, ilk başta sen kirletmemelisin," olmalı. Kirlettikten sonra ödemenin bir anlamı yok, çünkü dünyadaki kaynaklar tükenme aşamasında. Dünyanın tükenebileceğini anlıyoruz artık. Bu anlayışın değişmesi ve tüm odağın ekolojik denge üzerinde olması gerektiğini düşünüyorum.

Müsilaj gündemi, Kanal İstanbul'un müsilajı ortadan kaldıracığı açıklamasıyla hareketlendi. Kanal İstanbul böyle bir rol oynayabilir mi?

SELAHATTİN BEYAZ: Prof. Dr. Beyza Üstün'ün yönetiminde ve önderliğinde "Kanal İstanbul ve Yeni Şehir" adında bir kitap hazırladık. Kitapta özellikle Marmara Denizi ve Karadeniz konusunda derin bir analiz yaptık. Kanal İstanbul'da Karadeniz'den Marmara'ya doğru tek yönlü bir akım olacak. Karadeniz'i tatlı sular besliyor. Tatlı sular, Boğaz'ın üst akımlarıyla Marmara'ya doğru akıyor. Bir kısmı Kanal İstanbul'dan akacak, ama Karadeniz'den Marmara'ya doğru bir akım olacak. İlginç olan, Tuna Nehri'nin Karadeniz'e boşaldığı kısmın Kanal İstanbul ağzına çok yakın olması. Orada da "bosphorus dönencesi" denen bir durum var. Yani girdabın suyu döndürerek Kanal İstanbul'a ve deniz su kanalına akıtması söz konusu. Tuna Nehri'nin atık sularının kirletici parametrelerinin yaklaşık %50'si Karadeniz'e, %50'si de Marmara akımına karışıyor. Kanal İstanbul, su yolu akımına tamamen hâkim olacak gibi. Tuna Nehri, yüksek orandaki azot ve fosfor kirleticilerini getiriyor. Dolayısıyla bırakın azalmayı, Kanal İstanbul'un su yolunda müsilaj daha fazla olacak, hatta azottan dolayı sürekli bir üre kokusu hâkim olacak. Sorunu ortadan kaldırması mümkün değil.

Atık yönetimi, bütün yerel yönetimlerin ortak sorunu. Sadece denizlere, nehirlere boşaltılan atıklar değil, çöp suyu da önemli bir mesele. Bu konuda belediyelerin üzerine düşen görevler ve alınması gereken acil önlemler nedir?

RAŞİT FIRAT DENİZ: Belediyenin atıklarla ilgili tabii olduğu kanunlar, yönetmelikler ve bunlara dayanarak tanınmış yetkileri var. İlçe belediyelerine atığın bertarafıyla ilgili bir yetki verilmemiş. Bu yetki, büyükşehir belediyelerinde. İstanbul gibi, 39 ilçenin birbirine benzemediği bu kadar büyük bir kentte atık yönetimi yapmak kolay değil. Bu nedenle İBB'nin bünyesinde İSTAÇ gibi devasa bir kuruluş var. Bu kentin atıkları, entegre bir şekilde bertaraf edilmeli. "Sıfır atık", tepeden inme bir mevzuat. Diğer birçok mevzuatı açıkta bırakıyor ve belediyelerin işini zorlaştırıyor. Yine de atıkların ayrıştırılması konusuna odaklanmamız gerekiyor. Çöp vergisi verip geri çekilmek yerine atıklarımızı evimizde ayrıştırmamız lazım. Bu, atık yönetiminde en önemli noktalardan biri. Ayrıştırmayla ilgili bilinçlendirme kampanyası yapılması önemli. Her belediye kendi yönetim alanındaki atıkların ne derece ayrıştırıldığını bildiğinde, bu atıklarla ilgili yeni projeler de tasarlayabilir.

Atık meselesi, iklim değişikliği krizi için de kritik bir konu. İklim değişikliği krizi sadece bulunduğumuz toprakları değil, bütün dünyayı etkiliyor. Dünya Bankası ve BM verilerine göre, belediyelerin sınırlarında dünyadaki insanların %70'inden fazlası yaşıyor. Yani en fazla karbon emisyonuna sebep olan ve iklim krizini en fazla etkileyen yerlerin başında geliyorlar. Bu bağlamda atık yönetimleri önemli bir yer tutuyor. İSTAÇ'a günlük 16.000 ton atık gidiyor. İSTAÇ verilerine göre, sadece Avcılar Belediyesi'nden günlük 400 ton çöp gidiyor. Bu çöpler de düzenli depolama sahalarına gömülüyor.

Buradaki atık karakterizasyonunu incelediğimizde yarısından fazlasının geri dönüştürülebilir atık olduğunu görüyoruz. İklim değişikliği krizinde su sorunuyla birlikte toprak sorunu da öne çıkıyor. Bir önceki gün 5 derecelerin yaşıdığı, ertesi gün 15 dereceye çıktığı bir ortamda toprakla ilgili sorunları görüyoruz. Atıkları kaynağında ayrıştırmamız ve geri dönüştürülebilir atıkların depolama sahalarına gitmemesini sağlamamız gerekiyor. Burada belediyelere büyük bir iş düşüyor, çünkü bilinçlendirme, bilinçlendirmenin yapılış biçimi ve teşvik çok önemli. Siz herhangi bir şey aldığınız zaman onun ambalajına da para ödüyorsunuz. 1 liraya bir paket mendil aldığınızda onun geri dönüştürülmesi için 30 kuruş daha ödüyorsunuz. Bu nedenle belediyelerin teşviki, depozito sistemini uygulaması ve bilinçlendirme çalışmalarını sürdürmesi şart. Milyonlarca dolarlık tesisler kurmamıza, çok ileri bir teknoloji aramamıza gerek kalmadan bu katı atıkları evlerde ayrıştırma konusunda insanları ikna edebilirsek hem geleceğimiz hem de ekonomi için değerli bir iş yapmış oluruz diye düşünüyorum.

Belediyelerin tabii olduğu yükümlülükler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirleniyor. Son dönemde en önemli konulardan biri tanesi, Çevre Ajansı. Bakanlığa bağlı olan, belediyelerin katı atık yönetimlerini onlar yerine yapan bir yapı tasarlanıyor. Yüzlerce belediyenin işini yürütebileceği bu ajans taslağı birçok belirsizlik yaratıyor.

Sivil toplumun bu süreçlerin içerisindeki konumu hakkında fikrinizi almak istiyorum.

RAŞİT FIRAT DENİZ: Konuştuğumuz süreçlere meslek odalarının, sivil toplum kuruluşlarının dahil edilmesi gerekiyor. Paydaşlar ne kadar fazla sayıda olursa, bu sorunların çözümü daha kolay olur. Son 15 yıldır sürekli doğa karşıtı projeler üretiliyor. Meslek odaları, sivil toplum kuruluşları gibi siyaset üstü kurumlar planlı ve bilinçli bir şekilde bu projelerin süreçlerine dahil edilmiyor. O yüzden bu çevre sorunlarını yaşamaya devam ediyoruz. Örneğin odamız, müsilaj sorunuyla ilgili plana dahil edilmedi. Paydaşlıklar kurulduğunda sorunların daha kolay çözülebileceğini, daha büyük bir paydada bulaşabileceğimizi düşünüyorum.

“İÇME SUYU VE KANALİZASYON MASTER PLANI’NI HAZIRLIYORUZ”

İSKİ’nin İstanbul’un su ve atık sistemlerine ilişkin stratejik projeksiyonu nedir? Sanırım bir master plan çalışması yapıldı. Kritik başlıklar neler?

TUĞBA ÖLMEZ HANCI: İSKİ, İstanbul il sınırları içerisinde mevcut durumda sağlanan su, atık su ve yağmur suyu hizmetlerinin çevresel açıdan sürdürülebilir hâle getirilmesi, bu hizmetlerin uzun vadede topluma faydalı olabilmesi için kurumsal bir vizyon geliştirilmesi ve finansal açıdan bu gelişime katkı sağlanması amacıyla İçme Suyu ve Kanalizasyon Master Planı’nı hazırlıyor. Proje kapsamında üst ölçekli, kısa, orta ve uzun dönemli planlama yapılması, akıllı bina/kent konseptlerinin geliştirilebilmesi için gerekli olan politikaların belirlenmesi ve hizmet kalitesinin devamlılığı açısından ihtiyaç duyulan çok yönlü tedbirlerin alınması hedefleniyor. Plan hazırlık çalışmalarının dört yıl (2018-2022) sürmesi planlanıyor ve hazırlanan planın 2053 yılına kadar sürdürülebilirliği amaçlanıyor.

Master plan hazırlama faaliyetleri beş başlıkta yürütülüyor. Bu başlıklar:

- Su,
- Atık su,
- Arıtma,
- Yağmur suyu ve dereler,
- Kurumsal yapı.

Su başlığı altında su ihtiyacının belirlenmesine ve 2053 yılına kadar ham su ve temiz su açıklarının olup olmadığına yönelik kapsamlı çalışmalar sürdürülüyor. Ayrıca Türkiye’yle birlikte İstanbul’un da su stresi yaşama riski, su kayıp-kaçak oranıyla ilgili hedefler ve yaklaşımlarla “Suya Duyarlı Kent” anlayışının yaşamın bir parçası hâline getirilmesi üzerine çalışmalar yürütülüyor. Atık su başlığı altında ise, atık su toplama sisteminin geliştirilebilmesi için mevcut ve inşaatı devam eden atık su toplama sisteminin havza bazında değerlendirilmesi, mevcut hatların hem günümüzde hem de hedef yılındaki kapasite tahkiklerinin yapılması, planlanan projelerin değerlendirilmesi çalışmaları gerçekleştiriliyor. Master plan kapsamında İstanbul’un 2053 yılına kadar olan atık su arıtma stratejilerinin belirlenerek havza bazında seçenekli planlama çalışmaları hedefleniyor.

İklim değişikliği ve bölgenin kuraklık tehlikesiyle karşı karşıya bulunması, su kaynaklarının değerini daha da öne çıkarıyor. Gri su arıtımı ve yağmur hasadı konularında yakın ve orta vadede ne tür projeler var?

TUĞBA ÖLMEZ HANCI: Taşkın ve kuraklıkla su kaynakları üzerinde kendini hissettiren iklim değişikliği etkilerini tahmin edebilmek, su kaynaklarını iklim değişikliği etkilerine adapte edebilmek ve su kaynaklarının, iklim değişikliği etkileri karşısında kırılganlığını azaltmak amacıyla İSKİ, çeşitli çalışmalar ve projeler tamamladı. Hâlen bu alandaki ulusal/uluslararası proje çağrıları takip ediliyor, proje başvuruları ve proje geliştirme çalışmaları yapılıyor. Ayrıca geleceğe yönelik su temin ve dağıtım planlamalarının yapıldığı İSKİ Master Plan çalışmalarında gelecekteki su arz ve talep dengesinin tahmin edilerek içme suyu yönetiminin planlanmasında iklim değişikliği etkileri kaynaklı yağış ve akış değişiklikleri de dikkate alınıyor.

İSKİ bünyesinde devam eden İstanbul İçme Suyu ve Kanalizasyon Master Planı kapsamında;

- İstanbul özelinde bugüne kadar gerçekleştirilmiş iklim değişikliği ve kuraklık konulu çalışmaların derlenmesi,
- Trend analizleri,
- Kuraklık şiddet analizleri ve kuraklık risklerinin değerlendirilmesi,
- İklim değişikliği ve kuraklığın mevcut ve potansiyel içme suyu kaynaklarına olan muhtemel etkilerinin belirlenmesi,
- İklim değişikliğine uyum ve kuraklık etkilerinin hafifletilmesine yönelik eylem ve çözüm önerilerinin belirlenmesi çalışmaları sürdürülüyor.

Hayatın, özellikle insan yaşamının temel ihtiyaçlardan biri, alternatifi bulunmayan sudur. Su israfının önlenmesi, tasarruf önlemlerinin alınarak tüketiminin azaltılmasına ilişkin yürütülen çalışmalar, suyun sınırsız bir kaynak olmadığı dikkate alındığında canlı yaşamı yönünden büyük önem arz ediyor.

Master plan çalışmaları kapsamında ayrıca konvansiyonel su kaynakları (baraj, regülatör, yeraltı suyu kuyuları) dışında İstanbul için alternatif su kaynaklarından biri olan geri kazanım suları imkânları da araştırılmaktadır. Bu imkânlar, merkezi olan ve merkezi olmayan şekilde ikiye ayrılmıştır.

Röportaj

Prof. Dr. TUĞBA ÖLMEZ HANCI

Çevre Mühendisi
İSKİ Strateji Geliştirme
Daire Başkanı

TUĞBA ÖLMEZ HANCI

Lisans ve yüksek lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü’nde tamamladı. Doktora çalışmaları sırasında, 2003-2005 yılları arasında Hannover Leibniz Üniversitesi’nde araştırmacı olarak bulundu. 2010 yılında doçent unvanı aldı, 2019 yılında profesör kadrosuna atandı.

Çevre Mühendisliği alanında endokrin bozucu, kanserojen maddelerin ileri oksidasyon prosesleri ve nano partiküllerin kullanıldığı teknolojilerle giderimi konularında çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalarıyla mikrokirleticilerin giderimi, kontrolü, ekotoksikolojik etkilerinin değerlendirilmesi ve yeni arıtma teknolojilerinin geliştirilmesine bilimsel yenilikler getirdi, mühendislik uygulamalarına önemli katkılar sağladı. Çalışma alanlarıyla ilgili ulusal/uluslararası akademik makaleleri ve bildirileri, yayımlanmış ulusal/uluslararası kitap bölümleri ve uluslararası bir kitabı bulunmaktadır. 2020 yılı Temmuz ayında İSKİ Genel Müdürlüğü’ne Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı olarak atandı.

Geri kazanım suyunu merkezi bir şebekeden almayı tüketim noktasının hemen yakınına kurulan bir arıtmadan alan sistemler, merkezi olmayan sistemler olarak adlandırılmaktadır. Bir site içerisinde bulunan ve sadece site içerisindeki apartmanların gri sularını ve çatı sularını (yağmur suları) toplayıp, arıtıp, depolayıp apartmanlara kullanılmak üzere geri gönderen sistem, merkezi olmayan bir sisteme örnek verilebilir. Diğer ana su geri kazanım yöntemleri ise, merkezi olan sistemlerdir. Bu sistem, atık su arıtma tesislerinin çıkış sularının arıtılarak çeşitli alanlarda kullanılmasını öngörmektedir. Bu kullanım alanları, park-bahçe-rekreasyon alanı-refüj sulamaları, tarımsal sulamalar, sanayi suyu ve yeraltı suyunu besleme olarak sayılmaktadır.

Küçükçekmece Şube Müdürlüğü Hizmet Binası

Geri kazanım suları uygulamalarının hayata geçirilmesi çok boyutlu bir konudur. Bütüncül bir geri kazanım yol haritasının ve eylem planının atık su arıtma, içme suyu, enerji üretimi, maddesel geri kazanım konularıyla etkileşimli olarak halkla ilişkiler, teknoloji, altyapı, kanun ve yönetmelikler vb. gibi konuları içermesi gerekmektedir.

İSKİ, sudan tasarruf edilerek mevcut su kaynaklarının daha verimli kullanılması için çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. 22 Şubat 2020 tarihinde "Yağmur Suyu Hasadı ve Gri Sudan Elde Edilen Geri Kazanım Suyuna İlişkin Hususlar" konulu uygulama esasları yayımlandı. İSKİ, 1 Mart 2021 tarihinden itibaren, 30.000 metrekarenin üzerinde toplam inşaat alanı olan yapılarda gri su projesi ve 1.000 metrekarenin üzerindeki parseller için yağmur suyu hasadı proje onayı zorunluluğu getirdi. Yağmur suyu hasadı konusunda İSKİ Genel Müdürlüğü Sıhhi Tesisat Eğitim ve Uygulama Esasları Yönetmeliği'nde teşvikler belirtilmektedir. Ayrıca İSKİ, yeni yapılacak şube binalarını yeşil bina konseptiyle projelendirdi. Ancak sertifikasyon proje, yapım ve işletmeyle tamamlandığından henüz sertifikaları alınmadı. Binalarda yağmur suyu hasadı ve gri su kullanımı planlandı. Küçükçekmece Şube Müdürlüğü'nün hizmet binası, yeşil çatılı planlanan binalar için örnek verilebilir.

Küçükçekmece ve Büyükçekmece Gölleri'nin ve su havzalarının korunmasına, çoğaltılmasına ilişkin çalışmalar hakkında bilgi alabilir miyiz?

TUĞBA ÖLMEZ HANCI: İSKİ, mevcut su kaynaklarının miktar ve kalite bakımından korunması için birçok yasal yetki ve sorumluluğa sahiptir. İçme suyu havzalarında yer alan tüm baraj gölleri, içme ve kullanma suyu kaynağı olarak İSKİ'ye tahsis edilmiştir. İçme suyu havzalarının kirlenmeye karşı korunması ve koruma kullanma dengesinin sağlanabilmesi için İSKİ İçme suyu Havzaları Yönetmeliği ve İSKİ Atık Suların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği'yle çeşitli hükümler ve kısıtlamalar getirilmiştir. Havzayı besleyen akış (membra) yönünde birçok faaliyet yasaklanmış veya sınırlandırılmıştır.

İSKİ'deki mevcut havza koruma uygulamaları; imar planlarına yönelik çalışmaları, havza mevzuatına aykırı yapılaşma ve faaliyetlerin denetimlerini (kaçak yapılar ve döküm faaliyetleri, zirai ilaçla yapılan tarım, hayvan çiftliklerinden kaynaklanan gübre atıkları vb.), sulak alan çalışmalarını, atık su şebeke ve atık su arıtma tesisi (AAT) inşaatlarını ve işletilmesini, endüstriyel atık su üreten tesislerin denetimini, yıkım çalışmalarını, katı atık, gübre ve inşaat atığı toplama çalışmalarını, dere temizlik, ıslah ve peyzaj çalışmalarını, kamulaştırma ve ağaçlandırma çalışmalarını, eğitim çalışmalarını ve akademik çalışmaların tümünü içermektedir İSKİ'nin hizmet alanı içindeki ve su temin ettiği havzalardaki su kaynakları için Havza Koruma Planları hazırlanmaktadır.

Bu havzalar; Kazandere-Pabuçdere (Istrancalar) Baraj Gölü Havzaları (özel hüküm), Büyükçekmece Baraj Gölü ve Havzası, Elmalı 1-2 Baraj Havzası'dır. Melen Havzası Koruma Planları, onay aşamasındadır. Diğer havzalar için Havza Koruma Planları, İSKİ tarafından yakın zamanda hazırlanacaktır.

İçme ve kullanma suyu temin edilen Büyükçekmece Gölü'nün mevcut su kalitesinin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması için havzadaki her türlü faaliyetin düzenlenmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu'yla 28.10.2017 tarih ve 30224 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik'e dayanarak hazırlanan Büyükçekmece Havza Koruma Planı, 2019 yılında yürürlüğe girmiştir.

Dünyanın önemli lagünlerinden olan Küçükçekmece Gölü'ne atık su girişinin önlenmesi için Ambarlı Havzası'nı da kapsayan çevre koruma projesi 21 aşamada gerçekleşmiştir. Projeye Küçükçekmece Gölü'nün yanı sıra Sazlıdere Havzası ve Ambarlı sahilleri de kontrolsüz atık su kirliliğinden kurtulmuştur.

Atık su arıtımına yönelik İstanbul'un kısa ve orta vadedeki acil eylem planı nedir?

TUĞBA ÖLMEZ HANCI: Hâlihazırda İstanbul genelinde 89 atık su arıtma tesisiyle hizmet veren İSKİ, günde 5 milyon 800 bin metreküp atık suyu arıtma kapasitesine sahiptir. Bununla birlikte İstanbul'un atık suyunun tamamının en ileri yöntemlerle arıtılmasını amaçlayan kurumumuz, çevre yatırımlarına ve yeni atık su arıtma tesislerinin yapımına devam etmektedir. Bir yandan dev tesisler inşa edilirken, diğer yandan uzun yıllardır kangren hâline gelmiş altyapı sorunları tek tek çözülmektedir. Son iki yıl içinde atık su ve yağmur suyu hatlarını önemli ölçüde ayırıştıran İSKİ, bu çalışmalar sayesinde atık suları denize değil, arıtma tesislerine ulaştırmaktadır.

İstanbul'da iki adet atık su arıtma tesisinin inşaatı devam etmektedir. Tuzla İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi, 400.000 m³/günlük, Baltalimanı Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi ise 600.000 m³/günlük arıtma kapasitesine sahiptir. Ayrıca Küçükçekmece Gölü'nün doğu ve batı yakasında inşa edilen tüneller tamamlandığında Küçükçekmece Atık Su Ön Arıtma Tesisi'ne gelen atık suların 250.000 m³/günlük kısmı Ataköy, 150.000 m³/günlük kısmı Ambarlı İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisleri'ne aktarılacaktır. 2021 yılı içinde tamamlanması planlanan bu atık su arıtma tesislerinin ve tünellerin hizmete girmesiyle birlikte İstanbul'da 2018 yılında %11 olan biyolojik arıtma oranı %16'ya, %37 olan ileri biyolojik arıtma oranı ise %49'a yükselecektir.

Önümüzdeki dönemde İSKİ, toplam 3 milyon m³/gün kapasiteli 16 adet ileri biyolojik atık su arıtma tesisi yapımını planlamaktadır.

Aynı zamanda mevcut arıtma tesislerini de en verimli şekilde işletmektedir. İSKİ, dere ıslah çalışmalarıyla hem sel ve taşkınlarla mücadele etmektedir hem de denizlere taşınacak kirliliğin önüne geçmektedir. Bu kapsamda son iki yıl içinde 65 derede 29 kilometre dere ıslahı gerçekleştirilmiştir. İSKİ, bugüne kadar hiçbir arıtmaya tabi tutulmadan direkt denize gönderilen atık sularla ilgili de harekete geçmiştir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar, 104 noktada tamamlanmıştır, 26 bölgede ise devam etmektedir.

Biyolojik arıtma, İstanbul'un deniz ve nehir kirliliği için nasıl bir gelecek projeksiyonu demek? Bu konudaki projeler nedir?

TUĞBA ÖLMEZ HANCI: İSKİ, denizleri ve Haliç'i koruyacak yeni biyolojik ve ileri biyolojik atık su arıtma tesislerini planlayarak hızla inşa etmektedir. İstanbul, Karadeniz-İstanbul Boğazı-Marmara Denizi sisteminin bir parçasıdır. İstanbul'da inşa edilecek atık su arıtma tesisleri, bu sistemin hidrodinamik yapısı ve su kalitesi gereklilikleri gözetilmek suretiyle planlanmalıdır. İstanbul Boğazı'nın hidrodinamik özellikleri Boğaz'a verilecek olan arıtılmış atık su deşarjlarının ayrıcalıklı değerlendirilmesine imkân tanımaktadır. Marmara Denizi'ne deşarj edilecek atık sular, özellikle müsilaj sorunun ortaya çıkmasından sonra daha dikkatli ve bu soruna yol açan tüm parametreleri dikkate almak kaydıyla en uygun arıtma teknolojisiyle arıtılmalıdır. Karadeniz, büyük ölçüde Orta ve Doğu Avrupa'dan gelen Tuna Nehri ve Ukrayna, Beyaz Rusya ve Rusya'dan dökülen Dinyeper, Dinyester, Don Nehirleri'nin taşıdığı kirlilikle karşı karşıya kalmıştır ve kalmaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalarla İstanbul Boğazı üst akımıyla Marmara'ya taşınan kirliliğin büyük bir oranının Karadeniz kaynaklı sınır aşan kirletici kaynaklardan oluştuğu ortaya konmuştur. Dolayısıyla sorunun çözümünde uluslararası ölçekte görüşmelerin başlatılması da büyük önem taşımaktadır. Bu esaslardan hareketle İstanbul'un atık sularını, çevrelediği Karadeniz-İstanbul Boğazı-Marmara Denizi sisteminin hangi bölgesine deşarj edeceği, atık su arıtma tesislerinde kullanılacak teknolojinin seçiminde önem taşımaktadır. Alıcı ortamın kalitesinin gerektirdiği koşullara uygun arıtma teknolojilerinin kullanılması gereklidir. Bundan sonra geliştirilecek projelerde bu hususlar dikkate alınmalıdır.

“BİLİMSEL KARARLARIN BİLİM İNSANLARINA VE ARAŞTIRMACILARA BIRAKILMASI GEREKİR”

Siz, su alanında faaliyet gösteriyorsunuz? Su alanının kapsamını anlatır mısınız?

KAHRAMAN KALYONCU: Thermomed Manufacturing Engineering Design. Adımızın oluşumunda yatan felsefe, termodinamik yasalarının sıfır noktası olan “Enerji var iken yok, yok iken de var edilemez, ancak bir hâlden başka bir hâle dönüştürülebilir”dir. Bu çerçevede odağında insan olan, inovatif düşünce ve sürdürülebilir çözümler için üreten, doğayı ve yaşamı önceleyen yüksek teknolojlili dizayn ve mühendislik hizmetleri üretiyoruz.

Ana faaliyet alanımız, su analizleridir. Buna “suyun olduğu her yerde varız” diyebiliriz.

Distribütörü olduğumuz dünyaca ünlü markaların “Portatif Su Analiz Sistemleri”ni, “Laboratuvar Tipi Su Analiz Sistemleri”ni ve Online (Sürekli-Gerçek Zamanlı) Su Kalitesi Ölçüm ve Kontrol Sistemleri”ni ülkemizde direkt olarak kullanmıyoruz. Türkiye genelinde müşteri ihtiyaçlarına yönelik modernize ederek uyarlıyoruz, geliştiriyoruz.

Tüm çalışma alanlarımızda ihtiyaç duyulan Firmware, Software, M2M, web arayüzleri, veri barındırma ve istatistiksel raporlama yazılımlarını kendi bünyemizde yerli olarak “açık kodlu” üretiyoruz.

Su analizinde kullanılacak mikroişlemci tabanlı cihaz, yapay zekâ otomasyon kontrolü, sistem yazılımları alanlarında ürün geliştirme çalışmaları yapıyoruz. Bu alandaki tüm üretim faaliyetlerimizde hiçbir kamu kaynağı kullanmadan kendi imkân ve kazanımlarımızla hareket etmeye çalışıyoruz.

Faaliyet gösterdiğiniz alanlar nelerdir?

KAHRAMAN KALYONCU: “Endüstriyel ve Evsel Atık Suların Sürekli Olarak İzlenmesi”, “Deniz Sularının Sıcaklık ve Kirlilik Yüklerinin Sürekli Olarak İzlenmesi”, “Nehir Sularının Kirlilik Yüklerinin Sürekli Olarak İzlenmesi”, “Denizlerde Balast Sularının Analiz ve Otomasyonu”, “Tarımsal Sulama Sularının Kirlilik Yüklerinin Analizi ve Otomasyonu”, “Göl ve Baraj Sularında Analiz ve Otomasyon”, “Şehir Şebeke Suları ve İsale Hatlarında Ölçüm ve Kontrol Otomasyonu”, “Doğal Kaynak Sularının Analiz ve Otomasyonu”, “Havuz&SPA Sularının Analiz ve Otomasyonu” projeleri.

Bu projelerde üç sacayağı mevcuttur. Bunlardan birincisi, ölçümü ve analizi gerçekleştirecek sensör veya analizör. İkincisi, otomasyon sistemi, Örneğin, sensör veya analizörlerden gelen verilere göre sistemin yapacağı işlerdir. Üçüncüsü, verilerin analizi ve raporlaması için gerekli yazılım. Projenin tamamında varız, operasyonun tamamını kendimiz gerçekleştiriyoruz. Uygun enstümantasyon seçimi, otomasyon sisteminin kurulması ve yazılım geliştirme faaliyetlerinin tümünü kendi bünyemizde gerçekleştiriyoruz.

“Su Analiz Otomasyon Sistemi” nedir? Bu sistemleri nasıl kuruyorsunuz?

KAHRAMAN KALYONCU: Su Analiz Otomasyon Sistemi, online analiz cihazlarından alınan verilere göre bir sistemi yönetme ve ölçüm değerlerinin raporlanması esaslarını kapsamaktadır. Bu sistemlerde esas olan, doğru raporlama ve analiz sistemlerinin kurulabilmesi, sistemin doğru yönetilebilmesidir. En basit örneğiyle suda çözünmüş oksijen miktarı bilgisi belirli bir değerin altına düştüğünde aeratörlerin çalıştırılmasıdır. Bu sistemleri kurarken çevre, kimya ve otomasyon mühendislerimizin koordinasyonu ile uygun ve doğru çözümü buluyor, kurulumunu yapıyoruz.

Yazılım konusunda siz neler yapıyorsunuz? Başka sektörlerde farklı yazılımların kullanılması nedeniyle ortaya çıkan entegrasyon sorunları bu alanda da var mı? Dünyada ve Türkiye’de ne yapıyor?

KAHRAMAN KALYONCU: Yazılım, su ve su kalitesi izlemede, kirlilik ve kirlenici unsurların online tespit edilmesinde oldukça önemli bir teknolojidir. Bu konularda yazılım geliştirme konusunda ülkemizde geleneksel otomasyon sistemleri yaygın. Geleneksel otomasyon sistemlerinde veriler bir SCADA ekranında toplanır ve raporlanır. Bu çözümler için kablolu ağ teknolojilerine dayanan veri akışı söz konusudur. Ancak geleneksel otomasyon sistemleri, çevre teknolojilerinde yeterli olmamaktadır. Geleneksel otomasyon sistemlerini bir fabrikada kurabilir ve yönetebilirsiniz, fakat göl/baraj/nehir izlemelerinde, içme suyu terfi istasyonunda veya ücra bir arıtma prosesi izlemesinde, analiz sürecinde ve raporlama konularında yeterli olamaz. Bu konuda dijital dönüşümün temeli, nesnelerin internetidir. Saha ekipmanlarından elde edilen veri kümeleriyle verileri sadece izleyip raporlamak değil, doğru IoT çözümleriyle sorunun nedenini bulabilmekteyiz. Örneğin, bir nehir/baraj izleme sisteminde sadece klorofil a konsantrasyonunu ölçüp raporlamanız önem teşkil etmeyecektir. Ancak bu izleme sisteminde meteorolojik koşulları ve ölçüm noktalarını artırarak doğru noktaya odaklanmamız sağlanacaktır. Asıl kirlenici unsur ve bölge tespit edilecek, soruna kesin çözüm bulunacaktır. IoT yapay zekâ teknolojileri, doğrudan sorunu bulmaktadır. Sistem, çözümü de kendisi üretmektedir. Saha ekipmanlarının IoT sistemine entegrasyonunda kablosuz haberleşme teknolojileri, akıllı şehir sistemlerinin en önemli unsurudur.

Ülkemizde özellikle kablosuz haberleşme teknolojilerinin saha ekipmanlarına entegrasyonunda hücreli haberleşme teknolojileri kullanılmaktadır. Diğer teknolojiler maalesef yaygın olarak kullanılmamaktadır. Hücreli haberleşme teknolojilerinde ise, aylık ödenen GSM ücreti ve GSM altyapılarının yetersizliği sorun oluşturmaktadır. Dünyaya bakıldığında Lora, Nb-IoT-Sigfox gibi sistemler akıllı şehirlerde yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bu verilerin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanabilmesi için bulut tabanlı sistemler gerekmektedir. Veri tabanı, büyük verilerin yönetimi ve raporlama sistemlerindeki kaliteli çalışmalar bizi çözüme yaklaştıracaktır.

Günümüzde sektörlerin multidisiplinerliği ülkemizde tam anlamıyla oturmamış durumda. Bu alanda bir sistem kurulması istendiğinde total bir projede işi alan yüklenici, otomasyon-yazılım ve ekipman tedarikini farklı firmalara veriyor. Bu da firmalar arasındaki bilgi akışlarında sorunlara neden oluyor, doğru bir sistem oluşmasına engel teşkil ediyor.

Röportaj

KAHRAMAN KALYONCU

Bilgisayar Mühendisi
Thermomed Kurucu Ortağı

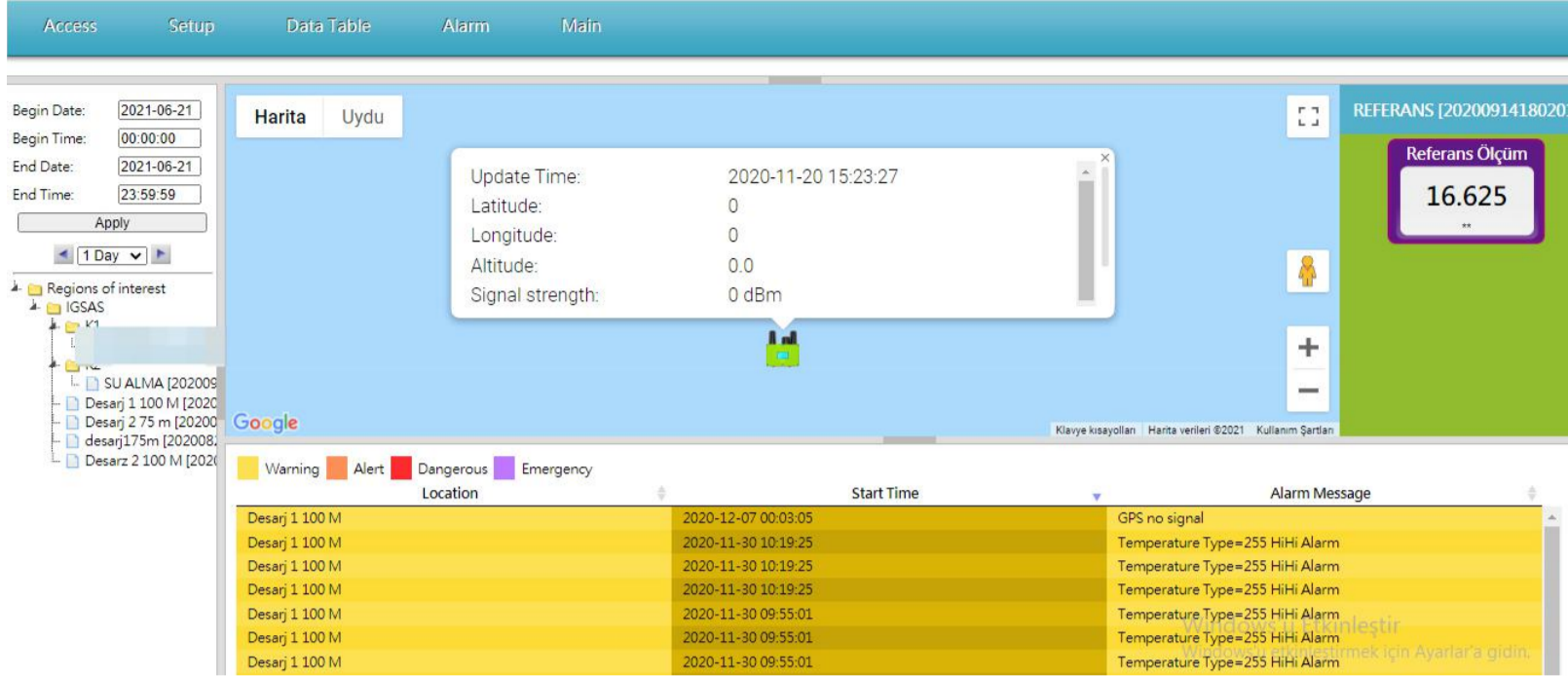

KAHRAMAN KALYONCU

Marmara Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü’nü bitirdi. Bilgisayarlı kontrol sistemleri alanında uzmanlaştı. Birçok üniversiteyle kalite kontrol ve Ar-Ge projelerinde çalıştı. Türkiye genelinde doğal kaynak sularının korunması, paket sularda bromat/ bromoform etkinliğinin yok edilmesi süreçlerinde ölçüm ve kalite standardını koruma çalışmaları gerçekleştirdi. Tarımsal sulama sularının yanlış gübre kullanımıyla, sanayi atıklarıyla kirlenmesinin ve toprak kirliliğinin önüne geçilmesi için uzun süredir devam eden AB Nitrat Direktifi Projesi’nde saha eğitimleri, sürdürülebilir çözümler, kaynağında kirlilik kontrolü için mobil analiz laboratuvarları geliştirilmesi çalışmalarında aktif görev aldı. Denizlerin korunması konusunda balast suyu analiz otomasyonu ve arıtımı alanında uluslararası kuruluşlarla, üniversitelerle ortak çalışmalara katıldı.

2006 yılından itibaren Thermomed Manufacturing Engineering Design ve İngiltere menşeli Palintest Su ve Atık Su Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti.’nin Türkiye operasyonu kurucu ortağıdır. Üniversiteyle işbirliği projesi olan Gamatom Radyasyon Ölçüm Sistemleri ve Nükleer Danışmanlık San. Tic. Ltd. Şti.’nin kurucu ortağı olarak çalışma hayatına devam etmektedir.

Eksikleri gidermek, sorunları önlemek, doğru ve faydalı bir sistem kurmak için bünyemizde nitelikli çevre, kimya, otomasyon ve yazılım mühendisleri bulunduruyoruz. Sunduğumuz çözümlerde sistemin doğru kurulabilmesi için tüm ekip arkadaşlarımız sürecin tamamına hâkim oluyor. Örneğin, bir yazılım mühendisi prosenin tamamına hâkim oluyor, ihtiyacı ve sorunu tam olarak anlayarak yazılım altyapısını oluşturuyor.

Çevre Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı tarafından su ve atık su izleme projeleri olarak takip ve kontrol edilen sistemler:

Denizde Kirlilik İzleme Programı,

Nehir İzleme,

Atık Su Arıtma Tesislerinin İzlenmesi,

Deniz Suyu Sıcaklığının İzlenmesi,

Balast Suyu İzleme.

Otomasyon ve izleme sistemlerine rağmen neden başarılı olunamıyor? Sahada bu süreçleri yapılandırıyor ve izlenmesini sağlıyorsunuz. Sorunlar neden kaynaklanıyor?

KAHRAMAN KALYONCU: Ülkemizde çevre sistemlerinin bütünlüğü izlenmesi, Çevre Bakanlığı tarafından yürütülen Sürekli İzleme Merkezi "Sim" Projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu sistemde "Hava Kalitesi İzleme Sistemleri", "Sürekli Atık Su İzleme Sistemleri", "Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Sistemleri", "Atık Su Arıtma Tesislerinden Toplanan Verilerin İzlenmesi ve Analizi", "Denizlerde Bütünlüğü Kirlilik İzleme Programı" mevcuttur.

"Sürekli Atık Su İzleme Sistemleri", atık su arıtma tesisi çıkışındaki verilerin bir bilgisayarda toplanıp API formatında bakanlık sunucularına gönderilmesi projesidir. Burada Hardware noktasında kurulan sistemler, büyük, hantal ve maliyetlidir. Sistemlerin maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle kısıtlı sayıda kaynaktan veri toplayabiliyoruz. Kısıtlı bilgilerle yapılan analizlerle üretilen çözümler de kısıtlı olmaktadır.

Atık su arıtma tesislerinin son deşarj noktalarına kurulan kabinlerden ölçülen veriler bilgisayara, bilgisayardan Çevre Bakanlığı sunucularına iletilmektedir. Şimdiye kadar kurulan sistemler, 10.000 metreküp üzerinde kapasitesi olan tesisler için kurulmaktaydı. Daha sonra 5.000 metreküpe düşürüldü. Bu sistemlerin kurulum maliyetleri çok yüksek. Veri noktası sayısını artırıp 1.000 metreküp ve üzerindeki (yani daha küçük ama onlarca karışık çözelti içermeyen) tüm tesislere kurulduğunda maliyetler de düşecektir. Veri noktalarının artmasıyla birlikte verileri anlamlandırmamız ve nokta atışı çözümler bulmamız mümkün olacaktır.

Bakanlıkların Su İzlemleriyle İlgili Genelge, Mevzuat ve Çalışmalar Hakkında

Nehir İzleme:

Avrupa su kaynaklarını ve su çevresini koruyan en önemli mevzuat olan "Su Çerçeve Direktifi"ne göre izlemeye başlanmıştır.

Alıcı ortamlarda gerçek zamanlı olarak ilk izlemede, 2007 yılında "Merkezi Gerçek Zamanlı Nehir İzleme ve Kirlilik Kontrol Sistemi Araştırma Projesi" kapsamında Yeşilirmak Nehri'ne iki adet gerçek zamanlı ölçüm istasyonu kurulmuştur. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Otomatik Sürekli Ölçüm İstasyonları Projesi" kapsamında 2013 yılı sonunda Meriç-Ergene Havzası'na beş adet gerçek zamanlı ölçüm istasyonları kurulmuştur. Ayrıca Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü "Su Kalitesi İzleme Konusunda Kapasite Geliştirme AB Projesinin Malzeme Temini Bileşeni" kapsamında Büyük Menderes Havzası'na 2014 yılının ortasında dört adet gerçek zamanlı ölçüm istasyonu kurulmuştur.

Atık Su Arıtma Tesislerinin İzlenmesi:

10.10.2009 tarihli ve 27372 sayılı Resmî Gazete'de yürürlüğe giren "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği" kapsamında 10.000 metreküp üzerinde atık su deşarjı olan endüstriyel tesislerin atık su arıtma tesisleri çıkışlarına 2009 yılı itibarıyla kurulmaya başlamıştır.

06.06.2011 tarih ve B.18.0.ÇYG.0.05.02-010.06.02-51460 sayılı "Gerçek Zamanlı Uzaktan Atık Su İzleme Sistemi Çalışmalarına Dair Genelge (2011/14)" ile ph, sıcaklık, iletkenlik, çözünmüş oksijen ve debi parametreleri izlenmeye başlamıştır.

26.12.2012 tarih ve 2012/24 sayılı "Gerçek Zamanlı Uzaktan Atık Su İzleme Sistemi Tebliği"yle ph, sıcaklık, iletkenlik, çözünmüş oksijen ve debi parametreleri izlenmeye devam etmiştir.

22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atık Su İzleme Sistemleri Tebliği"yle debisi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan tesislerde ph, sıcaklık, iletkenlik, çözünmüş oksijen, debi, AKM ve KOİ izlenmeye başlamıştır.

16.07.2019 tarih ve 30833 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Sürekli Atık Su İzleme Sistemleri Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" ile kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan tesislerde ph, sıcaklık, iletkenlik, çözünmüş oksijen, debi, AKM ve KOİ izlenmeye başlamıştır.

SAİS Kabin Sayısı: 319

SEÖS Kabin Sayısı: 687

Hava Kalitesi İzleme İstasyonu: 355

Evsel ve Endüstriyel İzleme Programı (EKİP) Sistemi: 82 istasyon (kirleticisi baskı altında bulunan havzaların izlenmesi)

Tüm Denizlerde 353 İstasyonla Denizlerde Bütünlüğü Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) çerçevesinde denize deşarj edilen suların deniz suyunun sıcaklığına olan etkileri tespit edilmeye çalışılmaktadır.

Deniz Suyu Sıcaklığı İzlenmesi:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2018/14 sayılı Atık Su Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onay Genelgesi kapsamında suyu soğutma amacıyla kullanan ve derin deniz deşarjı yapmayan tesislerin deşarj ettikleri suyun sıcaklığının kontrol edilmesi.

Balast Suyu İzleme:

13 Şubat 2004'te "Gemi Balast Suları ve Sediment (BWM Konvansiyonu) Kontrolü ve Yönetimi Uluslararası Sözleşmesi" oybirliğiyle kabul edilmiştir. 2004 yılında imzalanan Gemi Balast Suları ve Sediment (BWM Konvansiyonu) Kontrolü ve Yönetimi Uluslararası Sözleşmesi, 08/09/2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kontrol, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir.

"Denizde Kirlilik İzleme Programı" nedir? Bu sisteme nasıl sistemler entegre edilmelidir?

KAHRAMAN KALYONCU: Denizde kirlilik izleme sisteminde ölçüm kayıtları sisteme manuel olarak girilmekte, alınan numuneler belirli periyotlarla sisteme eklenmektedir. Ancak hava ve deniz durumuyla, meteorolojik koşullarla ölçüm ekipmanlarında ve insana bağlı bir sistemde hatalar, eksiklikler ve kesintiler olmaktadır. Bunun yerine denizlerde belirli noktalara yerleştirilecek şamandıralarla ölçülen verilerin uzak sunucuya aktarılması ve tam otomasyon sistemlerinin kurulması gerekmektedir. Bugünün kablosuz iletişim teknolojileriyle, 5G, LoRa, LoraWAN gibi kablosuz ağ teknolojileriyle bu işlemleri gerçekleştirmek mümkün. Dünyanın her yerinde, okyanuslarda, balık çiftliklerinde, barajlarda ve göllerde su kalitesi izleme sistemleri, bu teknolojiler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Nehir sularının kirlilik yükü nasıl azaltılabilir? Nehir sularının denizlere etkisini nasıl düşünmek gerekir?

KAHRAMAN KALYONCU: Öncelikle nehirleri iki başlık altında düşünmek gerekiyor. Birincisi, kaynağı ve son bulunduğu nokta ülkemizde olan nehirler. İkincisi, kaynağı farklı bir ülke olan ve ülkemizde son bulan nehirler. Üçüncüsü, kaynağı farklı bir ülkede olup, ülkemizden geçip farklı bir ülkede son bulan nehirler. Buradan hareketle bütüncül ve sürdürülebilir çözüm için çevre ve komşu ülkelerle birlikte uluslararası yaptırım sözleşmelerine imza atarak ortak sorumluluk çerçevesinde hareket etmek oldukça önemli. Biz kirleniyor, farklı bir ülkeye gönderiyor olabiliriz ya da farklı bir ülke kirlenerek bize geliyor olabilir. Bunun için ülkeler arası rapor paylaşımları olmalı, destekleyici önlemler alınmalıdır.

Denize dökülen nehirlerin kirlenme etkileri ciddidir. Sahip değilsiniz, tarafsız. Marmara Denizi, bir iç denizdir, sahibi biziz. Marmara Denizi'ni Karadeniz'den ve Ege Denizi'nden bağımsız düşünemeyiz. Bu nedenle Karadeniz'e ve Ege Denizi'ne komşu tüm ülkelerle ortak politikalar belirlemeliyiz.

Kirlenmede "zaman/değişkenler" ikilisini gözden kaçırmamak gerekir. Kirlenme birden olmaz, birçok farklı ve irili ufaklı kaynakla, zaman içinde alıcı ortamın istiap haddinin tükenmesiyle karşımıza çıkar. Müsilaj durumu da bilim insanlarının istatistiksel ve bilimsel tanımlarıyla bu konuyu detaylandırmaktadır. Kirliliği denizlerde ve nehirlerde değil, kaynağında tespit ederek önlememiz gerekiyor.

Kirlenmeyi önlemek için "ilk kaynak" olarak nereye bakmamız gerekiyor?

KAHRAMAN KALYONCU: Marmara Bölgesi'ni ele aldığımızda Karadeniz, Ege Denizi ve Marmara Denizi'ne bakmak gerekiyor. Marmara Denizi'ne dökülenler: Susurluk, Gönen, Kocabaş. Ege Denizi'ne dökülenler: Kara Menderes Çayı, Meriç Irmağı-Ergene. Karadeniz'e dökülen: Sakarya.

Bu alanlarda belirlenen referans noktadaki kirlilik parametreleri netleştirilmelidir. Ölçüm, kontrol, izleme ve uyarı sistemleri ivedilikle devreye alınmalıdır. Sürdürülebilir teknolojik veri iletim sistemiyle izlenmelidir. Bizde izlemelerle ilgili kamuda yetki paylaşımı, yetki karmaşasına dönüşüyor, bürokrasi devreye giriyor. Birbirine anlık temas hâlinde ortak akıl ve karşılıklı veri paylaşımıyla süreç yönetmesi gereken kurumlar kısır döngüye düşüyor. Örneğin, evsel ve atık su arıtma tesis izlemeleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda. Nehir izlemeleri, önceden Orman Su İşleri Bakanlığı'ndaydı, sonra Tarım Bakanlığı'na ve DSİ sorumluluğuna verildi. Diğer yandan, yerel yönetimlerin yetki ve yetkisizlikleri de ele alınmalı.

Deniz, göl, nehir, ırmak, dere vb. noktaları alıcı ortam, yani atık su oluşum alanındaki atık suyun yönetmelikler çerçevesinde arıtıldıktan sonra deşarj edildiği ortam olarak niteleyebiliriz. Bu bağlamda kirlenmeyi kaynağında tespit etmek için bu alıcı ortamlara deşarjı olan irili ufaklı tüm noktaları kontrol altına almak gerekir. Ülke genelinde üretim yapan ve miktarı önemsiz atık su üreten kurum ve kuruluşlar, yasal izinlere bağlı olarak kayıt altındadır. Üretim alanına ve şekline göre atık su çıktısının kirlenme yükü parametre çeşitliliği bellidir. Konuyla ilgili çerçeve, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'yle belirlenmiştir.

Her şey kayıt altındaysa ve sorun yaşıyorsak odaklanmamız gereken, "ilk kirlilik kaynakları"dır.

Bu bağlamda yapılması gerekenleri şöyle sıralamak mümkün:

Önceliğin atık su miktarının büyüklüğüne verilmesi bir handikaptır. Ülkemizde 2009 yılı itibarıyla ilk çalışmaları yapılan, atık su kapasitesi 10.000 m³/gün olan tesislerin "Gerçek Zamanlı Olarak Uzaktan İzlenmesi Projesi" kapsamında pH, sıcaklık, iletkenlik, çözünmüş oksijen parametrelerinin izlenmesi çalışmaları yapılmıştır. 2015 yılı itibarıyla revize edilerek evsel ve endüstriyel atık sular için kapasite 5.000 m³/güne düşürülmüştür. KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı), AKM (Askıda Katı Madde) parametreleriyle sisteme anlık, sıralı ve kompozit numune alma cihazları eklenmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından anlık izlemeler (SAİS) yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Görüldüğü üzere projeler, atık su miktarına odaklı olarak ilerlemektedir. Burada atığın miktarını hesaplarken kirlilik yükleri kaçırılabilir. Kirlenme etkisi olmayan 100.000 m³/günlük suyu izlerken aşırı kirlenme 50 m³/saat bir deşarj, bir dereye veya kanala yapılabilir.

Diğer bir kritik konu: OSB merkezi endüstriyel atık su arıtma tesisleri, belediyelerin evsel atık su tesislerinin kapasite yetersizlikleri ve üzerlerindeki ağır yükler. Yerel yönetimlerin sorumluluk alanında bulunan evsel atık su arıtma tesisleri, tüm şehrin atık suyunu toplayarak, kimyasal ya da biyolojik arıtma metotlarıyla arıtılarak ilgili denize, nehre vb. alıcı ortama deşarj etmek üzere kurulmuştur.

Bu arıtma tesislerinin yapıldığı, devreye alındığı tarihler ve o tarihteki şehir nüfus yoğunluğu incelendiğinde kentleşme, insan nüfusunun ve buna bağlı olarak atık su miktarının artışı nedeniyle atık su arıtma tesislerinin kapasite artışının ve modernizasyonunun ihtiyacı karşılanmadığını göreceğiz. Yani evsel atık su arıtma tesisleri, kapasitelerinin oldukça üzerinde atık su kabul etmek zorunda kalıyor. Bu durum, arıtma kalitesinin düşmesine ya da yeterli arıtma yapılamamasına sebep oluyor. Ülkemizde bu tesislerin kapasite artışları ya da yeni ek modern tesis inşaları için İller Bankası, yerel yönetimlere kredi sağlamaktadır. Bu alandaki çalışmaları, yerel yönetim ve İller Bankası yetkililerinden bölgesel olarak öğrenmek mümkün.

OSB'lere gelince işler biraz daha farklı bir boyut kazanıyor. Organize Sanayi Bölgeleri, belli sayıda, belli alanlarda üretim yapan fabrikaları barındırmak ve ihtisas alanına uygun bir bütünlük sağlamak amacıyla kurulur. Örneğin, "Kimyacılar Organize Sanayi Bölgesi", "Plastikçiler Organize Sanayi Bölgesi", "Tekstil Organize Sanayi Bölgesi" ya da "Karma Organize Sanayi Bölgesi" gibi. Fakat kurulum aşamasında 300 fabrikaya hizmet verebilir. X ihtisas alanı olarak belirlenen organize sanayi bölgelerinde yıllar içinde fabrika sayıları kapasitenin üstüne çıkıyor. Bunun yanında var olan fabrikalar, üretim kapasitelerini genişletiyor. Bu durumda Organize Sanayi Yönetimleri, bu fabrikalara üretimde kullanmaları için temiz su sağlamak, üretim sonrası atık sularını da arıtmak için yoğun çaba gösteriyor.

İhtisas dışı fabrikaların katılımı, üretim kapasite değişiklikleri, üretim tarzı değişiklikleri nedeniyle değişken atık su kirlilik yükleriyle merkezi arıtma tesisleri stabil bir arıtma yapamamaktadır. Bir arıtma tesisine giren atık su miktarı ve atık suyun kirlilik yüküne göre son arıtmaya kadarki prosesi organize edilir. Bu süreç ne kadar az değişken olursa, sonuç o kadar başarılı olur. Bu da yine Organize Sanayi Bölgeleri içindeki her fabrikanın online izlenmesi, ölçümünün yapılması, OSB merkezi arıtmaya raporlanması ve bu anlık bilgilere göre merkezi arıtmanın kendisini düzenlemesiyle olabilir. Fabrikaların kapasiteleri doğrultusunda kendi arıtma tesislerini verimli çalıştırmaları gerekir. Nasıl olsa merkezi arıtmaya gidiyor diye düşünülmemelidir.

Çevre duyarlılığı için evlerimizdeki mutfak atıklarını bile organik ve organik olmayan diye ayırarak atmaya çalışıyoruz. Bütün döngüyü aynı formda düşünebiliriz. Atığın ve kirliliğin küçüğü, büyüğü yoktur. Doğru zamanda doğru hamleler gerekir. Atık, üretim öncesi hesaplanabilir.

Diğer önemli sorun: Yeraltı suları, sondajların yanlış kullanımı ve yeraltı sularının içinde bulunduğu tehlike. Türkiye, su sıkıntısı yaşayan ülkeler kategorisinde. Ülkemizde birçok bölgede evlerde, tarımsal sulamada ya da endüstriyel üretimde sondaj yoluyla yeraltı su kaynakları yoğun kullanılıyor. Bu alan, kanunlarla, yönetmeliklerle tanımlanmıştır.

Fakat aşırı ve kaçak arzezyen kullanma, kamunun bildiği ve mücadele ettiği bir gerçektir.

Bu alana farklı bir tarafından ve daha büyük bir tehlikeye değinerek bakacağım. Endüstriyel üretim için izinli ya da kaçak kullanılan, özellikle renkli atık su çıktısı olan sektörlerde kullanılan yeraltı suyunun, kullanım sonrası yüksek sıcaklıkta, arıtmadan, aşırı renk içeriği ve diğer kimyasal kontaminasyonlarla tekrar yeraltına, sondaj kuyularına basıldığı bilinmektedir. Bu zehirli sular, arıtma maliyetinden, ilgili denetim kurumlarının cezai yaptırımlarından kaçmak için tekrar yeraltına basılmaktadır. Bu durumu sanayi bölgelerine yakın alanlarda tarım yapan çiftçilerin deneyimlerinden öğrenebilirsiniz. Çevre Bakanlığı başta olmak üzere il müdürlükleri, yetkili kişiler ya da kurumlar bu konuda çaba ve hassasiyet göstermektedir. Fakat değişen, gelişmelere göre güncellenmeyen yönetmelikler ve caydırıcı olmayan cezalar başarı sağlayamıyor.

Suyun yönetimi, özellikle arıtmada ve atık yönetimi odağında sizce nasıl olmalı?

KAHRAMAN KALYONCU: Su başta olmak üzere çevresel her alan, siyasetten bağımsız oluşturulacak bilim gruplarının hazırlayacağı ve geliştireceği yönetmeliklerin uygulanacağı bir biçimde yönetilebilir.

Üniversiteler, kesinlikle bu konuların muhatabı olmalıdır. Çevre izin, onay ve denetimlerinde üniversitelerdeki bilim insanlarının sürece dahil edilmesi gerekir. Hastalandığımızda kendimizi Hipokrat yemini etmiş doktorlara koşulsuz emanet ederiz. Hastane yöneten işletmecilere, maliyecilere, iktisatçılara vs. değil. Bilimsel kararların bilim insanlarına ve araştırmacılara bırakılmasından bahsediyorum. Herhangi bir uzmanlığa eleştiri değildir.

Su hayatsa, hayatın korunması konusunda karar vericiler, araştırmacılar, yönlendiriciler ve raporörler tamamen siyaset üstü ekipler tarafından şekillenmelidir. İktidarların ana sorumluluğu, bu ekipler ve projeler için kaynak temininde bulunmak, çeşitliliği sağlamak olmalıdır.

Siyasette sağ, suyu altın musluktan; sol, platin musluktan; iktidar, titanyum musluktan içebilir. Fakat değişmez kural, içilenin su olduğudur. Siyaset, musluğun niteliği, niceliği vb. konularla ilgilenebilir. Suyu ilgilenecek olan, bilim insanlarıdır.

“GENEL ARITMA SİSTEMLERİNDEKİ KİRLİLİK YÜKÜNÜN AZALTILMASI GEREKİYOR”

Siz, büyük bir metropol ilçesinde “Çevre ve Kontrol Müdürü”sünüz. Bu, ne demek?

ŞULE SUMER: Bu, farkındalığı yüksek bir çevre yöneticisi için oldukça önemli bir sorumluluk. İstanbul ölçeğinde toprak, su ve hava açısından ciddi kirlilik yaşıyoruz. Bunun yanı sıra görüntü ve gürültü kirliliği, pişirmeden ve ısınmadan kaynaklı koku/duman kirliliği, elektro manyetik kirlilik, atık yönetimi gibi uğraşılması ya da çözülmesi gereken birçok farklı başlık var. Bir ilçe belediyesinin “Çevre Müdürü”, kendisine yetki verilirse ve yapabileceklerine de güveniyorsa müthiş bir çalışma sistemi oluşturmak zorunda. Yaklaşık 20 yıldır bu görevdeyim. İlçemde, biraz önce söylediğim tüm başlıklarla ilgili bir kontrol ve denetim sistemi oluşturduğum.

20 yıl hem kötü anlara hem de süreçleri toparlamak için yapılan çalışmalara tanık olduğunuz anlamına geliyor. Denizle ilişkisi olanlar, Marmara Denizi’nin ağır bir kirlenmeyle karşı karşıya olduğunu biliyor. Bu süreçteki gözlemlerinizi anlatır mısınız?

ŞULE SUMER: Bunun birçok farklı sebebi var. Geçtiğimiz 20 yılda İstanbul’u yönetenlerin bakış açısı bence biraz sıkıntılıydı. Betona dayalı, rant odaklı ve plansız bir gelişme modeli izlendiği için hem karada hem de denizde ciddi kirlilik yaşıyordu. Nerede bir boş alan varsa, bakanlığın yetkisiyle ciddi yoğunluklu bir alan hâline getirildi. Bunun en bariz örneği, Taş Yapı’nın bir yüzyıldır burada olan bir meteoroloji istasyonunu yok ederek bölgenin en güzel yeşil alanına yaptığı dört büyük kule. Orada İstanbul’un ısı adası etkisi görülebiliyordu ve iklim değişikliğiyle ilgili ısı değişimleri ölçülebiliyordu. Ne yazık ki, bu noktayı kaybettik. Aynı şekilde kentin farklı noktalarında, örneğin Haydarpaşa’da da aynı sorun oldu. Şimdi Kalamış’ta aynı sıkıntıyı yaşıyoruz. Hem İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin metropol planlama kararlarına hem de ilçe belediyesinin gelişme stratejilerine aykırı süreçler yaşandı. Bu durum bence kirliliğin en önemli sebeplerinden biri.

Türkiye’de “gelişsin de, nasıl gelişirse gelişsin, çevreyi bir ara koruruz, attığımız atıkları da şimdilik dereye veya denize dökelim, sonra bir arıtma tesisi yaparız” gibi bir bakış açısı var. Oysa daha en başında yatırım yapılırken çevresel etkilerin planlanması, maliyetlerinin hesaplanması ve projenin de buna göre gerçekleştirilmesi gerekiyor. 1990’larda Kadıköy’ün nüfusu azdı, bahçeli konutlar çoğunlukta; fakat rant odaklı gelişim sürecine engel olunamadı ve nüfusu hızlı bir şekilde arttı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin Mühürdar’da bir tesisi var. Buradan Kadıköy’de, Üsküdar’ın bir bölümünde, Ataşehir’de, Ümraniye’nin bir kısmında yaşayan 800.000’den fazla insanın atıkları deşarj ediliyor. Atıklar, hiçbir arıtmaya tabi tutulmadan kalın ızgaralardan geçiriliyor ve 200 metre ileriye, Karadeniz akıntısına derin deşarj yönetimiyle veriliyor. Hiçbir yeni strateji geliştirilmeden bugüne gelindi. Artık nüfus 20 milyona dayandı. Atıkların %70’i hâlâ derin deşarj yöntemiyle denize veriliyor. Müsilaj sorunu göz göre geldi. Bu çevre felaketinin daha önce fark edilmesi ve ileri biyolojik arıtma tesisleri kurulması gerekiyordu. Biliyorsunuz, bu konularda ilçe belediyesi olarak yetkili değiliz, İSKİ yetkili. 2017 yılında atığın %75’i derin deşarj sistemiyle denize veriliyordu. O zamanki İSKİ danışmanlarından bir hoca, toplantılarda derin deşarj yönetiminin başarılı bir yöntem olduğunu savunuyordu. Bunu anlayabilmek mümkün değil. Geldiğimiz noktanın en önemli sebeplerinden biri budur. İkincisi, toplumsal farkındalığın düşük olması. Bugün bir marinaya gidin, milyonluk teknelerin çöplerin içinde durduğunu görürsünüz. Çünkü insanlar atığını denize atmaktadır. Deniz, bizi besleyen ve doğal dengemizi sağlayan bir sistemdir. Bizim çöplüğümüz değildir. Toplumsal farkındalık çok önemli.

Yerel yönetimlerin sorumluluklarından ilki, kirlilik yükünü azaltmak. İSKİ’nin arıtma tesislerine giden kirlilik yükünü büyükşehir belediyesinin ve ilçe belediyelerinin azaltması gerekir. Kendi yetki bölgemizdeki oto yıkamalar, üretim tesisleri, sanayi tesisleri gibi suyu kirlitebilecek her türlü tesisle ilgili önlemlerin alındığından emin olmalıyız. Makro ölçekte bakanlık yetkiliyken, ölçek düştükçe büyükşehir ve ilçe belediyeleri yetkili oluyor.

Her kurum, sorumluluk alanındaki kirletici işletmeleri kontrol etmeli, arıtma sistemlerinin kurulduğundan emin olmalı. Kentin genel arıtma sistemlerindeki kirlilik yükünün azaltılması hedeflenmeli. Şu anda bakanlık yüzeysel bir temizlik yapıyor. Açıkçası, bunun faydalı bir şey olduğunu düşünmüyorum, sadece psikolojik etkisi var. Diyor ki, bak ne güzel çalışılıyor, toparlamaya çalışıyoruz. Fakat durumun ne kadar ciddi olduğunun anlaşılması gerekiyor. Herkesin taşın altına elini sokması gerektiği konusunda kamuoyu oluşturulmalı ve kentte yaşayanlara da sorumluluk verilmeli diye düşünüyorum. Yalnızca atık değil, su sorununuz da var. Şimdilik yağmur yağıyor, ama iki-üç yıl böyle yağmur yağmazsa bu büyüklükte bir kentte kaos yaşayabiliriz, çünkü sürdürülebilir bir sistemimiz yok. Bu konularla ilgili ciddi önlemler alınması gerekiyor.

Biz seçmenler olarak kendi ilçemizdeki olumsuzlukların faturasını ilçe belediyelerine çıkarıyoruz. Örneğin ben Kadıköy’de yaşarken Suadiye’den denize akan atıkları gördükçe veya Kurbağalıdere’nin sivrisineklere evimize geldikçe Kadıköy Belediyesi’ni suçlardım. İlçe belediyelerinin atık konusunda yetkisi yok mu? Yetkinin tamamı büyükşehir belediyesinde mi?

ŞULE SUMER: Denizle, sahillerle, plajlarla, arıtma sistemleriyle, dere ve kanallarla ilgili yetki büyükşehir belediyesinde. Aslında yetkiyi delege edebilirsiniz, paylaşabilirsiniz, sorumluluk verebilirsiniz. O, yetkiye sahip olanın ve kurumun bakış açısıyla ilgili. Ben, kent ölçeğinde kendi ilçemizdeki alanlardan sorumluyum. Kurbağalıdere, dört ilçeden geçiyor. Yani diğer ilçedeki dere yatağının yanında bulunan kaçak gecekonduları, insanların atıklarını kontrol edemem. Bunlar, diğer ilçenin sorunu. Kurbağalıdere özelinde düşünürsek, ilk doğduğu noktadan denize kavuşuncaya kadar bir havza yönetimi planlanmalı. Büyükşehir belediyesinin de bunu koordine etmesi lazım. Bu, ilçe belediyeleri sürecin tamamen dışında demek değil. İlçe belediyelerinin de sorumlulukları var. Bir araya gelip koordineli bir çalışma yürütebilirler. Bölgelerin koruma altına alınması, deşarjların kaçak olarak verilir verilmemesinin kontrol edilmesi aşamalarında ortak çalışmalar yürütebilirler.

Kurbağalıdere’de ne oldu? Nasıl bir süreç izlendi? Bugünkü durumu nedir?

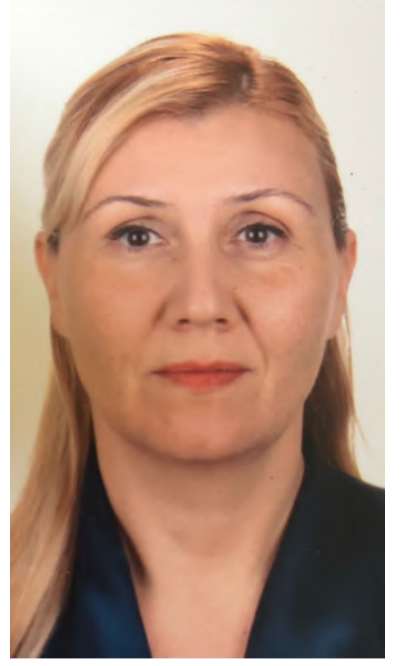
ŞULE SUMER: Kurbağalıdere’deki süreçler, az önce söylediğim sistemle yürütülmedi. İlçe ve büyükşehir arasında sağlıklı bir koordinasyon sağlanamadı. Bunun yanı sıra iklim değişikliği nedeniyle yaşanan ani ve yoğun yağışlar da hesaplanamadı. Altyapıların bu hesaplamalara göre yapılması gerekiyordu, fakat bizim anladığımız kadarıyla birkaç yıl öncesine kadar Kurbağalıdere’ye kaçak deşarjlar olmaya devam ediyordu. Şu anda ancak o süreç kontrol altına alınabildi. Büyük bir altyapı çalışması tamamlanmak üzere.

Röportaj

ŞULE SUMER

Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü
Kadıköy Belediyesi

Peki deşarjlar kesildi mi?

ŞULE SUMER: Kesildiğini düşünüyoruz. Buradaki deşarjların tamamı atık su sisteminin içinde kapalı olarak dönüyor ve dereye bulaşmadan gidiyor. Bütün sahilin bu şekilde olması gerekiyor. Yıllarca sıkıntı çektik. Hatta birkaç kere Kurbağalıdere ve Yoğurtçu Parkı civarlarında ciddi taşkınlar, sel baskınları yaşadı. Son yapılan altyapı çalışmalarına göre olmayacağını görüyoruz. İlçemizdeki en önemli sorunlardan biri de atık yönetimi ve çöplerin bertarafı. Odaklandığımız konu bu. Çöp miktarını azaltmak için çalışmalar yapıyoruz.

İlçemizde her gün 550 ton çöp düzenli depolama sahalarına gidiyor. 10 tonluk 55 tane kamyon. Öncelikle bu çöp miktarının azaltılması için çalışmalar yapılması gerekiyor. Çünkü düzenli depolama sahaları dolduktan sonra yeni ağaçlık alanlar kesiliyor, çöpleri oraya götürüyoruz.

Yani bitki örtüsüne bir şekilde zarar veriyoruz. Ne kadar az atık üretebilirsek, çöp miktarımız ne kadar azalır, doğayı o kadar koruruz. Bu nedenle atıksız yaşam hareketi başlattık. Geri dönüşüm tek başına yeterli değil. Bizim önce atığı reddetmemiz, yani bu ürüne gerçekten ihtiyacım var mı diye düşünmemiz, aşırı tüketimden uzaklaşmamız gerekiyor. İkincisi, yeniden kullanma. Atığı atmadan önce bunun bir işe yarayıp yaramayacağını düşünmemiz gerekiyor. Birine yardım edebiliriz ya da başka bir fonksiyon için kullanabiliriz. Mesela cam kavanozları değerlendirebiliriz. Daha sonra da atığı azaltma geliyor. Atığı azaltabilmek için birtakım malzemeleri kullanmayı reddetmemiz gerekiyor. Bunların başında da tek kullanımlık plastikler geliyor. Tek kullanımlık plastikler bir kere kullanıldıktan sonra çöpe atılıyor ve geri dönüşüm sistemine girmiyor. Plastik poşetler, pet şişeler, pipetler vs. Bunları kullanmaya gerçekten ihtiyaç var mı? Mutlaka kullanılması gerekiyorsa, cam ya da metal alternatifler var. Tek kullanımlık plastiklerin çöpteki miktarı %10'dur. Bu da az bir oran değil. Bunları yaptıktan sonra geri dönüşüm aşamasına geliyoruz. Çağdaş bir dünyada geri dönüşebilir atıklarını ayrıştırmayan ve ekonomiye kazandırmayan insanların olması anlaşılır bir şey değil. Alana çıktığımızda 10 binadan 3'ü toplamak istemiyorum diyor. Ekiplerimiz haftada bir düzenli olarak geri dönüşüm atıklarını teslim alıyor. Beşinci aşamada kompost geliyor. En büyük hayalimiz, kompostun büyük ölçekte olması. İstanbul'da sadece bir tane kompost tesisi var, o da Kemerburgaz'da. Anadolu Yakası'na yetecek büyüklükte ve sayıda kompost tesisi yapılmasını istiyoruz. Çünkü kendi ilçemizde bu tesisi kurabileceğimiz bir yer yok. Bu tesisler kurulursa, insanların kendi bahçelerinden, parklardan, pazarlardan, marketlerden çıkan yeşil atıklar sisteme entegre edilebilir. Yeşil atıklar, çöpün neredeyse %50'sini oluşturuyor. Dolayısıyla atığın azaltılması için yapılması gereken en önemli iş, kompost tesisleri kurmak. Bunun da aynı şekilde büyükşehir ve ilçe belediyeleriyle koordineli yapılması gerekiyor.

Toplumsal farkındalık için çalışmanız var mı?

SULE SUMER: Farkındalığı artırmak için Feneryolu Sabit Pazar'da "Atıksız Yaşam Dükkânı" kurduk. Burada atık üretmeden bir satış sistemi oluşturduk. Ambalaj yerine doldurma sistemleri var. Bu sayede vatandaşlar, bez torbasıyla ya da cam kavanozlarıyla tahılını, bakliyatını vs. alabiliyor. Burada organik ve ekolojik ürünler satılıyor. Ağırlıklı olarak kadın kooperatifleriyle, tarımsal kooperatiflerle, desteklenmesi gereken köylü kooperatifleriyle çalışıyoruz. Onlardan ürün olarak hem onları destekliyoruz hem de sağlıklı ve doğal tohumlardan üretilmiş, sağlıklı şartlarda yetiştirilmiş ürünleri vatandaşla buluşturuyoruz.

“KATI ATIK YÖNETİMİNDE ÇAĞDAŞ BİR HİZMET VERMEK İÇİN ÇALIŞIYORUZ”

Belediyenin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

ZEYDAN KARALAR: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve Atık Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde katı atık yönetiminde çağdaş bir hizmet vermek amacıyla Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisi kuruldu. Tesis, 2011 yılında faaliyete geçmiştir. Tesiste Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluk alanında olan 15 ilçeden gelen ticari, kurumsal ve evsel nitelikli katı atık ayıklanmaktadır. Atıkların kompostlanması, depolanması ve işlenmesi sağlanmaktadır. Hastanelerin ve önleyici sağlık hizmeti veren birimlerin tıbbi atıkları bertaraf edilmektedir. Evsel atık içerisinde bulunan organik maddeler, çürütücü tanklarında fermentasyon işlemine tabi tutulmaktadır ve oluşan metan gazıyla elektrik enerjisi üretilmektedir.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

ZEYDAN KARALAR: 6360 sayılı kanun öncesi Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi sorumluluğunda işletilen tesisler:

Seyhan Atık Su Arıtma Tesisi (biyolojik arıtma, 227.346 m³/gün kapasiteli)

Yüreğir Atık Su Arıtma Tesisi (biyolojik arıtma, 128.208 m³/gün kapasiteli)

Karaisalı Atık Su Arıtma Tesisi (biyolojik arıtma, 2.000 m³/gün kapasiteli)

6360 sayılı kanun sonrası Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi sorumluluğunda olan tesisler:

Ceyhan Atık Su Arıtma Tesisi (biyolojik arıtma, 34.896 m³/gün kapasiteli)

Kozan Atık Su Arıtma Tesisi (doğal arıtma, 22.000 m³/gün kapasiteli)

Yumurtalık Atık Su Arıtma Tesisi (biyolojik+paket arıtma 900 m³/gün kapasiteli)

Seyhan bölgesine ait atık sular, direkt olarak Akdeniz'e dökülüyordu. Yüreğir bölgesine ait atık sular ise, önce Seyhan Nehri'ne, buradan da Akdeniz'e dökülerek Akdeniz'in kirlenmesine sebep oluyordu. Bu kirliliği önlemek amacıyla inşa edilen Adana Batı Atık Su Arıtma Tesisi (Seyhan) ve Adana Doğu Atık Su Arıtma Tesisi (Yüreğir), Akdeniz'in kirlenmesini büyük ölçüde engellemiştir.

Seyhan Nehri'yle Adana, batı ve doğu olarak iki önemli havzaya ayrılmaktadır. Seyhan Atık Su Arıtma Tesisi, Seyhan'da Yenidam Mahallesi civarında, drenaj kanalı TD8'e boşalan ana atık su kolektörlerinin çıkışında 650.000 metrekare alan üzerinde bulunmaktadır. Yüreğir Atık Su Arıtma Tesisi ise, Yüreğir'de Güneşli Kum Ocakları mevkinde 400.000 metrekare alan üzerindedir.

Doğu ve Batı Adana için iki adet atık su arıtma tesisinin anahtar teslim inşaatı, mekanik ve elektrik işleri 3.5 yılda tamamlanmıştır. Tesis, 7 Haziran 2003 tarihinde devreye girmiştir. Seyhan Atık Su Arıtma Tesisi, bir yıllık devreye alma dönemi tamamlandıktan sonra 7 Haziran 2004 tarihinde işletmeye alınmıştır.

Atık su arıtma tesislerinde Seyhan Nehri'ne ve drenaj kanallarına arıtılmadan deşarj edilen evsel ve ön arıtmadan geçirilen endüstriyel atık sular arıtılmaktadır.

Ceyhan Atık Su Arıtma Tesisi, Ceyhan'da Kelemeti Mahallesi'nin kuzeybatı mevkinde 77.000 metrekare alan üzerinde kurulmuştur. Atık su arıtma tesisi birinci etapta 2025, ikinci etapta 2040 hedef yılı dikkate alınmıştır ve atık su arıtımı yapmak üzere tasarlanmıştır. Atık su arıtımı sonucunda ortaya çıkan çamurun bertarafı sırasında oluşan biyogazla elektrik enerjisi üretilmektedir. Bu enerjiyle tesisin elektrik enerjisinin büyük kısmı karşılanmaktadır.

Ceyhan Atık Su Arıtma Tesisi'nde atık su, Ø1800'lik bir adet ana kolektörle toplanarak Ø1800'lik bir kolektörle Ceyhan Nehri'ne deşarj edilmektedir.

Tesis girişinde, mevcut kapasitesini aşan taşkın durumunda tesisi korumak amacıyla bir bypass yapısı inşa edilmiştir. Arıtılmış atık suyun bir kısmı filtreden geçirilerek servis suyu olarak tesis içerisinde kullanılmaktadır. Arıtılmış su, daha sonra Ceyhan Nehri'ne deşarj edilmektedir.

Adana merkez ilçelerinden Karaisalı'daki kanalizasyon sistemi yaklaşık 8 kilometre uzunluğunda muhtelif çaplarda döşenmiş olup arıtma tesisi alanına kadar getirilmiştir. Uzun havalandırılmalı aktif çamur sistemi şeklinde planlanmış atık su arıtma tesisi, 2009 yılında işletmeye alınmıştır. Tesis, 7.000 metrekare alana kurulmuştur, 1.200 m³/gün (10.000 E.N) evsel nitelikli atık su arıtma kapasitesinde ileri biyolojik atık su arıtma tesisidir.

Karaisalı ilçesinden kanalizasyon hatları vasıtasıyla toplanan atık sular, bu tesiste arıtılarak alıcı ortama (Üçürge Çayı'na) deşarj edilmektedir.

Ayrıca Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı'na bağlı Denizcilik ve İç Su Hizmetleri Şube Müdürlüğü, sorumluluk alanı içerisinde denizcilik ve iç sularla ilgili yasal mevzuatlar çerçevesinde hedefleri belirlemektedir. Bu hedeflere yönelik gerekli düzenlemeleri, çalışmaları ve denetlemeleri yapmakta, bütçe ilkeleri çerçevesinde en az maliyetle en yüksek kalitede planlı, hızlı, etkin, şeffaf, adil ve vatandaş odaklı hizmet sunmaktadır.

Şube Müdürlüğü kapsamında görev yapan 87 personel aracılığıyla, iki adet nehir temizleme teknesiyle, iki adet traktör ve kumsal temizleme makinesiyle ve diğer ekipmanlarla deniz kıyısı, iç su, göller ve sahiller temizlenmektedir. Sorumluluk alanlarımızda bulunan yerlerden yıllık ortalama 1.500 ton katı atık toplanmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'yla yürüttüğümüz Sıfır Atık Mavi Projesi kapsamında, Deniz Çöpleri İl Eylem Planı çerçevesinde STK'larla, devlet kurumlarıyla, okullarla ortak çalışmalar yapmaktayız. Deniz Çöpleri İl Eylem Planı dahilinde akarsulardan denize ulaşan katı atıkların engellenmesi için hareketli yüzer bariyer projemizin YD2 drenaj kanalı (bahçe kanalı) yapılmıştır. Ayrıca projemizin diğer bölümleri olan YD4 drenaj kanalı (Karagöçer), Seyhan Nehri, Ceyhan Nehri, TDO drenaj kanalı ve Sarıçam Deresi projeleri hazırdır, fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır, izin aşamasındadır.

Seyhan ve Ceyhan Nehir ağızları, Sarıçam Deresi, Karataş ve Yumurtalık balıkçı barınakları, Karataş Harbiş ve Yumurtalık Plajı, kirlilik açısından yoğun bölgelerdir. Ekiplerimiz bu bölgelerde çalışmalarını sürdürmektedir.

Deniz araçlarının atıklarının alınması, atık kabul ve bertaraf tesisinin kurulması, işletilmesi, belediyemiz taşınmazı üzerinde 30 yılı aşmamak kaydıyla sınırlı aynı hak tesisi kurulması sürecinde ilk aşama tamamlanmıştır. Tesis, ikinci aşamanın bitmesiyle faaliyete geçecektir.

Belediye sınırlarınız içerisinde OSB var mı? Varsa, arıtma sistemleri bulunuyor mu? Çevre kirliliği (yeraltı ve yerüstü suları, deniz ve nehirler açısından) arıtma sistemlerinin çevreye etkisini ölçüyor musunuz?

ZEYDAN KARALAR: Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi, Adana-Ceyhan D-400 karayolu üzerinde, Yakapınar'ın kuzeyinde tarıma elverişli olmayan 1.590 hektar alanda 29.03.1973 tarih 7/6177 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştur. Bölgeye karayolu, demiryolu ve havayolu ulaşımı vardır. Adana Organize Sanayi Bölgesi, Adana Havalimanı'na 28 kilometre, Mersin Limanı'na 98 kilometre, İskenderun Limanı'na 80 kilometre, Yumurtalık Limanı'na 40 kilometre uzaklıktadır. Bölgenin güneyinden D-400 karayolu ve TCDD demiryolu, kuzeyinden TEM otoyolu geçmektedir.

Adana Organize Sanayi Bölgesi'nde yaklaşık 450 firma faaliyet göstermektedir. Fabrikalardan ve tesislerden kaynaklanan evsel/endüstriyel atık suların arıtıldığı atık su arıtma tesisi, fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtmayla çamursuzlaştırma ünitelerinden oluşan 72.000 m³/gün kapasiteli kompleks bir tesistir. Sular arıtıldıktan sonra Ceyhan Nehri'ne deşarj edilmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sürekli atık su izleme sistem kabiniyle deşarj noktasında sürekli ölçüm yapılmaktadır. Elde edilen veriler, bakanlığın merkezi veri tabanına gönderilmektedir.

ATIK YÖNETİMİ

ZEYDAN KARALAR Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

ZEYDAN KARALAR: Etkin ve sürdürülebilir bir çevre yönetim sistemi kurmak, atıkları kaynağında azaltmak amacıyla STK'larla, meslek örgütleriyle temas hâlindeyiz. Bu kuruluşlardan bazıları: Çevre Mühendisleri Odası, TEMA, WWF (Doğal Hayatı Koruma Vakfı), Greenpeace, Türkiye Deniz Araştırmaları Vakfı.

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

ZEYDAN KARALAR: Atık su arıtma tesisi, minimum atık, maksimum arıtma ilkesiyle çalışmaktadır. Bu bağlamda atık suların arıtılması hakkındaki yükümlülük ve yapılan çalışmalar, Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi sorumluluğundadır.

Projelendirilen evsel nitelikli atık su arıtma tesisleri, ileri biyolojik olarak tasarlanmaktadır. Mevcut tesisler ise, biyolojik arıtım yapmaktadır, ileri biyolojik olmaları için de çalışmalar devam etmektedir. Böylece Akdeniz'in ve Seyhan Havzası'nın, kanalizasyon hatları ve evsel atık sular tarafından kirlenmesi engellenmektedir.

Mevcutta işletilen tesisler biyolojik arıtma olduğundan arıtılan atık sular, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Avrupa Birliği deşarj standartları sağlanarak alıcı ortama verilmektedir. Deşarjlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sürekli atık su izleme sistemiyle 24 saat takip edilmektedir. Tüm atık su arıtma tesislerimizde proses kontrolüyle tesiste bulunan her ekipmanın veya prosesin kumandası, tanımlanması ve ilgili parametrelerin düzenlenmesi sağlanmaktadır.

“İLERİ ATIK SU ARITMA TESİSLERİNİN EN YAYGIN OLDUĞU BELEDİYELERDEN BİRİYİZ”

ATIK YÖNETİMİ

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU

Aydın Büyükşehir
Belediye Başkanı

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Marmara Denizi'ndeki müsilaj felaketi, atıkların doğru bir şekilde arıtılmasının ve arıtıldıktan sonra doğaya bırakılmasının ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Aydın Büyükşehir Belediyesi, atıkların arıtılması konusunda bu önemin farkındadır ve sorumluluklarını fazlasıyla yerine getirmektedir. Türkiye'de ileri biyolojik atık su arıtma konusunda en fazla yatırım yapan büyükşehir belediyelerinden birisi olduğumuzu söyleyebiliyoruz. Atık suyun arıtılması sonucunda çıkan deşarj suyu, tarımsal sulamada kullanılabilir kriterlere sahiptir.

Atık çamurlar, atık su arıtma tesislerinde ayrı depolanıyor, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan lisans almış firmalara veriliyor ve bu firmalar tarafından bertaraf ediliyor.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Aydın'ın denize kıyısı olan iki ilçesi, Kuşadası ve Didim. Her iki ilçede de ileri biyolojik atık su arıtma tesisleri mevcuttur. Atık su arıtma tesislerinin tamamının çıkışında “Sürekli Atık Su İzleme Sistemi” bulunmaktadır. Bu sistem sayesinde her iki dakikada bir otomatik olarak numune alınmaktadır ve değerler ölçülmektedir.

Aydın, zeytin üretiminde önde gelen kentlerden biridir. Zeytinyağı elde edilirken, zeytinin sıkılması esnasında çıkan kara suyun arıtılması büyük bir sorundur, oldukça maliyetlidir. Mevsimsel olarak ortaya çıkan bu atık sorunuyla ilgili yeterli önlem alınmamaktadır. Zeytin üretimi yapılan bütün kentlerde aynı durum söz konusu. Bu sorunun çözümü için çıkan atığın bertaraf edildiği merkezi bir sıkım tesisinin yapılması gerekliliktir.

Belediye sınırlarınız içerisinde OSB var mı? Varsa, arıtma sistemleri bulunuyor mu? Çevre kirliliği (yeraltı ve yerüstü suları, deniz ve nehirler açısından) arıtma sistemlerinin çevreye etkisini ölçüyor musunuz?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Aydın, tarım, hayvancılık ve turizm kenti olduğu kadar bir sanayi kentidir. Aydın genelinde altı farklı noktada OSB bulunmaktadır. Nazilli ve Söke'deki arıtma tesisleri proje aşamasındadır. Diğer OSB'lerde arıtma tesisi bulunmaktadır.

Arıtma tesislerinden çıkan atık suların ölçümü düzenli olarak yapılmaktadır. Kriterlere uygun olan atık sular deşarj edilmektedir.

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Çevre Mühendisleri Odası'yla işbirliği yapıyoruz.

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Atık yönetimine yapılan her yatırımın, geleceğe yapılan bir yatırım olduğunun bilincindeyiz. Aydın Büyükşehir Belediyesi, ileri atık su arıtma tesislerinin en yaygın olduğu belediyelerden biridir. Arıtma tesislerinin hepsinde teknolojinin imkân verdiği tüm olanakları kullanıyoruz. Çocuklara verebileceğimiz en güzel hediye, daha yaşanabilir bir çevredir.

“ALTYAPI ÇALIŞMALARıyla ATIK SU ARITMA TESİSİ SAYISINI ARTIRDIK”

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

LÜTFÜ SAVAŞ: Kentimizde iki adet katı atık düzenli depolama sahası bulunmaktadır. Bunlardan biri, İskenderun'dadır, altı ilçeye hizmet vermektedir. Diğeri de Antakya'dadır, dokuz ilçeye hizmet vermektedir.

Antakya Gökçeğöz Mahallesi'nde katı atık düzenli depolama sahasında depolanan evsel nitelikli katı atıklardan kaynaklı oluşan metan gazından elektrik enerjisi elde etmekteyiz. Çöp (metan) gazından elektrik enerjisi üretimi, “yenilenebilir enerji” kapsamında değerlendirildiği için büyük önem arz ediyor. Projemizin uygulanma başarısı %100'dür. Sera gazı salınımının azaltılması açısından da %50'lik hedefe ulaşmış durumdayız.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

LÜTFÜ SAVAŞ: Deniz kıyısında bulunan ve yapılması planlanan arıtma sistemlerimiz, uzun havalandırmalı aktif çamur sistemlidir. Çıkış suyu, derin deniz deşarjıyla deşarj edilmektedir. Denize kıyısı bulunan ilçelerin beşinde atık su arıtma tesislerini tamamladık. Bir ilçede de arıtma tesisinin proje çalışmalarında son aşamaya geldik. Burada tesis tamamlandıktan sonra deniz kıyısındaki ilçelerin tamamında arıtma tesisi olacak.

Nehir kıyısında bulunan arıtma tesislerimiz, membran sistemli ileri teknolojik tesislerdir, %99 oranında arıtma yapmaktadır. Burada arıtılan sular Asi Nehri'ne deşarj edilmektedir.

Belediyemiz sınırları içerisinde ağır kirlilik sorunu, Asi Nehri yatağındadır. Bu sorunun çözümü için Hassa, Reyhanlı, Samandağ, Kırıkhan ve Antakya'da toplam yedi adet atık su arıtma tesisini tamamladık.

Belediye sınırlarınız içerisinde OSB var mı? Varsa, arıtma sistemleri bulunuyor mu? Çevre kirliliği (yeraltı ve yerüstü suları, deniz ve nehirler açısından) arıtma sistemlerinin çevreye etkisini ölçüyor musunuz?

LÜTFÜ SAVAŞ: İskenderun bölgesinde iki, Antakya'da bir olmak üzere toplamda üç OSB bulunmaktadır. OSB'lerde atık ve arıtma sistemleri, OSB'nin kendi yönetiminin sorumluluğundadır.

Çevre kirliliği açısından arıtma sistemlerinin denetimi, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yapılıyor.

Antakya OSB'nin arıtma sistemi bulunmadığından, yapım ve işletme sorumluluğu Antakya OSB yönetiminde olmasına rağmen insan ve çevre sağlığının olumsuz etkilerini önlemek amacıyla Antakya OSB'nin kimyasal ve biyolojik arıtma tesisiyle kolektör hattı yapımı için HATSU Genel Müdürlüğü'nün proje çalışmaları devam etmektedir.

ATIK YÖNETİMİ

LÜTFÜ SAVAŞ

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

LÜTFÜ SAVAŞ: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı bünyesinde, çeşitli gündemler vesilesiyle STK'lar, meslek odaları ve çeşitlik meslek gruplarıyla beraber çevre sorunlarına dikkat çekmek, ilimize özgü, nesli tehlike altında bulunan canlıların korunmasını sağlamak amacıyla deniz ve sahil temizliği gibi farklı etkinlikler düzenliyoruz. Amacımız, çocuklara çevre ve doğa sevgisi aşılamak ve onları bilinçlendirmek. Caretta caretta kaplumbağalarının yuvalarını birlikte koruyoruz, yavruların denize güvenle ulaşmasını STK'larla, derneklerle, öğrencilerle, gönüllülerle beraber sağlıyoruz.

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

LÜTFÜ SAVAŞ: Atık su arıtma tesislerimiz, tamamen biyolojik. Erzin, Dört Yol, İskenderun (Denizciler-Sariseki), Kırıkhan, Hassa, Reyhanlı, Antakya (Küçükdalyan Narlıca-Serinyol), Samandağ ilçelerine yeni atık su arıtma tesisi kazandırdık. Yayladağı ve Altınözü ilçelerimizde de atık su arıtma tesisi yapımına başladık, çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

2014 yılından önce kentimizde dört tane atık su arıtma tesisi vardı. Altyapı çalışmalarıyla bu sayıyı 14'e çıkarttık.

“MÜSİLAJLA MÜCADELE İÇİN ÇALIŞMAYA DEVAM EDİYORUZ”

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

ÜLGÜR GÖKHAN: Doğanın ve tarihin Çanakkale'ye emanet ettiği güzellikler herkesin malumu. Yeşili ve mavisine cennetten bir köşede yaşıyoruz. Bu güzelliği her daim canlı ve temiz tutmak için çevre altyapı çalışmalarımızı ve projelerimizi doğaya saygılı çözümlerle tamamladık. Katı atık sorununu havza bazında çözdük. Atıklarımız, Çanakkale Düzenli Depolama Tesisi'nde çevreye zarar vermeden depolanıyor.

Günümüzde atık yönetimi, atık işlemeye ve geri kazanıma yönelmiştir. Depolanan atık miktarının azaltılması ve depolama tesisinin uzun yıllar hizmet verebilmesi için Danıştay'ın görüşüyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın onayıyla Çanakkale Katı Atık Yönetim Birliği'nin Tam Ölçekli Entegre Katı Atık Yönetim Sistemi Projesi'ni 02.01.2019 tarihinde Suez Çanakkale RR Atık Hizmetleri A.Ş.'yle imzalanan imtiyaz sözleşmesi kapsamında yürürlüğe koyduk. Projeye hem kaynağında ayrı toplanan ambalajlardan hem de karışık çöpten ayrılan malzemelerden ileri düzeyde geri kazanım sağlanmasını hedefliyoruz. Proje dahilinde atık yönetimi entegre biçimde yürütülmektedir. Toplama, taşıma, ön işlem, geri kazanım ve bertaraf süreçlerinden imtiyaz sahibi firmanın sorumlu olduğunu da belirtiyim. Havzada çöplerin toplanması, taşınması ve bertarafı, düzenli depolama sahasının işletilmesi ve 09.09.2019 tarihinde başlayan ambalaj atıklarının toplanması işi de firma tarafından yapılıyor.

ÇAKAB Birlik Havzası'nda ambalaj atıklarının ayrı toplanması ve taşınması faaliyetleri kapsamında 2020 yılında birliğe üye belediyelerden toplanan ambalaj atık miktarı, 4.283 ton/yıl, özel işletmelerden toplanan miktar ise 782 ton/yıldır. Atıkların entegre yönetilmesi sayesinde kaynağında ayrı toplama sistemini geliştirmeyi ve sıfır atık hedefine yaklaşmayı hedefliyoruz.

Suez Çanakkale RR Atık Hizmetleri A.Ş.'nin yatırım hedefleri arasında geri kazanım tesisleri olarak mekanik ayırma-alternatif yakıt üretme-biyokurutma projeleri de vardır. Sızıntı suyu arıtma tesisinin tamamlanmasıyla evsel atıkların çevresel etkisinin bertaraf edilmesi için önemli bir adım atılmıştır. Tam Ölçekli Entegre Katı Atık Yönetim Sistemi Projesi'nde yer alan “Sızıntı Suyu Arıtma Tesisinin Revizyonu ve İşletilmesi” işi doğrultusunda membran biyoreaktör teknolojisi kullanılarak arıtma tesisi revizyonu tamamlanmıştır. Sızıntı suyunun tam arıtmayla dere deşarjı sağlanmaktadır. Yine proje kapsamında depo gazından yenilenebilir elektrik üretimi için 3.6 MW'lık üretim lisansı alınmıştır. İlk etapta 1.2 MW gücünde bir tesis kurularak bakanlık kabulü yapılmış, işletilmesi süreci başlamıştır. Depo gazı elektrik enerjisi üretimine satışı 26.11.2020 tarihi itibarıyla başlamış, 2020 yılı sonuna kadar 315.04 MWh elektrik satışı yapılmıştır.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

ÜLGÜR GÖKHAN: Yaz mevsiminde kentimizdeki koku problemine ait nedenlerin bilimsel verilerle kapsamlı bir şekilde ortaya konabilmesi için Çanakkale Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü öğretim üyeleri ve Çanakkale Belediye Başkanlığı yetkilileriyle çalışma grubu oluşturduk.

Bu çalışma grubu kapsamında Mart 2020'de kurulan komisyon, pandemi koşullarında bile bir yıla yakın çalıştı. Birçok farklı noktadan alınan numuneler, laboratuvarlarda incelendi. Yapılan incelemeler sonucunda ötrofikasyonun arttığı gözlemlendi (Trix indeksi değeri 6'dan yüksek çıktı). Bu çalışmaların bir de “Deniz Çöpleri Eylem Planı” kapsamında değerlendirilmesini istedik. Proje kapsamında sahil kenarlarında temizlik yapabilmek için amfibik aracı hibesiyle ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na başvurmayı planlıyoruz.

Kentimizin diğer önemli bir sorunu, köylerin Sarıçay'a ve Atikhisar Barajı'na boşalan kanalizasyon suyu.

Köy muhtarlık heyetleriyle birlikte, teknik personelimiz eşliğinde bahsi geçen alanlarda incelemelerde bulunduk. Bu problemin çözümü için çalışmaya başladık.

Biliyorsunuz, müsilaj sorunuyla da karşı karşıyayız. Bu çevre felaketinin en önemli sebebi, sanayi atıkları ve evsel atıkların boşaltılması. Müsilaj, deniz suyuna giren ışığı azaltıyor. Fotosentezin engellenmesi, dip canlılarının ölmesine neden oluyor. Müsilaj nedeniyle biyolojik çeşitlilikteki azalma, Marmara Denizi'nin yanı sıra Karadeniz'i ve Kuzey Ege'yi de olumsuz etkiliyor. Bu konuda gerek il gerek ülke bazında acil eylem planları oluşturuluyor. Müsilajla mücadele için çalışmaya devam ediyoruz. Bu tür çevre sorunları bir anda ortaya çıkmıyor, her biri uzun bir süreçten besleniyor. Bu nedenle bir an önce kurum yatırımları konusunda birlik olunması, daha hassas davranılması ve tüm projelerde çevre odaklı anlayışın benimsenmesi gerekiyor. Marmara Bölgesi'nde arıtma konusunda en iyi durumdaki ilin Çanakkale olduğunu da belirtmeliyim.

Belediye sınırlarınız içerisinde OSB var mı? Varsa, arıtma sistemleri bulunuyor mu? Çevre kirliliği (yeraltı ve yerüstü suları, deniz ve nehirler açısından) arıtma sistemlerinin çevreye etkisini ölçüyor musunuz?

ÜLGÜR GÖKHAN: Belediyemiz sınırları içerisinde Çanakkale Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Bölgede çok fazla kirlilik barındıran sanayi kuruluşları olmaması sebebiyle buranın atık suları 2015 yılında kentsel altyapıya bağlanmıştır, Merkez İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi'nde arıtılmaktadır.

Mevzuatta atık su arıtma tesislerinin çıkış suyu standartları, çevreyi en az etkileyecek şekilde belirlenmiş. Bu standartlar, tesislerimizde her gün kontrol ediliyor. İç izleme analizleri yapılıyor. Tesislerimiz denetleniyor. Ayrıca Merkez İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi'nde atık su uzaktan izleme sistemi var. Bu sistem, deşarj suyu değerlerini anlık olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletiyor. 7/24 denetleniyoruz.

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Atık su arıtma tesislerinde böyle bir işbirliğinde bulunmadık, ama çevre yatırımlarında ve girişimlerinde meslek örgütleriyle, STK'larla işbirliği yapıyoruz.

Kaz Dağları'yla ilgili mücadeleyi bilirsiniz. Kentimizin içme ve kullanma suyu kaynağı olan, aynı zamanda tarımsal sulamada da kullanılan Atikhisar Barajı'nın havzasında, baraj gölüne 14 kilometre mesafede, Kirazlı-Balaban'da, çokuluslu bir şirket tarafından sürdürülen metalik madencilik (altın-gümüş) faaliyetlerine karşı uzun soluklu bir mücadele içindeyiz. Sürecin en ağır döneminde de on binlerce ağacın kesildiği noktada yerel yönetim olarak hiç çekimser kalmadık. Çanakkale Belediyesi, mücadelenin başını çekti. STK'lar ve vatandaşlar, “Su ve Vicdan Nöbeti”ne başladı. Çanakkale Çevre Platformu, Kent Konseyi Çevre Meclisi, İda Dayanışma Derneği ve birçok örgütün desteğiyle yerel ve ulusal düzlem hızla aşıldı, mitolojik değeri olan Kaz Dağları için uluslararası platformlarda duyarlılık oluştu. Bu, çevre alanında örnek teşkil eden bir işbirliği oldu.

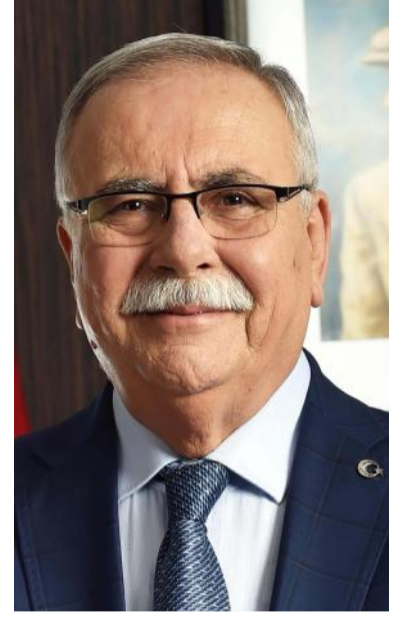
Çanakkale'nin suyuna, toprağına, havasına zarar verecek anlayışların karşısındayız. Mücadeleyi meslek örgütleriyle, STK'larla işbirliği yaparak yürütmenin bizi daha da güçlendirdiğinin farkındayız.

ATIK YÖNETİMİ

ÜLGÜR GÖKHAN

Çanakkale
Belediye Başkanı

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Ülkenin örnek projelerinden biri olan İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi, 2014 yılında tamamlandı, faaliyetine başladı. Çevreye saygılı bu tesisten çıkan çamuru güneş enerjisiyle kurutuyor, tesisin enerji ihtiyacını da güneşten karşılıyoruz.

Mücadir alanların atık sularını arıtacak olan Güzelyalı-Dardanos Atıksu Arıtma Tesisi'ni de tamamladık, işletmeye başladık. İki tesis de ileri biyolojik tesisler olarak tasarlandı. Güzelyalı-Dardanos Atıksu Arıtma Tesisi, merkez arıtma tesisi gibi çevre dostu. Projelendirilmeden önce yurtdışı da dahil olmak üzere birçok tesisi inceleyerek hem bölgemize uygun hem de çevreye saygılı bir tesis olması için ince eleyip sık dokuduk.

Geldiğimiz noktada Sabit Film Entegreli Aktif Çamur Sistemi (IFAS) ile çalışan tesisimiz ortaya çıktı. Bu kapasitede Türkiye'de bir ilk olma özelliğini taşıyan tesisin fiziki görünümü de bitki serasını andırıyor.

Atık su arıtma tesislerimiz başta olmak üzere çevre yatırımlarımızı tamamladığımız için plajlarımızda uzun yıllardır mavi bayrak dalgalanıyor. Kent merkezinde mavi bayrak almak çok zordur. Ancak kent merkezimizdeki Barış Plajı'na tam altı yıldır mavi bayrak asıyoruz. Bununla birlikte Mega Beach Belediye Halk Plajı ve Güzelyalı Halk Plajı'nda da mavi bayrak dalgalanıyor. Bu yıl hedefimiz, Dardanos Halk Plajı'nı bu listeye dahil etmek.

“KATI ATIK BERTARAFINDA ÇÖZÜM AŞAMASINA GELDİK”

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

ALİ ORKUN ERCENGİZ: Burdur Gölü, Burdur halkı için önemli değerlerin ilk sırasında yer almaktadır, sosyal ve kültürel bir çevre mirası olarak görülmektedir. Ancak Burdur Gölü'nün su seviyesinin her geçen gün düşmesiyle birlikte artan sanayileşme ve insan faaliyetleri, kirlilik değerlerini artırmaktadır. Burdur Gölü, endemik balık, zooplankton, bitki türlerine ev sahipliği yapması ve kuşların üreme, kışlama alanı olması açısından uluslararası öneme sahiptir. Göl, “Önemli Doğa Alanı” ve “Önemli Kuş Alanı”dır. Türkiye'nin 14 “Ramsar Alanı”ndan biri olan göl, 1998'de 1. derece doğal sit alanı ve 2006'da yaban hayatı geliştirme sahası ilan edilmiştir. Göl havzasında Serenler Tepesi Tabiat Parkı bulunmaktadır. Ayrıca Burdur kent merkezi kentsel sit alanı, göl çevresi Hacılar, Kuruçay gibi bazı yerleşim yerleri ve çevreleri de arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir.

Burdur Gölü, yağışlarla, mevsimlik ve sürekli akarsularla yeraltı sularından beslenen tektonik kökenli kapalı bir havza gölüdür. Türkiye'nin yüz ölçümü bakımından yedinci en büyük, tuzlu göller arasında da üçüncü büyük gölüdür. Yıllık toplam yağış miktarı ortalamasında bir düşüş olmamasına rağmen yüzey ve yeraltı suları kullanımı, gölün 1987'den beri sürekli su kaybetmesine yol açmaktadır. Göl su toplama alanındaki tarımsal sulama, gölü besleyen akarsular üzerine yapılan barajlar, yeraltı su kaynaklarına açılan kuyular sebebiyle gölü besleyen akarsuların ulaşmaması ve gölün buharlaşmayla su kaybetmesi, tuzluluk oranını artırmıştır. Artan tuzluluk oranına rağmen Burdur dışı sazancığı (*Aphanius sureyanus*) dünyada sadece Burdur Gölü'nde yaşamaktadır ve gölün yok olmasıyla birlikte nesli tehlike altına girecektir. Bununla birlikte nesli küresel ölçekte tehlike altında olan dikkuşuk ördeğinin (*Oxyura leucocephala*) dünya popülasyonunun büyük bir bölümü kışlamak için gölü kullanmaktadır.

Kentten kaynaklanan atık suyun arıtımı için 2010 yılında Burdur merkezde atık su arıtma tesisi devreye alınmıştır. Mevcut arıtma tesisi, çevre izinleri alınarak deşarj noktasında online olarak izlenebilmekte, tüm kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak işletilmektedir. Bu tesis, 1990 yılları sonunda projelendirilmiştir, işletmesinin kolay olması için basit yöntem seçilmiştir, oksidasyon havuzları olacak şekilde tasarlanmıştır. Ancak gelişen arıtma teknolojileri ve çevre mevzuatındaki değişiklikler, mevcut arıtma tesisinin verimini yetersiz kılmıştır. Mevcut sistemde, yaz aylarının başlarında havaların ısınmasıyla birlikte özellikle gölün sığ alanlarında azot ve fosfordan kaynaklı ötrofikasyon oluşmaktadır ve yaklaşık yirmi gün kadar bu görüntü kirliliği devam etmektedir. Ayrıca arıtmanın tam verimle çalışmamasından kaynaklı koku kirliliği şikâyetleri yine yaz aylarında artış göstermektedir.

Kıyı kirliliğinde diğer sorun, katı atık bertarafıdır, çözüm aşamasına gelinmiştir. Burdur il merkezine bağlı Büğdüz Köyü yolu üzerinde eski çöplük alanındaki katı atıkları çevreye zarar vermeden bertaraf etmek üzere düzenli olarak depolamak amacıyla Burdur Belediyeler Birliği kurulmuştur. Düzenli depolama yapımı için 2010 yılında sözleşme imzalanmış ve yapım çalışmalarına başlanmıştır. Katı atık bertaraf tesisi yapımı kapsamında Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından hibe desteği alan proje revize edilmiştir. Modern bir tesis yapılması ve enerji üretilebilmesi amacıyla üretilecek elektrikten kâr payı olarak %29 ortaklık sağlanması ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre 29 yıllığına katı atık bertaraf tesisinin ikmali, düzenli depolama, saha içerisinde elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulması ve işletilmesi işi kapsamında yüklenici firmayla Burdur Belediyeler Birliği arasında 21.03.2017 tarihinde yeni bir sözleşme imzalanmıştır.

Tesiste ayrı iki santral kurulmuştur. Bunlar, evsel katı atık biyogaz enerji santrali ve hayvansal atık biyogaz tesisidir. Enerji santrali inşaatları tamamlanmıştır, aktarma istasyonlarının yapım süreci devam etmektedir.

Üç adet katı atık transfer merkezi kurulmaktadır. Aktarma istasyonları tamamlandığında kentin tüm ilçelerinin, kasabalarının ve köylerinin katı atıkları tesise getirilerek elektrik enerjisi üretilecektir. Böylece bütüncül bir çözümle Burdur ve Burdur Gölü katı atık kirliliğinden kurtulacaktır.

Vahşi depolama yapılan sahada gerekli rehabilitasyon işlemi yapılmıştır. Yatay ve dikey gaz boruları döşenerek oluşacak metan gazı tesiste işlenecektir. Bu alanın üstü lavanta bahçesine çevrilerek örnek bir dönüşüm çalışması yapılmıştır.

Kentimizdeki diğer atık yönetimleriyle de Türkiye'deki diğer belediyelere örnek olacak adımlar atılmıştır. Mücavir alan sınırlarında bulunan mermer fabrikalarından çıkan mermer atıklarının çevreye dağılması, hafriyat alanlarını doldurmaması ve istiflenip görüntü kirliliği yaratmaması açısından Türkiye'nin izinleri alınmıştır, ilk “3. Sınıf İnert Atık Depolama Sahası” 2019 yılında faaliyete geçmiştir. Hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıkları için yaklaşık ömrü 50 yıl olacak bir saha açılması planlanmaktadır, saha için orman ve çevre izinleri başvuru aşamasındadır.

Belediye sınırlarınız içerisinde OSB var mı? Varsa, arıtma sistemleri bulunuyor mu? Çevre kirliliği (yeraltı ve yerüstü suları, deniz ve nehirler açısından) arıtma sistemlerinin çevreye etkisini ölçüyor musunuz?

ALİ ORKUN ERCENGİZ: Burdur Gölü havzasında üç tane OSB, on bir köy ve iki ilçe bulunmaktadır. İlçelerden ve köylerden gelen atık suların arıtımı yapılmamaktadır. Ayrıca çevre köylerin ve yerleşim yerlerinin geçim kaynağının hayvancılık olduğu düşünüldüğünde göle giren kirlilik miktarının da ne denli yoğun olduğu göz ardı edilmemelidir. Kısacası Burdur Gölü kirliliğinde yalnızca Burdur kent merkezi düşünülmemelidir. Havzada bulunan OSB'lerden ikisi Burdur'da, diğeri Isparta'dadır. Burdur'daki OSB'lerin atık suları, Burdur merkez atık su arıtma tesisine kabul edilmektedir. Isparta Süleyman Demirel Organize Sanayi Bölgesi'nin arıtması bulunmaktadır. Arıtılan atık sular Burdur Gölü'ne deşarj edilmektedir. OSB yönetim kurulları, ortak arıtma tesisi yapımı için karar almıştır, ortak arıtma tesisi yapım çalışmaları başlamıştır.

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

ALİ ORKUN ERCENGİZ: Meslek kuruluşlarıyla, resmi makamlarla koordineli olarak çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

ATIK YÖNETİMİ

ALİ ORKUN ERCENGİZ

Burdur
Belediye Başkanı

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

ALİ ORKUN ERCENGİZ: İleri biyolojik arıtma tesisi yapım çalışmaları 2015 yılında başlamıştır. Burdur İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi kesin projesi hazırlanmış, İller Bankası aracılığıyla Avrupa Yatırım Bankası'yla altyapı tesislerinde kullanılmak üzere kredi sözleşmesi imzalanmış, uluslararası rekabetçi ihale yöntemine göre 30.12.2019 tarihinde kurumumuz tarafından ihaleye çıkmış, ihale başarılı bir şekilde sonuçlandırılmıştır. İller Bankası A.Ş. Antalya Bölge Müdürlüğü'yle ortak denetim ve kontrol yapılacak inşaat çalışmalarında sözleşme imzalanmıştır. İleri biyolojik atık su arıtma tesisi yapım inşaatı devam etmektedir. 22.07.2022 tarihinde kuru kabulü yapılacak olan tesisin bir yıllık yüklenici yükümlüğünde olan devreye ve işletmeye alma süresinden sonra 22.07.2023 tarihinde tamamlanması ve kurumumuza teslim edilmesi planlanmaktadır.

Tesisin 2050 yılı nüfusuna göre dizayn edilmesi ve Burdur halkına uzun yıllar hizmet etmesi amaçlanmıştır. %95 ve üzeri arıtma verimi sağlanarak Burdur Gölü'nde kentten kaynaklanan kirlilik minimuma düşürülecektir. Arıtma tesisinde üretilen arıtma çamuru, biyogazdan elektrik enerjisine dönüştürülecektir, tesisin elektrik ve ısı ihtiyaçlarında kullanılacaktır.

“ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNEMİNE DİKKAT ÇEKMEYE ÇALIŞIYORUZ”

ATIK YÖNETİMİ

BARIŞ AYHAN

 Sinop
Belediye Başkanı

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

BARIŞ AYHAN: Belediyemiz bünyesinde ikinci sınıf düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. İkinci sınıf düzenli depolama tesisi, belediye atıklarıyla tehlikesiz atıkların depolanması için gereken altyapıya sahip tesistir.

İkinci sınıf düzenli depolama tesislerinde aşağıdaki atıklar depolanır:

- 20.02.01 biyolojik olarak bozulabilir atıklar,
- 20.03.01 karışık belediye atıkları,
- 20.03.02 pazardan kaynaklanan atıklar,
- 20.03.03 sokak temizleme kalıntıları.

Kap kapsamında kompost ve mekanik ayrıştırma tesisi kurulması için yaptığımız başvuru kabul edilmiştir, ihale aşamasındadır, tesisin iki yıl içinde tamamlanması beklenmektedir.

Biokütle Elektrik Enerji Üretim A.Ş.'yle yapılan sözleşme gereği gazdan elektrik enerjisi üretim tesisinin kurulum çalışmaları başladı. Tesisin Haziran ayı sonuna kadar faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

BARIŞ AYHAN: Belediyemiz sınırları içerisindeki kanalizasyon atık suyu İller Bankası aracılığıyla arıtılmaktadır, iki tane ön atık su ve ön arıtma derin deniz deşarj sistemi, bir tane biyolojik arıtma tesisi yapılmıştır. Ancak Çukurbağı mevkinde yapılan Kuzey Derin Deniz Deşarjı Tesisi'nin denize döşenen borusu, o bölgenin açık deniz ve kayalık olması nedeniyle tutturulamamıştır, kopmuştur. Bu nedenle Kuzey Derin Deşarjı Tesisi, şu an için aktif değildir.

Akliman bölgesine yapılan biyolojik tesisin çalışması için günlük belli miktarda atık suyun gelmesi gerekmektedir. Bilhassa cezaevi bölgesinin yeni imar planına kamusal alanların ve yurt binalarının çoğunlukta olduğu yapılaşma şekli getirilmiştir. Devam eden kamusal yatırımlar, yeni yapılan devlet hastanesi ve özel sektör yurt inşaatları, bu debi ihtiyacını rahatlıkla karşılayacak boyuttadır. Yeni imar planına uygun olarak yapılacak olan şebeke hatlarının tamamlanmasına müteakip bu bölgenin kanalizasyon sorunu çözülecektir.

Kentimizin büyük ölçekli imar planı ve buna bağlı atık su, içme suyu ve yağmur suyu projeleri hazırlanmıştır. Projelerin tamamlanması için Dünya Bankası'yla kredi anlaşması imzalanmıştır, fizibilite çalışması tamamlanmak üzeredir.

Korucuk, Osmaniye, Bostancılı ve Ordu Köyü'nün tamamı belediye sınırlarına dahil olmuştur, mahalle statüsüne geçmiştir. Bu bölgelerin az bir kısmı kentin şebekesine bağlıdır. Bir kısmı ise, derelere akmaktadır. Akliman, Bostancılı, Ordu ve Korucuk Mahalleleri'ni kapsayan imar planına bağlı olarak yapılacak altyapı imalatıyla bu bölgelerin kanalizasyon sorunu da çözüme kavuşturulacaktır.

Kentimizin tamamını kapsayacak şekilde içme suyu, kanalizasyon ve yağmur suyu şebeke hattı yapımı için İller Bankası aracılığıyla Dünya Bankası'yla ilk beş yıl ödemesiz, otuz yıl vadeli 15.700.000,00 avro tutarında kredi anlaşması yapılmıştır. Fizibilite çalışmaları tamamlanmak üzeredir. İhale aşaması için çalışmalar tüm hızıyla devam etmektedir.

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

BARIŞ AYHAN: Meslek örgütleriyle, STK'larla, üniversite öğrencileriyle birlikte temizlik kampanyaları yapıyoruz, çevre kirliliğinin önemine dikkat çekmeye çalışıyoruz. Vatandaşlardan, meslek örgütlerinden, STK'lardan ve öğrenci gruplarından gelen projelere de her türlü desteği veriyoruz.

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

BARIŞ AYHAN: İkinci sınıf düzenli depolama tesisi bünyesinde kimyasal arıtma ünitesi bulunmaktadır. Biyolojik, fiziksel, fizikokimyasal susuzlaştırma sisteminin bulunacağı yeni bir arıtma sistemi kurulması için çalışmalar yapılmaktadır.

“AKILLI ŞAMANDIRA PROJESİ SUYUN KALİTESİNİ VE OLASI KİRLİLİK VERİLERİNİ ANLIK OLARAK ÖLÇECEK”

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

ALİM KARACA: Fethiye Belediyesi, yürürlükteki mevzuat gereği büyükşehir ilçe belediyesi statüsünde olduğundan atık su arıtma tesisi işletme yükümlülüğü Muğla Büyükşehir Belediyesi'ndedir. Belediyemizin deniz yüzeyiyle temas ettiği tek nokta, atık alım yükümlüsü konumunda olduğumuz liman işletmesine bağlı teknelerden atıkların alım işlemidir. Bunun dışında aşağıda açıklamaları bulunan konularla ilgili yapılan çalışmaların çoğu belediyemizin özel gayretleriyle gerçekleştirilmektedir.

Deniz Suyu Kalitesi İzleme Çalışmaları

Fethiye Körfezi'ndeki deniz suyu kalitesini gözlemlemek ve tespit edilebilecek olası kirlilik verilerini anlık olarak ölçmek üzere belediyemiz tarafından takip edilen ve Koç Bilgi ve Savunma Teknolojileri tarafından geliştirilen “Akıllı Şamandıra Projesi”, Deniz Temiz Derneği/TURMEPA, Fethiye Belediyesi, İMEAK Deniz Ticaret Odası Fethiye Şubesi ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi işbirliğiyle hayata geçirilmiştir.

Fethiye Körfezi Aksazlar mevkesine bırakılan “Smartium Blue” (Akıllı Şamandıra) takip sistemi sayesinde (pH, bulanıklılık, tuzluluk, hava sıcaklığı, rüzgâr vb. 17 parametre) birçok parametrenin takibi yapılmıştır. Konuyla ilgili olarak protokol imzalanmıştır. Uzaktan takip sistemiyle deniz suyu kalitesi anlık gözlemlenebilmiştir. Bu anlamda proje, Türkiye'de yapılan ilk ve tek geliştirilmiş projedir.

Fethiye Yat Limanı Atık Kabul Tesisi

Yürürlükteki Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği, Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Çevre Mevzuatı'nın diğer ilgili hükümleri gereği Fethiye Limanı'na ait atık kabul tesisiyle ilgili çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Buradan kaynaklı katı ve sıvı atıkların alım işlemi, Denizcilik Atıkları Uygulama Sistemi önderliğinde yürütülmektedir.

Mavi Dalga Projesi

Fethiye Belediyesi, Travel Foundation, Deniz-Temiz Turmepa, Deniz Ticaret Odası ve D-Marin Göcek işbirliğiyle yürütülen Mavi Dalga Projesi, turizm sektöründe faaliyet gösteren kişilere ve turistlere denize, çevreye yönelik tehditleri anlatmayı, bu konularda farkındalığı artırmayı hedeflemektedir. Proje, sektörde ve turistler arasında sürdürülebilir uygulamaların düzeyini yükseltmeyi, daha temiz ve çekici bir turizm ürünü yaratmayı, yerel paydaşlar arasında güçlü ilişkiler kurmayı, deniz turizminin gelişimini izleme/değerlendirme yöntemlerini uygulamaya geçirmeyi, deniz turizmi faaliyetlerinin yüksek olduğu diğer benzer bölgelerde de bu uygulamaları yaygınlaştırmayı hedeflemektedir.

Mavi Dalga Sürdürülebilir Turizm Projesi Ortaklığı Kapsamında Yapılan Çalışmalar:

1. Sürdürülebilir Denizcilik Uygulamaları Kitapçığı
2. Sürdürülebilir Denizcilik Uygulamaları Atölye Çalışmaları

Mavi Bayrak

Uluslararası Mavi Bayrak Ödülü, dünyada en yaygın kullanılan ve halk nezdinde en çok kabul gören çevre ödülleri arasında biridir. Amacı, ödüllendirme yoluyla kıyıların korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasıdır. Ödülün yalnızca bir yıl geçerli olması, çalışmaları her yıl yenilenmesini sağlamaktadır. Ödülün kaybedilmesi, kıyı işletmeleri ve yerel yönetimler için önemli bir yaptırım unsuru olmaktadır.

Belediyemiz sınırlarındaki on tane plajda ve tesiste (Liberty Hotels Likya, Belceğiz Halk Plajı, Kumburnu Halk Plajı, Hotel Meri, Suncity Beach Club, Hillside Beach Club, Barut Fethiye Sensatori, Sugar Beach Club, Club Tuana Fethiye, Blue Point Beach), iki marinada (Ece Marina ve D-Marin Göcek) mavi bayrak bulunmaktadır.

Belediye kategorisinde 2021 Yılı En İyi Çevre Eğitim ve Bilinçlendirme Etkinlikleri Ödülü'nün Fethiye Belediyesi'ne verileceği öğrenilmiştir.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

ALİM KARACA: 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulmasıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gereği konu hakkındaki gerekli yetki Muğla Büyükşehir Belediyesi uhdesinde bulunmaktadır.

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

ALİM KARACA: Mavi Dalga Projesi ve Akıllı Şamandıra Projesi kapsamında işbirliği yapılan kurum ve kuruluşların adları verilmiştir.

ATIK YÖNETİMİ

ALİM KARACA

Muğla-Fethiye Belediye Başkanı

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

ALİM KARACA: Fethiye Atık Su Arıtma Tesisi (evsel nitelikli), 6360 sayılı kanun ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kapsamında Muğla Büyükşehir Belediyesi sorumluluğunda bulunmaktadır. Fethiye Atık Su Arıtma Tesisi, 22.394 m³/gün tasarım debisine ve 112.000 kişi kapasitesine göre projelendirilmiştir, Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından ikinci etap kapasite artırımı çalışmaları başlatılmıştır.

“SERT UYGULAMALARIN VE YAPTIRIMLARIN BİR AN ÖNCE HAYATA GEÇİRİLMESİ LAZIM”

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

TOLGA TOSUN: Atıkları, Çevre Kanunu ve kanun kapsamında düzenlenen yönetmelikler dahilinde toplum ve çevre sağlığına zarar vermeden topluyor, bu atıkların ilgili transfer istasyonuna nakledilmesi konusundaki çalışmalarımızı titizlikle sürdürüyoruz. Bandırma mücavir alanımızda yer alan 54 mahalledeki (merkez ve kırsal olmak üzere) sokakları, caddeleri, bulvarları, meydanları, pazaryerlerini ve benzeri alanları temizlik araçlarıyla temizliyoruz.

İlçemizde toplanan evsel atıklar, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluğu altındaki “Evsel Katı Atık Transfer İstasyonu”na taşınarak bertaraf ediliyor. Çevre sağlığı açısından oldukça önemli olduğunu düşündüğüm sıfır atık sürecinde de çalışmalarımız devam ediyor. “Sıfır Atık” programı kapsamında Bandırma genelinde kâğıt-karton, plastik, cam, metal, atık yağ, atık pil toplama hizmeti veriyoruz. 2020 yılı rakamlarına bakacak olursak, ilçemizde 232.440 kilogram plastik atık, 43.200 kilogram metal atık, 1.183.786 kilogram kâğıt ve karton atık, 1.860 kilogram cam atık, 7.960 kilogram atık bitkisel yağ, 1.244,05 kilogram atık pil toplandı. Toplanan bu atıklar sayesinde 70.000 ağacın kesilmesi önlenmiş, 3.780 litre petrol enerji tasarrufu sağlandı, 74.000 kilogram hammadde oluşturuldu, 6.370 kilogram biyodizel madde ülke ekonomisine kazandırıldı. Bu süreç, çevre ve toplum sağlığının korunması için çok önemli. Uygulamaya devam edeceğiz.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

TOLGA TOSUN: Deniz kirliliğiyle ilgili süreçler, arıtma ve deşarj sistemlerine ilişkin işlemler Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından yönetilmektedir. Projelerin ve çalışmaların bütçesi de Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılanmaktadır. Büyükşehir Yasası nedeniyle kendi yaşam alanımızda (yetki alanımız dışında kaldığından) herhangi bir işlem yapamıyoruz.

Belediyemiz sınırlarında ve çevresinde fazla sayıda fabrika bulunuyor. Söz konusu fabrikaların atık suları direkt veya dolaylı olarak dereler vasıtasıyla Marmara Denizi'ne ya da Manyas Gölü'ne deşarj ediliyor. Bu süreçle ilgili denetim eksikliği ve yetersizliği olduğunu düşünüyorum. Yetkili kurumların daha duyarlı olması gerekiyor. Sert uygulamaların ve yaptırımların bir an önce hayata geçirilmesi lazım.

Marmara Denizi'ndeki müsülaj felaketiyle mücadele sürecinde ilgili makamlar tarafından Acil Eylem Planı hazırlandı. Valilik, toplantılar düzenledi. Sorunun çözümü için kurum ve kuruluşlar harekete geçirildi. Ancak süreçlerin devamlılığı şart. Çevre temizlik çalışmalarıyla birlikte denetimlerin yapılması ve yaptırımların uygulanması hem çevre hem de toplum sağlığı için oldukça önemli.

Belediye sınırlarınız içerisinde OSB var mı? Varsa, arıtma sistemleri bulunuyor mu? Çevre kirliliği (yeraltı ve yerüstü suları, deniz ve nehirler açısından) arıtma sistemlerinin çevreye etkisini ölçüyor musunuz?

TOLGA TOSUN: Bandırma'nın bir OSB'si var, ancak Bandırma'nın mücavir alan sınırlarında değil, komşu ilçemiz Gönen sınırlarında yer alıyor.

Meslek örgütleriyle ve STK'larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

TOLGA TOSUN: İlk günden bu yana çevre ve toplum sağlığına duyarlı bir yönetim anlayışına sahibiz. Bu süreçte ilçemizdeki STK'larla, kurum ve kuruluşlarla uyumu, işbirliğini ön planda tutuyoruz. Çünkü çevre ve toplum sağlığı, sadece o yerin yerel yönetiminin üstlenebileceği bir sorumluluk değil. Ortak akılla uyum içinde hareket edilmesi, çözüm üretilmesi ve uygulanması gerekiyor. Bu bağlamda belirli zamanlarda, farkındalık yaratmak amacıyla STK'larla çeşitli etkinlikler düzenliyoruz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde “Sıfır Atık Mavi Projesi” kapsamında yaklaşık 700 gönüllünün ve STK mensubunun katılımıyla Bandırma sahil bandında çöp toplama etkinliği düzenledik. Liman bölgesinde dipte bulunan çöpleri 12 dalgıçla topladık ve geri dönüşüme gönderdik.

ATIK YÖNETİMİ

TOLGA TOSUN

Balıkesir-Bandırma
Belediye Başkanı

Biyolojik arıtma sistemi konusunda bir girişiminiz var mı?

TOLGA TOSUN: Bu sistem çok değerli. Yetki sorunundan kaynaklanan süreç nedeniyle ilçemize böyle bir yatırım yapamıyoruz. Bu ve benzeri projeleri tüm yerel yönetimlerin uygulayabilmesi için yetkilerin ve bütçelerin ilgili makamlar tarafından tekrar değerlendirilmesi gerekiyor. Çocuklara daha temiz bir gelecek bırakabilmemiz için bu adımların atılması zorunlu.

“MARMARIS’İ KORUMAK HEPİMİZİN GÖREVİ”

Belediyenizin atık teknolojisi hakkında bilgi verir misiniz?

MEHMET OKTAY: Marmaris genelinde evsel atıklarla ambalaj atıkları ayrı ayrı toplanmaktadır. Evsel atıklarla çalı ve moloz gibi atıklar toplanıp katı atık deposuna götürülmektedir. Ambalaj atıkları ise, ayrı bir tesiste işlenmektedir.

Bunun yanı sıra birçok noktada geri dönüşüm kutuları, cam ve giysi kumbaraları bulunmaktadır. Ayrıca belediyenin hizmet binaları başta olmak üzere çoğu kurumda atık pil kutuları mevcuttur. Atık bitkisel yağlar ise, talebe göre vatandaşın belirttiği adresten teslim alınmaktadır.

Deşarj ve arıtma sisteminizi nasıl yönetiyorsunuz? Kirliliği önlemeye yönelik ne tür tedbirler alıyorsunuz? Belediyeniz sınırlarında ağır kirlilik sorunu olan yerler nereleri? Sorunların çözümüne yönelik acil eylem planı ne olmalı sizce?

MEHMET OKTAY: Marmaris merkezde altyapı sorunu bulunmamaktadır. Merkezi arıtma sistemi olduğu için denize veya farklı noktalara deşarj olmamaktadır. Çalışmalar, bu konuda esas yetkili ve sorumlu kurum olan Muğla Büyükşehir Belediyesi’ne bağlı MUSKİ’yle görüşülerek yürütülmektedir.

Marmaris, 963.073 kilometrekare yüzölçümüne sahiptir, merkeze 40-50 kilometre uzaklıkta bile mahalleleri bulunmaktadır. Ayrıca %80’i ormanlık alandan oluşmaktadır, yaklaşık 451 kilometre de kıyı uzunluğu vardır. Birçok ilçeye göre temizliği daha zordur.

Marmaris’te milli parklar, orman alanları, ÖÇK bölgeleri, koylar, seyir tepeleri, karayolu kenarları, piknik alanları, deniz üzerindeki tekneler gibi sorunlu ve kontrolü zor alanların temizliğiyle ilgili sorumluluk belediyemize ait değil. Çevre ve Orman Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik gibi kurumların sorumluluğunda olan bu bölgeler, maalesef en çok kirlenilen alanlar. Dolayısıyla en fazla şikâyet aldığımız alanlar arasında bulunuyorlar.

Bu alanlarla ilgili şikâyet aldığımızda veya kirliliği gördüğümüzde sorumluluk alanımızda değil diyerek sırt çeviremiyoruz. Çünkü Marmaris’i korumak hepimizin görevi. Bu bölgelerde sık sık temizlik çalışması gerçekleştiriyoruz. Bu süreç hem zaman hem emek kaybına hem de maddi kayba yol açıyor. Sorumluluk alanımızdaki yerlerde kimi zaman sıkıntı yaşamamıza neden oluyor. Bu nedenle ilgili kurumların kendi sorumluluk alanında kalan yerlerde temizlik faaliyetini yürütmesi, sorunu çözecektir.

Meslek örgütleriyle ve STK’larla bu alanda işbirliğiniz var mı?

MEHMET OKTAY: Çevre konusunda farkındalık oluşturmak için STK’larla, meslek örgütleriyle, özel kurumlara, okullarla, otellerle, farklı işletmelerle çevre temizliği gerçekleştiriyoruz. Kimi zaman Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Müdürlüğü dalış ekibiyle, gönüllü dalgıçlarla deniz dibi temizliği yapıyoruz. İnmesi güç ve riskli olan tepelerde, yamaçlarda AKUT’la birlikte temizlik faaliyetlerimiz oluyor.

Özellikle yaz aylarında artan tekne sayısından ötürü Deniz Ticaret Odası’yla “Çöp Toplama Teknesi Projesi”ni hayata geçirdik. Özel olarak dizayn edilen üç tekne, koyları dolaşarak teknelerdeki evsel atıkları alıyor, belirli noktalardaki çöp toplama merkezlerine bırakıyor. Bu sayede denizlerin kirlenmesini bir nebze de olsa önüyoruz.

ATIK YÖNETİMİ

MEHMET OKTAY

Muğla-Marmaris
Belediye Başkanı

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Adana Büyükşehir Belediyesi'nin Kozan ilçesinde yapacağı kreşin temel atma töreni, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Ankara Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, Ankara Yeni Mahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, İstanbul Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç, Antalya Muratpaşa Belediye Başkanı Ümit Uysal ve İzmir Buca Belediye Başkanı Şükrü Kılıç'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, vatandaşların sağlıklı ve ucuz ekme tüketebilmesi için ülkenin en büyük ekşi mayalı ekme fabrikasını kuruyor. Hadımköy bölgesinde inşa edilen fabrikada günde 800.000 ila 1 milyon arasında ekme üretililecek. Fabrikanın birinci etabı 2021 yılı sonunda hizmete girecek. Bisküvi ve glutensiz ürün üretecek ikinci etap ise, 2022 yılı başında açılacak.

Bolu Belediyesi, Türkiye'de ilk kez tamamı belediye bütçesiyle yapılacak olan caminin inşaatı başladı. İnşaatın tamamlanmasıyla birlikte Borazanlar Mahallesi'nin büyük bir ihtiyacı karşılanacak.

Kuşadası Belediyesi, sporculara yönelik ücretsiz psikolojik danışmanlık hizmetine devam ediyor. Uzman Psikolog Candan Atak'ın verdiği danışmanlık hizmetinden 2021 yılının ilk altı ayında 84 kişi faydalandı.

Yenimahalle Belediyesi, pandemi sürecinde geçici süreyle ara verdiği evde sağlık hizmetine yeniden başladı. Hizmet kapsamında belediyede görevli bir doktor ve hemşire hafta içi her gün hasta ziyaretleri yapıyor, gerekli tedavileri uyguluyor. Randevu sistemiyle çalışan sağlık personeli, günde ortalama altı vatandaş evinde tedavi ediyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, üniversite sınavına girecek öğrencilerin ve ailelerinin sınav öncesi kaygılarını azaltmak amacıyla Haşim İşcan, Çamlıbel, Fatih, Ünsal, Korkuteli ve Serik Aile Eğitim Merkezleri'nde ücretsiz psikolojik danışmanlık hizmeti verdi.

Çukurova Belediyesi, sezonu açmadan önce yüzme havuzlarında temizlik seferberliği başlattı. Çocukların sağlıklı ve güvenli bir şekilde eğlenmesini ve eğitim almasını sağlayacak olan açık havuzlarda temizlik ve hazırlık çalışması yapılıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kreş hizmetlerini kent genelinde yaygınlaştırmayı sürdürüyor. Yeni açılacak 11 tesisle İstanbul'daki kreş sayısı 31'e çıkacak. 150 yeni kreş hedefine bir adım daha yaklaşılabilecek.

Esenyurt Belediyesi İstihdam Merkezi, 250 vatandaş daha iş sahibi yaptı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, "Akıllı Kent" uygulamalarını vatandaşlarla buluşturmaya devam ediyor. Katılımcı demokrasi anlayışıyla hazırlanan ve "Başkent Mobil" içerisinde yer alan "Söz Hakkı" modülünde Etimesgutlu vatandaşlar için iki soruluk anket düzenlendi. Anketin sonucuna göre, Yaprıcak Mahallesi'nde bulunan iki belediye arazisinin nasıl kullanılacağına mahalle sakinleri karar verecek.

Bolu Belediyesi ve Bolu Halk Eğitim Merkezi işbirliğinde açılan kurslarda ücretsiz eğitimler devam ediyor. Kursiyerler, pandemi kurallarına uyarak ücretsiz eğitim almaya devam ediyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kente kazandırdığı "Ödemiş Entegre Katı Atık Yönetim Tesisi", "Yarı Olimpik Yüzme Havuzu", "İzmir Tarımı Geliştirme Merkezi" ve 364 yeni otobüs, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun katıldığı törenle hizmete girdi. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, "İki yıldır tohumlarını attığımız projeler meyvelerini vermeye başladı," dedi.

Merkezefendi Belediyesi tarafından dar gelirli ailelerin 6 yaş ve üzeri erkek çocuklarının sünnetleri yaptırılacak. Çocukların sünnetleri, özel hastanelerde uzman doktorlar tarafından modern cerrahi yöntemlerle ücretsiz yapılacaktır.

İzmit Belediyesi, "Alzheimer Yaşam Evi" hasta kabulüne başladı.

Büyükçekmece Belediyesi tarafından modern bir semt pazarı daha yapılıyor. Kapalı pazar tesisi, 10.600 metrekare alana üç kat olarak yapılacak. Tesis, sosyal donatı alanlarıyla, otoparkıyla, asansör ve yürüyen merdivenleriyle ferah bir ortamda alışveriş yapma imkânı sunacak.

Ergene Belediyesi, ilçe genelinde ikamet eden yaşlılar ve bakıma muhtaç vatandaşlar için başlattığı hasta nakil hizmetine devam ediyor.

Burhaniye Belediyesi, karasinek ve uçkunlara yönelik tam zamanlı ilaçlamalarına devam ediyor. Sinek larvalarının en çok ürediği yerler olan hayvan damları ilaçlanıyor.

Karşıyaka Belediyesi Tesisler Müdürlüğü tarafından düzenlenecek ikinci el pazarı için ücretsiz stant başvuruları başladı. Bostanlı pazaryerindeki etkinlik, Karşıyaka'da ikamet eden herkese açık olacak.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, otobüs durağı aydınlatmalarında yenilenebilir enerji kaynaklarını tercih ediyor.

Çukurova Belediyesi ve Doğu Akdeniz Belediyeler Birliği, Türkiye'nin en büyük sorunu olan işsizliğe çözüm bulmak için belediye bünyesinde oluşturduğu İstihdam Birimi'yle işsizlere umut olmaya devam ediyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, mükelleflerinin borçlarını online başvuruyla yapılandırıyor.

Beylikdüzü Belediyesi tarafından vatandaşların talep ve şikâyetlerine hızlı çözüm üretmek amacıyla başlatılan "Saha Çözüm Hareketi", hız kesmeden devam ediyor. İlçede yer alan tüm haneleri ve işyerlerini iki kişilik gruplar hâlinde ziyaret eden saha çözüm ekipleri, Adnan Kahveci Mahallesi'nde 695 işyerinin ve 32.204 hanenin kapısını çaldı. Beylikdüzü'nün on mahallesini de kapsayan uygulamada, Adnan Kahveci Mahallesi'nin ardından Barış Mahallesi'nde de çalışmalar başladı.

Yenimahalle Belediyesi, inşaatını tamamladığı "Temizlik İşleri Hizmet Binası"nı hizmete açıyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Konyaaltı Varyant Seyir Terası'na yaşayan çerçevesel fotoğraf çekirme noktası yaptı.

Atakum Belediyesi, Samsun'da ilk kez uygulamaya başladığı e-randevu sistemiyle vatandaşlara daha verimli ve kaliteli hizmet vermeye başladı.

Kartal Belediyesi, Çocuk Gelişim Merkezleri'nde eğitim görecek çocukların başvuruları için noter huzurunda kura çekildi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, merkez dışındaki 12 ilçede başlattığı "Hoş Geldin Eskişehirlili Bebek" ziyaretlerine ara vermeden devam ediyor. Büyükşehir belediyesi, Sivrihisar, Çifteler, Seyitgazi ve Alpu ilçelerinde dünyaya gelen bebekleri ve ailelerini ziyaret etti.

Merkezefendi Belediyesi tarafından üniversitelerin güzel sanatlar fakültesi sınavlarına hazırlanan gençlere yönelik olarak uzmanlar eşliğinde ücretsiz akademik resim kursu veriliyor. Öğrenciler, temel sanat, karakalem, desen ve perspektif eğitimleri alıyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, arıtma tesislerinden elde edilen suyu verimli hâle getirecek projeler hazırlıyor. MESKİ, prototip olarak Mersin Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Daire Başkanlığı'na bağlı Kaşlı Geçici Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi'nde yağmur suyu hasadından elde ettiği suyu padok ve genel saha temizliği, peyzaj sulama işlerinde kullanıyor. Projeyi daha sonra Mersin genelinde de yaygınlaştırmayı amaçlayan MESKİ, temiz su tüketimini azaltmayı hedefliyor.

İzmit Belediyesi, Emirhan Mahallesi'nde bulunan Sofuoğlu Camisi'nin avlusuna sundurma yapıyor.

Mudanya Belediyesi, sokak hayvanlarının daha sağlıklı ve modern ortamlarda bakılması için Veterinerlik Hizmetleri Birimi bünyesinde bulunan geçici bakımevindeki iyileştirme çalışmalarını tamamladı.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, metrolarda internet kullanılabilmesinin müjdesini verdi. İBB Meclis Komisyonu'ndan geçen karar en kısa sürede içinde uygulanmaya başlayacak.

Akhisar Belediyesi Satranç Spor Kulübü kuruldu.

DAYANIŞMA

Yenimahalle Belediyesi, pandemi nedeniyle ekonomik açıdan sıkıntı yaşayan esnaflar için harekete geçti. Tüm parti gruplarının oybirliğiyle alınan meclis kararı doğrultusunda Yenimahalle esnafının başvuruları incelendi, şartları uygun bulunan 1.000 esnafa destek ödemeleri yapıldı.

Kuşadası Belediyesi ve Aydın Büyükşehir Belediyesi, pandemi nedeniyle zor günler geçiren müzisyenlere destek olmak için Kuşadası'nın farklı noktalarında akustik konserler düzenlemeye başladı.

Gazimur Belediyesi, Haziran ayında düzenlediği etkinliklerle uzun süredir faaliyetlerini yapamayan sanatçıları sahneye, sanatseverleri de sanatla buluşturuyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından kent merkezinde ve kırsal ilçelerde başlatılan "Sevgi Eli Uzattıyoruz" uygulaması, yaşlı, hasta ve engelli vatandaşlara umut oluyor.

Yenişehir Belediyesi, Akülü tekerlekli sandalye talebinde bulunan ihtiyaç sahibi üç engelli vatandaşın Yenişehir Yaşam Gönüllüleri'yle birlikte tekerlekli sandalyelerini ulaştırdı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin sosyal belediyecilik adına uygulamaya koyduğu ve dezavantajlı vatandaşların mutfak masraflarını önemli ölçüde azaltan "Mahalle Mutfakları" aracılığıyla vatandaşlar, Tarsus ilçesi Yeşil Mahalle, Erdemli ilçesi Kargıncı ve Akdeniz ilçesi Gündoğdu Mahallesi'nde 3 çeşit yemeğe 3 TL'ye ulaşıyor. "Mahalle Mutfakları"nın sayısı 24 oldu.

Beşiktaş Belediyesi, Beşiktaş'ta yaşayan tüm vatandaşlara ulaştırmayı planladığı "Semt Kart"la aidiyet duygusunu güçlendirmeyi ve esnafı destekleyerek işlerini artırmayı hedefliyor. "Semt Kart"la Beşiktaş'ın esnafı güçlenirken vatandaşlar da avantajlı alışveriş imkânına sahip olacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, pandemi sürecinde zor günler geçiren ve işini kaybeden müzisyenlere yönelik yeni bir destek uygulamasını daha hayata geçirdi. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, normalleşme sürecinin ve yaz aylarının başlamasıyla birlikte başkentin park ve rekreasyon alanlarıyla metro istasyonlarını müzisyenlere açtı. Kurulan "Mutluluk Sahneleri"nde konserler verildi.

Muratpaşa Belediyesi'nin zor bir dönemden geçen müzisyenlere destek olmak için başlattığı "Müzik Sokakta" etkinliğinde yedinci hafta geride kaldı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin pandemi nedeniyle işyerlerini kapatan ve faaliyetlerini durdurmak zorunda kalan esnaflar için vereceği 500 TL'lik nakit yardımın başvuruları devam ediyor.

Nilüfer Belediyesi tarafından Bulgaristan'ın Kubrat Belediyesi'ne yardım eli uzatıldı. Cenaze yıkama işlerinde önemli bir ihtiyacı karşılayacak ve soğutma sistemiyle aynı zamanda morg görevi de görecek olan özel tasarım bir cenaze aracı Kubrat Belediyesi'ne hibe edildi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin sanatçıları destek için başlattığı "Sahne Senin Eskişehir" projesine gelen başvurular değerlendirme kurulu tarafından inceleniyor. Proje, pandemiden olumsuz etkilenen sanatçılarla vatandaşları açık alan etkinliklerinde bir araya getirecek.

Tuzlukçu Belediye Başkanı Nurettin Akbuğa, İzmir Çiğli Belediyesi tarafından belediyeye hibe edilen Fatih model kamyonet için Çiğli Belediye Başkanı Utku Gümrükcü'ye teşekkürlerini ilettili.

SÜNNET MAŞALLAH
etkinliği
6 yaş ve üzeri çocuklar için
Bilgi ve Başvuru
www.merkezefendi.bel.tr
444 8 662

Son Başvuru Tarihi:
2 TEMMUZ 2021

ŞENİZ DOĞAN
T.C. MERKEZEFENDİ BELEDİYE BAŞKANI

TARIM-HAYVANCILIK, ÜRETİCİYE DESTEK

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi ile S.S. Tekirdağ Bölgesi Tarım Kooperatifleri Birliği, Süleymanpaşa Süt Üreticileri Birliği, Malkara Süt Üreticileri Birliği, Hayrabolu Süt Üreticileri Birliği, Saray Süt Üreticileri Birliği ve Çorlu-Marmara Ereğlisi Süt Üreticileri Birliği arasında "Tekirdağ İli Karma Yem Projesi"yle ilgili işbirliği yapılmasına yönelik protokol imzalandı.

Seyhan Belediyesi'nin desteklediği S.S. Seyhan Üreten Kadınlar Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'yle S.S. Seyhan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bünyesinde üretilen ürünler, Ticaret Bakanlığı'nın desteğiyle, Adana Valiliği'nin koordinasyonunda "Birlikte Üretim, Birlikte Büyüme" temasıyla açılan Bölgesel Kooperatifler Fuarı'nda görücüye çıktı.

Adana Büyükşehir Belediyesi, bu yıl ürünü tarlada kalan ve mağdur olan karpuz üreticisinden karpuz olarak vatandaşa ücretsiz dağıttı. Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, tarımın güçlenmesi ve üreticinin mağdur olmaması için çalışmalarını belirterek, "Ürünü tarlada kalan çiftçiye bir yudum su olabildiysek ne mutlu bize," dedi.

Narlidere Belediyesi, Narlıdere Üretici Kadın Kooperatifi işbirliğiyle "Gece Pazarı" açıldı. Sahilevleri Bakü Parkı'nda kurulan stantlarda el emeği ürünler ve hediyelik eşyalar satışa sunuldu. Başkan Ali Engin, "Tüm İzmirli, kadınların el emeği göz nuru ürünlerini görmeye davet ediyoruz," dedi.

Avanos Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün el üretimi yapan kadınların ilçeye gelen ziyaretçilere satış yapabilmesi için Avanos amfi tiyatro yanında oluşturduğu "Kadın Emek Stantları" faaliyete geçiyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından kent merkezine en uzak ilçelerden Kiraz'ın 37 köyündeki 159 üreticiye 6.676 çuval, yaklaşık 333 ton kuzu yemi hibe edildi.

Samandağ Belediyesi, bir projeyi daha hayata geçiriyor. Kadınların el emeği ürünlerini tüketiciyle buluşturma konusunda yaşadığı problemleri ortadan kaldırmak ve ürünlerin satılmasını sağlamak için "Üretici Kadınlar Pazarı" açıldı.

Tepebaşı Belediyesi'nin yerel üretime ve kadınlara verdiği destek doğrultusunda hizmete sunduğu "Kadın Üretici Ürün Satış Noktası", vatandaşlar tarafından yoğun ilgi görmeye devam ediyor.

Balçova Belediyesi, kadınların el emeği ürünlerinin satılması için şenlik düzenledi. Pandemi nedeniyle ürettikleri ürünleri satamayan ev kadınları, üç gün boyunca ürünlerini satarak aile ekonomilerine katkıda bulunacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, "Köyde Hayat Var" projesi kapsamında ilçe ilçe geziyor. Çiftçinin kazancını artırmayı hedefleyen proje, Korkuteli ilçesinde üreticinin kiraz hasadına destek verdi. Gün boyu süren etkinlikler, Yelten Mahallesi'nde "Düğün Hatırası" isimli tiyatro oyununun sahnelenmesiyle sona erdi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, başkentte arıcılığın gelişmesi için yoğun mesai harcıyor. Kentte bal üretiminin artırılması ve Ankara balının dünyaya tanıtılması amacıyla kurulan "Arıcılık Akademisi"ndeki dersler başladı. Kurslara katılıp başarılı olan arıcılarla sözleşmeli arıcılık yapılması planlanıyor.

EĞİTİM

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği Gıda ve Tarım Eğitimleri'nin ikinci oturumunun konusu, ekolojik tarım oldu. Ziraat Yüksek Mühendisi Arca Atay, ekolojik tarımın ilkelerini, özelliklerini ve hedeflerini katılımcılarla paylaştı.

Adana Büyükşehir Belediyesi Zabıta Daire Başkanlığı'nda görev yapan 100 personele, İl Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapan uzman narkotik polisler tarafından "Narkorehber Eğitimi" verildi.

Maltepe Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Anne ve Çocuk Danışma Merkezi'ndeki "Maltepe95" projesi kapsamında Covid-19 salgınıyla mücadele sürecindeki anne bebek eğitimleri online devam ediyor.

Yenimahalle Belediyesi, "Mahalleden Meclise Kadın Katılımı" projesiyle kadınları belediye yönetimine ortak ediyor. National Democratic Institute tarafından desteklenen "Katılıyoruz & Biz de Varız" programı kapsamında Yenimahalle Belediyesi, Yenimahalle Kent Konseyi, İnsanca Yaşam ve Demokratik Toplum Derneği ortaklığında gerçekleştirilen projeye Yenimahalle'de ikamet eden kadınların, belediyenin karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılmasına ve haklarını bilmelerine yönelik eğitimler verilecek.

Akhisar Belediyesi tarafından düzenlenen ve T.C. Zafer Kalkınma Ajansı tarafından 2020 yılı teknik destek programı kapsamında desteklenen "Proje Yazma Eğitimi"ni tamamlayan belediye çalışanlarının sertifikaları Belediye Başkanı Besim Dutlulu tarafından verildi.

Edirne Belediyesi, Üretici Kadınlar ve Antika Pazarı'nda yer alan üretici kadınlara Edirne Belediyesi tarafından verilen eğitimler devam ediyor. Üretici kadınlar, eğitimler sayesinde birçok konuda bilgilendiriliyor.

Muratpaşa Belediyesi'nin düzenlediği, spor bilimleri fakültelerine, beden eğitimi ve spor yüksekokullarına yönelik ücretsiz hazırlık kursuna devam eden gençler, TYT öncesi sınav kaygısıyla nasıl başa çıkacaklarını öğrendi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından personele yönelik olarak "İş Sağlığı ve Güvenliği Temel Eğitimleri" verildi. Eğitimler, salgın nedeniyle online gerçekleştirildi.

Yenişehir Belediyesi personeline olası bir yangına nasıl müdahale edileceğiyle ilgili teorik ve pratik yangın tatbikatı eğitimi verildi. Mersin Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim Şube Amiri Levent Derya tarafından verilen eğitimlerde yangın söndürme tüplerinin kullanımı, bakımı ve çeşitleriyle ilgili bilgiler anlatıldı.

Nilüfer Belediyesi'nin Kızılay Bursa Şubesi'nin desteğiyle düzenlediği "Hasta ve Yaşlı Bakım Eğitimi" tamamlandı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi personeline yönelik olarak afet ve acil durumlarda hazırlık seviyesini artırmak amacıyla AFAD eğitimleri tarafından kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer konularında (KBRN) farkındalık eğitimi verildi.

Büyükşehir Belediyesinden Personele İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi

Malkara Belediyesi, Tekirdağ AFAD Müdürlüğü ve Malkara Kent Konseyi işbirliğinde Elmalı, Balabancık, Çimendere, Karacahalil, Gözsüz ve Allışik Mahalleleri'nde "Afet Farkındalık Eğitimi" verildi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin eğitim hayatına kazandırdığı Otizm Destek Merkezi, otizmlili bireylerin aileleri için derman oldu. Çocuklarının aldığı kaliteli eğitimden oldukça memnun olan aileler, bu hizmetin sosyal belediyecilik anlayışını tam anlamıyla yansıttığını belirtti.

Turgutlu Belediyesi bünyesinde çocuklara ve yetişkinliklere yönelik açılan tiyatro kursuna kayıtlar başladı.

Kartal Belediyesi, binlerce vatandaşa doğal afetlerle ilgili eğitim vermeye devam ediyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, ücretsiz LGS hazırlık kurslarını altı ilçeye yayıyor. 2020-2021 eğitim-öğretim döneminde yalnızca Tarsus ilçesi Yenice Mahallesi'nde hizmet veren LGS hazırlık kursları, yeni dönemde Anamur, Bozyazı, Aydıncık, Mut ve Gülnar'da da öğrencilerle buluşacak. 8. sınıflara yönelik kurslardan yaklaşık 1.500 öğrencinin yararlanması hedefleniyor.

Nilüfer Belediyesi Misi Akademi etkinlikleri kapsamında "Uygulamalı Düzeltmenlik Atölyesi" düzenledi. Akademisyen Erkan İrmak'ın yürütücülüğünde gerçekleşen atölyede katılımcılar, bir yazıyı düzeltmenin kurallarını öğrendi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara İtfaiyesi'yle İskitler Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi arasında imzalanan protokol kapsamında "İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Bölümü"nde eğitim gören 25 öğrenci için mezuniyet töreni düzenlendi. Ankara İtfaiyesi'nde staj eğitimlerini başarıyla tamamlayan öğrencilere diplomaları verildi.

KARTAL BELEDİYESİ SİVİL SAVUNMA UZMANLARINA YÖNELİK "ARAMA-KURTARMA" EĞİTİMİ

ULAŞIM

Antalya Büyükşehir Belediyesi, çevreci ulaşımı desteklemek ve bisiklet kullanımına katkıda bulunmak amacıyla hayata geçirdiği toplu taşımada bisiklet taşıma aparatı uygulamasını ChipBİS mobil uygulamasıyla genişletiyor. Uygulama sayesinde bisiklet taşıma aparatı olan otobüslere sensör takılarak bisiklet kullanıcılarına aparatın dolu veya boş olduğu bilgisi mobil uygulama üzerinden verilecek.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi ekipleri, Mergin yolunda menfez yapımını tamamladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi, yeni nesil ulaşım araçlarından elektrikli scooter kullanımına, denetimine ve yetki esaslarına yönelik yeni kararlar aldı. Buna göre, elektrikli scooter kullanımına ilçe nüfusunun üçte biri oranında izin verilecek. Yetki belgesi alanların dilekçeleriyle birlikte 21 Haziran-16 Temmuz 2021 tarihleri arasında Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı'na başvurması gerekiyor. Firmaların başvurusu için ilana çıkan büyükşehir belediyesi, 25 ilçenin tamamında toplam 9.594 scooter kullanımına izin verecek.

Gemlik Belediyesi, yol yapım çalışmalarını sürdürüyor. İlçenin Balıkpazarı Mahallesi, Avukat Özgür Aksoy Caddesi'nde BUSKİ ekipleri tarafından kanalizasyon ve yağmur suyu çalışmaları yapılıyor. UEDAŞ ise, elektrik hatlarının yeraltına alınması çalışmalarını tamamladı. Gemlik Belediyesi de yol ve kaldırım çalışmalarını başlattı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, altyapı ve üstyapı sorunlarını ortadan kaldırmak için il genelinde yürüttüğü çalışmalara devam ediyor. Fen İşleri Daire Başkanlığı ekipleri, hafta sonunda Arsuz, Belen ve İskenderun'da yoğun mesai harcadı. Ekipler, Arsuz'da dört, Belen'de iki ve İskenderun'da altı farklı mahallede, toplam 12 noktada çalışmalarını eş zamanlı gerçekleştirdi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İETT Genel Müdürlüğü, pandemi sürecinde yolcu sayısındaki %40'lık azalmaya rağmen seferlerini artırdı, yeni otobüs alımı için de ihaleye çıktı.

ETKİNLİK

Ankara Büyükşehir Belediyesi, 21 Haziran Dünya Kaykay Günü'nde düzenlenen etkinliğe ev sahipliği yaptı.

Kadıköy Belediyesi'nin ücretsiz müzik, bale, dans ve drama eğitimi verdiği Çocuk Sanat Merkezi, 12. dönem mezunlarını verdi. Öğrenciler sertifikalarını Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı'nın elinden aldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin dikkat çeken projeleri arasında yer alan "Emekli Evleri"ndeki sosyal aktiviteler hız kazandı. Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi bünyesinde faaliyet gösteren Tarsus Emekli Evi üyesi olan 55 yaş ve üstü vatandaşlar, Berdan Barajı'nda bulunan Büyükşehir Belediyesi Tarsus Gençlik Kampı'nda ağırlandı.

Muratpaşa Belediyesi,

21 Haziran Dünya Yoga Günü'nde Ziya Gökalp Kent Parkı'nda Stüdyo Yoga Mola'yla özel bir seans düzenlendi. "Uyum ve Barış İçin Yoga" sloganıyla kutlanan günde etkinliğe her yaşta vatandaş katıldı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, EXPO

Organizasyon Direktörlüğü ve Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, farkındalık yaratan bir etkinlik gerçekleştirdi. Hatay EXPO Evi'nde düzenlenen etkinlikte EXPO Organizasyon Direktörlüğü, çocuklarla geri dönüşümle ilgili yaratıcı drama oyunları oynadı.

Kadın Yaşam Destek ve Dayanışma Merkezi

KADINLARA YÖNELİK ATÖLYE

- Resim
- Sinema
- Edebiyat
- El Sanatları
- Toplumsal Cinsiyet
- İşaret Dili Eğitimi
- Öz Savunma
- Temel Fotoğrafçılık
- Teknolojik Eğitimler
- Bahçe Bitkileri Yetiştiriciliği
- Diksiyon ve Etkili Konuşma Eğitimi

KAVITLARIMIZ DEVAM EDİYOR ÜCRETSİZ

Raportajı

Kadın Yaşam Destek ve Dayanışma Merkezi
Kavaklı Mahallesi Kadın Etkinlik Salonu
No:101/A - Tarsus - Teli: 0535 714 42 83
Her Kadınlar Çözümünü Kendi Elinde

DR. HALUK BOZDOĞAN
SİYASİ İLİM UZMANI

Çiğli Belediyesi ve dünyanın en büyük gençlik organizasyonlarından AIESEC'in İzmir şubesi işbirliğinde "Gençler İçin Yurtdışı Fırsatları" söyleşi yapıldı. Strateji Geliştirme Müdürlüğü'nün organize ettiği etkinlikte, Marka ve Gençlik Tarafı Pazarlama Koordinatörü Ceylan Canuyar, "AIESEC Nedir? Organizasyonel Kültürü Nedir?", Giden Tarafı Global Volunteer Koordinatörü Ezgi Çamca, "Global Volunteer Fırsatı", Giden Tarafı Global Talent ve Global Teacher Koordinatörü Özge Avcı, "Global Teacher ve Talent Fırsatı", Kurumsal İlişkiler Koordinatörü Elif Hardura ise, "Global Host Fırsatı ve Yaz Projeleri" konularında bilgi ve deneyimlerini gençlerle paylaştı.

Maltepe Belediyesi'nin Babalar Günü kapsamında düzenlediği "Babanı da Al Gel" etkinliğinde babalar ve çocukları eğlenceli anlar yaşadı. Çocuklar, babalarına karşı çeşitli sportif oyunlarda ve parkurlarda yarıştı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından Babalar Günü etkinlikleri kapsamında Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi tarafından "Baba Bana Basket Atsana" sloganıyla basketbol ve "Babalar ve Çocuklar Yarışıyor" sloganıyla da Ayak Tenisi Turnuvası gerçekleştirildi. Büyükşehir belediyesi ve Mersin Dağcılık Spor Kulübü işbirliğinde özel gereksinimli çocuklara ve babalarına yönelik olarak Adana'nın Pozantı ilçesine bağlı Belemelik'te doğa yürüyüşü ve piknik düzenlendi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Tarihi Havagazı Fabrikası Gençlik Yerleşkesi'nde pandemi kuralları çerçevesinde 150 kişinin katıldığı etkinliklerle Dünya Yoga Günü'nü kutladı.

Mezitli Belediyesi'nin Hindistan Büyükelçiliği'yle ortaklaşa düzenlediği ve geleneksel hâle gelen 21 Haziran Dünya Yoga Günü, Mezitli Demokrasi Meydanı'nda kutlandı. Yoğun katılımın olduğu etkinlikte vatandaşlar, yoga hareketlerini eğitimler eşliğinde tekrarladı. Çoğunluğu kadınlardan oluşan grup, bir saat boyunca nefes egzersizi ve meditasyon yaptı.

Kırşehir Belediyesi Gençlik Merkezi tarafından üniversite sınavları öncesinde Güzler Evcil Hayvanlar Parkı'nda "Yaz Şenliği" düzenlendi.

Beşiktaş Belediyesi, 21 Haziran Dünya Yoga Günü kapsamında Sanatçılar Parkı'nda yoga ve söyleşi etkinlikleri düzenledi.

Odunpazarı Belediyesi, Babalar Günü'nü online konserle kutladı. Eskişehirli sanatçılar Nazlı Avcı, Neslihan Erol, Burcu Yazıcı, Zehra Özyazgan, Aygül Yerlikaya tarafından verilen konser, Odunpazarı Belediyesi'nin sosyal medya hesaplarında ve Odunpazarı TV YouTube sayfasında yayınlandı.

Büyükçekmece Belediyesi, Babalar Günü kapsamında açık hava konseri düzenledi. Büyükçekmeceli sanatçılar ve müzisyenler tarafından verilen konserler, Belediye Kent Meydanı, Tepecik Meydanı, Celaliye Meydanı ve Mimaroba Büyük Atatürk Parkı'nda gerçekleşti.

Ergene Belediyesi, I. Lavanta Tarla Günleri düzenlendi.

Yenimahalle Belediyesi bünyesinde eğitim veren tüm kreşlerde her yıl düzenlenen "Satranç Turnuvası", bu yıl da hijyen ve sosyal mesafe kurallarına uyularak gerçekleştirildi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi, gençlerin yoğun ilgi gösterdiği doğa yürüyüşlerinin ikincisini Türkmen Dağı rotasıyla gerçekleştirdi.

Kuşadası Belediyesi, 21 Haziran Dünya Yoga Günü nedeniyle bir etkinlik düzenledi. Adagöl Mesire Alanı'nda düzenlenen etkinliğe vatandaşlar yoğun ilgi gösterdi.

Kadıköy Belediyesi Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi'ndeki yaz atölyeleri 1 Temmuz'da başlıyor. Merkez, drama, müzik, resim, dans, masal atölyeleriyle her yaş grubuna hitap edecek.

Tarsus Belediyesi, kadınlara yönelik atölye çalışmalarına yenilerini de ekleyerek yeni dönem kayıtlarını almaya başladı. Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü'ne bağlı Kadın Yaşam Destek ve Dayanışma Merkezi tarafından yürütülen "Kadınlara Yönelik Atölye" çalışmaları kapsamında farklı branşlarda açılan atölye çalışmaları kadınların kişisel gelişimlerine katkı sağlamak ve istihdam sağlamak amaçlanıyor.

Ceyhan Belediyesi'nin sosyal belediyeçilik hizmeti olarak ilçeye kazandırdığı Hilal Işık Aşrak Kreş ve Gündüz Bakımevi'nin öğrencileri yaz tatiline girdi. Başkan vekili Berem Avar, öğrencilerin mutluluğuna eşlik ederek karneleri dağıttı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, başkentte toplumsal farkındalığı artırmaya yönelik etkinliklere imza atmayı sürdürüyor. Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı ve BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü nedeniyle "Ağaç Dikme Etkinliği" düzenledi. Uluslararası Meslek Eğitim Merkezi'nde düzenlenen etkinliğe katılan Başkan Mansur Yavaş, ağaç dikti.

KÜLTÜR SANAT

Kırşehir Belediyesi, ABD'nin UNESCO Müzik Kenti Kansas'ın ev sahipliği yaptığı "Davulun Yolculuğu" adlı Uluslararası Müzik Festivali'ne katılıyor. Kırşehir, davul ve zurnayla çalınan yerel ezgilerden örnekler içeren bir videoyla festivale katılacak.

Odunpazarı Belediyesi, Yunus Emre'yi anma etkinlikleri kapsamında Osman Yaşar Tanaçan Fotoğraf Müzesi'nde sergi açtı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ilk kez düzenlenen "İzmir Uluslararası Film ve Müzik Festivali", başladı. Açılış gecesinde Başkan Tunç Soyer, Türkiye sinemasının usta bestecileri Yalçın Tura'ya, Arif Erkin'e ve Cahit Berkay'a "Onur Ödülü" verdi. Hayatta olmayan Atilla Özdemiroğlu ve Timur Selçuk da unutulmadı. Seyirciler, sinema ve müzik ustalarını ayakta alkışladı.

Nilüfer Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, uzun bir aradan sonra sanatseverleri özel bir sergiyle buluşturdu. Ali Kabaş'ın "Gökyüzünden Yeryüzü" adlı sergisi Gümüştepe Mahallesi'ndeki Nilüfer Fotoğraf Müzesi'nde açıldı.

Büyükçekmece Belediyesi ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği işbirliğiyle gerçekleştirilen kültür gezisine katılan öğrenciler, ilçenin tarihi ve kültürel mekânlarını gezdi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, 21 Haziran Dünya Müzik Günü'nü beş farklı noktadaki konserlerle kutladı. Konserler, Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlendi.

Küçükçekmece Belediyesi, kontrollü normalleşmenin ardından kültür-sanat etkinliklerini açık havaya taşıyor. İlçenin dokuz farklı noktasında dokuz ünlü isimle gerçekleştirilecek konserler serisinin ilk konuğu, Rap müziğini seven isim Anıl Pıyancı olacak. Halkalı'daki Nurettin Şen Parkı'nda pandemi tedbirleri çerçevesinde gerçekleştirilecek olan etkinlikte Pıyancı, aylar sonra İstanbul'daki ilk sahnesinde hayranlarıyla buluşacak.

Akhisar Belediyesi, "Açık Hava Yaz Konserleri"ne bu yıl Babalar Günü'ne özel hazırlanan konserle başladı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi'ne bağlı Şehir Tiyatroları'nın ve Sinema Şube Müdürlüğü'nün 2020-2021 yılı sanat sezonu repertuarında yer alan "Aşk Olsun" adlı müzikli oyun gösterisi sahnelendi.

Efes Selçuk Belediyesi Eşitlik Birimi çalışmaları kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uluslararası Karikatür Yarışması 2021'e katılan eserlerden oluşan sergi, Kadın Dayanışma Merkezi'nde açıldı. Sergi açılışına Efes Selçuk Belediye Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve çok sayıda vatandaş katıldı. Toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki farkındalığın artırılması amacıyla düzenlenen yarışmaya katılan eserler, Kadın Dayanışma Merkezi'nde sergilendi.

Tepebaşı Belediyesi'nin basımına katkıda bulunduğu "Hacı Süleyman Çakır ve Lisesi" adlı kitabın söyleşi ve imza günü etkinliğinde Eskişehirli yazar İbrahim İpek, okurlarıyla bir araya geldi.

Bodrum Belediyesi'nin desteğiyle ART Melek Girişimi tarafından organize edilen Bodrum Açık Atölye Günleri'yle sanatçılarla sanatsever arasında dolaysız ve aracısız bir ilişki kurulması hedefleniyor. Bodrum'da ilki düzenlenen Bodrum Açık Atölye Günleri'nde resim, heykel, seramik, takı, mozaik, fotoğraf, halı dokuma gibi farklı disiplinlerde üreten sanatçılar, kendi atölyelerinde sanatseverleri ağırladı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, normalleşme süreciyle birlikte konser etkinliklerine başladı. Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, Sazova Bilim Kültür ve Sanat Parkı'nda sanatseverlerle buluştu.

Gazimur Belediyesi, Gazimur Rehberi'ni İngilizce ve Almanca olarak yayımladı. Türkçe, İngilizce ve Almanca olarak üç dilde yayımlanan rehberde Gazimur'un tarihi, iklimi, doğal güzellikleri, ekonomik yapısı, ilçedeki konaklama imkânları, ulaşım araçları, taksi durakları, lokanta ve restoranlar, belediye hizmetleri, eğitim olanakları ve kültür sanat yaşantısı anlatılıyor.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi TEMEK ve Çerkezköy Belediyesi işbirliğiyle açılan Meslek Edindirme ve Sanat Kursları'nın yıl sonu sergisi, Çerkezköy Atatürk Kültür Merkezi'nde açıldı.

Küçükçekmece Belediyesi Hünerli Eller Çarşısı üreticilerinin ve Kadın Eşitlik Merkezi'nde eğitim alan kadınların hazırladığı el emeği ürünler, sergide bir araya getirilerek vatandaşların beğenisine sunuldu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, Pollyanna, Rüstemoğlu Cemal'in Tuhaf Hikâyesi, Antigone ve Hastalık Hastası olmak üzere dört oyunla sanatseverlerin karşısına çıktı.

Bornova Belediyesi Film Ofisi, en kısa gecenin yaşandığı 21 Haziran'da ulusal/uluslararası yapımlarla izleyicinin karşısına çıktı.

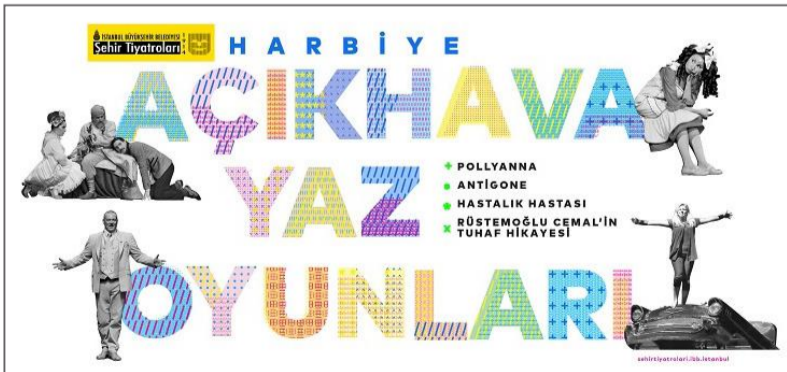
İzmir Büyükşehir Belediyesi, Her yıl Akdeniz Akademisi tarafından düzenlenen tasarım sergilerinin ilki vatandaşlarla buluştu. Emre Duygu Tiyatro Afişleri Sergisi, "Tırtıl Tasarım Ünitesi"nde yerini aldı.

Nilüfer Belediyesi, Nilüfer Caz Tatili'yle sanatseverleri doğada müzikle buluşturuyor. 6. Nilüfer Caz Tatili'nin ilk konserini Sonic Boom verdi. Balat Atatürk Ormanı'ndaki konseri izleyenler, doğanın eşsiz güzelliği altında caz keyfi yaşadı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi'nin düzenlediği sosyal mesafeli konserler devam ediyor. Pandemi döneminde zor günler geçiren müzisyenlere destek olmak amacıyla başlatılan konser etkinlikleri, Halkent'te kurulan sahneyle beş noktaya taşındı.

Efes Selçuk Belediyesi, Çocuklar, Efes Tarlası Yaşam Köyü'nde düzenlenen eğitim ve etkinliklerle toprağı ve doğayı tanımaya devam ediyor. Efes Tarlası Yaşam Köyü'nde 10-12 yaş grubu çocuklar için "Tıbbi ve Aromatik Bitkiler"le ilgili drama çalışması düzenlendi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin Konyaaltı Sahili'nde gerçekleştirdiği "Sahilde Sinema Var" etkinliği "Aile Arasında" filmiyle devam etti. "Gezen Sinema" etkinliğinin yeni durağı Alanya oldu.

SPOR

Çanakkale Belediyesi ve Halk Eğitim Merkezi işbirliğiyle Şehit Kıvanç Kaşıkçı Sağlıklı Yaşam Merkezi'nde açılacak olan "Yaz Spor Okulları", tenis, badminton, çocuk atletizmi, satranç, pilates, step ve aerobik branşlarında olacak.

Beylikdüzü Belediyesi tarafından çocukların ve gençlerin yaz aylarında sporla iç içe olmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen "Yaz Spor Okulları" için kayıtlar başladı. "Yaz Spor Okulu" için kayıtlar, 30 Haziran'a kadar online yapılacaktır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Okul spor salonları, yaz tatilinde çocukları ağırlamaya devam edecek. 26 ilçede 47 salon, ücretsiz "Yaz Spor Okulları"na ev sahipliği yapacak. 15 farklı branşta ücretsiz spor eğitiminin verileceği okullarda çocuklar hem eğlenecek hem de spor yeteneklerini keşfedecek.

Bozüyük Belediyesi, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü işbirliğiyle düzenlenen ücretsiz "Yaz Spor Okulları"na kayıtlar başlıyor.

Manavgat Belediyespor'un U14 futbol takımı, İzmir-Kuşadası'nda düzenlenen TFF Süper Lig ve PTT 1. Lig takımlarının yer aldığı 10 Numara Sportif Futbol Turnuvası'nda Denizlispor'u yenerek üçüncü oldu.

Şişli Belediyesi'nin 7-14 yaş grubundaki çocuklar için düzenlediği "Yaz Spor Okulları" başlıyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve **Dikili Belediyesi** işbirliğiyle "Dikili Cup Ayak Tenisi Turnuvası" düzenlendi. Büyük ilgi gören turnuvada Türk futbolunun İzmirli yıldızları da bir gösteri maçı yaptı.

Karşıyaka Belediyesi Spor İşleri Müdürlüğü, 21 Haziran Dünya Yoga Günü'nde etkinlikler gerçekleştirdi.

İzmit Belediyesporlu güreşçi Seçkin Duman, Bursa'da düzenlenen 59. Nilüfer Çalı Geleneksel Yağlı Güreşleri'nde Küçük Orta Büyük boy kategorisinde şampiyon oldu.

Bayraklı Belediyesi Spor İşleri Müdürlüğü'nün engelli bireylere yönelik düzenlediği farkındalık etkinliğinde özel sporcular, eğitimleriyle birlikte çevre temizliği ve meditasyon yaptı. "2021'de Bir İyilik de Sen Yap" sloganıyla Bayraklı sahilinde düzenlenen etkinlikte bir araya gelen kursiyerler, hep bir ağızdan "Kendimi seviyorum, dünyayı seviyorum," dedi.

İBB OKUL SPOR SALONLARINDA ÜCRETSİZ YAZ SPOR OKULLARI Başlıyor

21 Haziran 27 Ağustos 2021

Detaylı Bilgi: [gencliksporibbistanbul](https://www.gencliksporibbistanbul.com.tr)

[ibbgsm](https://www.instagram.com/ibbgsm) [ibbgsm](https://www.facebook.com/ibbgsm) [ibbgsm](https://www.youtube.com/channel/UCqj8k8k8k8k8k8k8k8k8k8k)

16 MİLYON İÇİN CALIŞIYORUZ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, "Sağlıklı Yaşam İçin Güne Sporla Başlıyoruz" sloganıyla parklarda ve spor sahalarında aktivitelerini sürdürüyor.

Nilüfer Belediyesi, Bursa Görme Engelliler Spor Kulübü sporcusu Hakan Cira, Türkiye'nin gururu oldu ve Polonya'da düzenlenen Para Atletizm Avrupa Şampiyonası 400 metre yarışlarında Avrupa ikincisi oldu.

Küçükçekmece Belediyesi, vatandaşları sabah sporunda buluşturuyor. Etkinlikler, alanında uzman spor antrenörleri tarafından ilçede bulunan parklarda gerçekleştiriliyor. Her yaş grubundan vatandaşların katıldığı sabah sporu, müzik eşliğinde temel beden eğitimi hareketleriyle başlayarak yürüyüş, pilates ve koşu gibi aktivitelerle devam ediyor.

Kuşadası Belediyesi tarafından yenilenen Adagöl, doğayla baş başa olmak ve huzurlu vakit geçirmek isteyenlerin adresi oldu. Her yaş grubuna hitap eden aktivite alanlarının, sosyal mesafeli kameryelerinin, piknik masalarının, yürüyüş ve bisiklet yollarının da bulunduğu mesire alanında ziyaretçiler için fitcardio dersleri veriliyor. Ziyaretçiler, spor eğitmeni Ceyda Atıgan eşliğinde düzenlenen seanslara Pazartesi, Salı ve Perşembe günleri ücretsiz olarak katılabilecek.

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin sponsorluğunda yapılan Türkiye Yamaç Paraşütü Hedef Şampiyonası 3. Etap Yarışları tamamlandı.

Çukurova Belediyesi Spor Kulübü, yaptığı önemli transferlerle kadrosunu güçlendirmeye devam ediyor. Son olarak Hırvatistan millî takımının smaçörü Luciya Mlinar'la anlaşmaya varıldı.

Turgutlu Belediyesi, "Yaz Spor Okulları" kapsamında basketbol kursları başlıyor.

Mengen Belediyesi'nin düzenlediği ücretsiz "Yaz Okulu" kayıtları başlıyor.

Beylikdüzü Belediyesi sporcusu Ekin Ereke, Konya'ya yapılan Yol Bisikleti Türkiye Şampiyonası'nda üçüncü oldu ve millî takım kampına gitmeye hak kazandı.

Muratpaşa Belediyesi'nin Türkiye'nin en geniş katılımlı sağlıklı yaşam projesi olan "Sağlıklı Muratpaşa Hareketi"nde yaz dönemi spor okulu, 17 branşta ve 20 tesiste başlıyor. Ücretsiz kurslar için kayıtlar açıldı. Bu dönem belediyenin mavi bayraklı falez plajlarında su jimnastiği kursu da düzenlenecek.

Seyhan Belediyespor Kulübü, atletizm sporunda başarıya doymuyor. Kadın atletizm takımı, İzmir'deki müsabakalarda finale kaldı.

Esenyurt Belediyesi

Yaz Spor Okulları, pandemi nedeniyle verilen aranın ardından yeniden başladı. Başkan Kemal Deniz Bozkurt, ilk derste çocuklarla spor yaptı. Çocuklara forma ve spor ayakkabı hediye etti.

Nilüfer Belediyesi'nin destek verdiği "Dağyenice Ultra Maratonu" yaklaşık 1.000 sporcunun katılımıyla gerçekleşti. Sporcular, dört ayrı parkurda koştu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Haliç'te "Kürek Yarışları" düzenliyor.

Karşıyaka Belediyesi "Yol Yarış Bisiklet Takımı"na yeni sporcular arıyor. 16-24 yaş aralığında bulunan ve yol yarış bisikleti olan gençler, antrenmanlara katılabilecek.

ÇEVRE

Çanakkale Belediye Başkanı Ülgür Gökhan, Marmara'yı etkisi altına alan müsülaj sorununun çözümüne ilişkin olarak uzun yıllardan bu yana müsülajla mücadele eden Rimini kentinin yetkilileriyle görüştü.

Didim Belediyesi Heykel ve Seramik Atölyesi'nin denizden toplanan 2.225 adet pet şişeyle yaptığı "Şirinler Heykeli", 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde plastik kirliliği sorununa dikkat çekti. "Elektronik Atığını Getir, Mamamı Götür" sloganıyla gerçekleştirilen etkinlikte elektronik atık geri dönüşüm kutusuna atıklarını bırakan vatandaşlar, sokak hayvanları için hazırlanmış kedi ve köpek mamalarını aldı. Hem geri dönüşüme hem de sokak hayvanları yararına yapılan etkinlik, vatandaşların takdirini topladı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Akdeniz Üniversitesi arasında Marmara Denizi'nde ve çevresinde görülen müsülajın Antalya Körfezi'nde görülmesini engellemek için bilimsel çalışmalar yapılmasını amaçlayan işbirliği protokolü imzalandı. Protokol kapsamında körfezdeki ve iç sulardaki sucul canlılar yakın takibe alınacak.

Yenişehir Belediyesi, Mersin Dalış Merkezi Spor Kulübü ve Decathlon işbirliğinde düzenlenen denizaltı temizliği etkinliğinde deniz kirliliğine dikkat çekildi.

Küçükçekmece Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından "Sıfır Atık Farkındalık Kampanyası" başlatıldı. Kampanya kapsamında pilot bölge seçilen Yenimahalle sakinlerine belediyenin saha ekipleri tarafından geri dönüşüm için bilgilendirmeler yapıldı, poşet dağıtıldı. Projeye geri dönüşüme girebilecek atıklar, bu poşetlere konulacak ve belediye ekipleri tarafından haftada bir gün düzenli olarak toplanacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından İstanbul Boğazi için önemli bir çevre yatırımı hayata geçiriliyor. Baltalimanı Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi'nde 2.4 milyon kişinin atık suyu biyolojik yöntemlerle arıtılacak. Bu sayede İstanbul Boğazi yıllık 70.000 ton çamurdan kurtulacak. Son teknolojilerle inşa edilen tesiste aynı zamanda elektrik enerjisi de üretilecek.

Karşıyaka Belediyesi Sürdürülebilir Diyalog Projesi'nin açılış toplantısı Karşıyaka Sıfır Karbon Eğitim Merkezi'nde yapıldı. Projede 15-18 yaş arasındaki gençlerle, uzmanlarla, eğitimcilerle birlikte çalışılacak.

Ataşehir Belediyesi Kadın Girişimcilik Merkezi'nin hazırladığı 2021 yılı Proje Pazarı İş Fikri Yarışması'nda kazananlar belli oldu. En başarılı altı iş fikrinin yarıştığı finalde en iyi üç ekip belirlendi. "Biyoplastik Üretimi" iş fikri projesi birinci oldu.

Efes Selçuk Belediyesi, Efes Tarlası Yaşam Köyü'nde 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü sebebiyle "İklim Krizi ve Kuraklık... Efes Selçuk'ta tarım ve yaşam nasıl etkilenecek?" konulu bir söyleşi düzenlendi.

Seyhan Belediyesi'nin Tepebağ ve Kayalıbağ Mahalleleri'ni ayıran, Antik dönemden bu yana kullanılan, bugünkü adıyla Musabalı (Av. Turhan Arun) Sokak'ta 2017 yılında başlayan "Sokak Sağlıklaştırma Projesi"nin ikinci etap çalışmaları sürüyor.

Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından kent genelindeki yeşil alan sayısı her geçen gün artırılıyor. Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülen çalışmalarla Defne Uğur Mumcu Parkı, Erzin Gökdere Mesire Alanı ve Antakya Serinyol Parkı gibi birçok yeni yeşil alan vatandaşlarla buluşturuldu.

Şavşat Belediyesi, köylerdeki yapılaşmayı Şavşat Evi'ne uygun, Cittaslow kriterlerine yakışır şekilde gerçekleştirmek üzere harekete geçti.

Sinop Belediyesi ve Sinoplu gençlerden oluşan White Side topluluğu birlikteliğiyle temizlik kampanyası gerçekleştirildi. Sis Düdüğü mevkinde yapılan çalışmada doğaya zararlı atıklar ve çöpler temizlendi.

SOKAK HAYVANLARINA YARDIM

Tepebaşı Belediyesi Doğal Yaşam Merkezi, sokak hayvanlarının sıcak bir yuvaya kavuşması için faaliyetlerine devam ediyor. Çalışmalar kapsamında 2021 yılının ilk beş ayında sahiplendirilen sokak hayvanı sayısı 218'e ulaştı.

Safranbolu Belediyesi tarafından yürütülen çalışmayla sokaklarda yaşayan can dostlarına mama desteği devam ediyor.

DiĞER

Muğla Büyükşehir Belediyesi, "Golden City Awards" yarışması sonucunda 2020 yılı ödülünü kazandı. Altyapı, üstyapı ve sosyal belediyecilik alanlarında yapılan hizmetlerin değerlendirildiği "Altinkent" temalı yarışmanın birincilik ödülü Başkan Osman Gürün'e takdim edildi.

Karşıyaka Belediyesi Kentsel Tasarım Müdürlüğü ile TMMOB'ye bağlı meslek odaları tarafından gerçekleştirilen Karşıyaka Tasarım Maratonu ve öğrenci yaz okulu başlıyor.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, BM 2021 Gıda Sistemleri Zirvesi öncesinde düzenlenen uluslararası diyalog toplantısına katıldı. Çevrimiçi düzenlenen toplantıda konuşan Başkan Soyer, "İzmir Tarımı"nın yoksullukla mücadele ederken doğayı da koruduğunu söyleyerek, "Şu anda dünyanın tarım ve gıda pazarında, İzmir'deki gibi hem doğaya saygılı hem de insan sağlığını koruyan stratejik ürünlere talep giderek artıyor," dedi.

Çiğli Belediyesi ve İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi arasında ortak etkinlikler, çalışmalar, araştırmalar ve girişimler için işbirliği protokolü imzalandı.

Muratpaşa Belediyesi ve Senex Yaşlanma Çalışmaları Derneği arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Şişli Belediyesi, 31 özel sağlık kuruluşuyla “Şişli Komşu Kart” sağlık protokolüne imza attı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi ve **Menteşe Belediyesi** arasında ipekböcekçiliğinin iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için işbirliği protokolü imzalandı.

Bodrum Belediyesi tarafından “Sosyal Girişimcilik”, “Vatandaş Karnesi”, “Gıda Girişimciliği”, “Bodrum İhtiyaç Haritası” ve “Bodrum Sosyal Fonu” programlarıyla Bodrum, Muğla ve Türkiye'nin sosyal ve ekonomik kalkınmasına katkı sunması hedeflenen işbirliği protokolü imzalandı.

Konak Belediye Başkanı Abdül Batur, SODEY'e üye oldu. Başkan Batur, “Sosyal belediyeciliği yaşayan ve yaşatan bir ilçe oluşturduk. Çalışmalarımızda sosyal belediyeciliğin gerektirdiği şekilde hizmet üretmeye dikkat ediyoruz. Bunu belediyemizle, mesai arkadaşlarımızla, bürokratlarımızla, meclis üyelerimizle tam bir uyum içerisinde gerçekleştiriyoruz,” dedi.

Şişli Belediyesi, Türkiye Kadın Girişimciler Derneği'yle imzaladığı işbirliği protokolüyle kamu alımlarında kadın girişimcilerin katılımının artırılması için çalışmaya başladı.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, İzmir'in kültürel zenginliği içerisinde Yahudi kültür mirasının korunması için İzmir Musevi Cemaati Vakfı tarafından hazırlanan İzmir Yahudi Mirası Projesi'nin açılışına katıldı. Başkan Tunç Soyer, “Yahudi Kültür Mirası Projesi, İzmir'in tarihsel zenginliği üzerinden yürüttüğümüz çok boyutlu çalışmalarımıza ve özelde Kemeraltı'na büyük ivme kazandıracak,” dedi.

Çiğli Belediyesi, küresel iklim değişikliğini önlemek için oluşturulan İklim ve Enerji İçin Avrupa Belediye Başkanları Sözleşmesi'ne imza attı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Oyuncak Müzesi'yle Tarihi Kentler Birliği Müze Özendirme Yarışması'nda yaşam kültürü müzeleri dalında ödül aldı. 3.000 oyuncak bünyesinde barındıran, gezenleri çocukluğuna götüren ve tarihte bir yolculuğa çıkaran müze, başta çocuklar olmak üzere her yaşta ziyaretçisine eğlenceli anlar yaşatarak müzeleri sevdirmeyi amaçlıyor.

Nilüfer Belediyesi'nin “Yılın Yazarı Gülten Akın” etkinlikleri kapsamında düzenlediği “Liselerarası Kitap Kapağı Tasarım Yarışması”nda dereceye girenler, düzenlenen törenle ödülleri aldı.

GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK ÖDENEĞİ

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17. maddesinde yapılan düzenlemeye göre;

MADDE 17- (Değişik birinci fıkra:15/4/2021-7316/9 md.)

“İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hâllerinde verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç, iş kazasının olduğu, meslek hastalığında ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki on iki aydaki son üç ay içinde, analık ve hastalık hâlinde ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki on iki aydaki 80. maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır. Ancak iş göremezliğin başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde 180 günden az kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olanlara hastalık ve analık hâlinde ödeneğe esas tutulacak günlük kazanç, iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının iki katını geçemez.

On iki aylık dönemde çalışmamış ve ücret almamış olan sigortalı, çalışmaya başladığı ay içinde iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle iş göremezliğe uğrarsa, verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas günlük kazanç, çalışmaya başladığı tarihten iş göremezliğinin başladığı tarih arasındaki sürede elde ettiği prime esas günlük kazanç toplamının çalıştığı gün sayısına bölünmesi suretiyle çalışmaya başladığı gün iş kazasına uğraması hâlinde ise, aynı veya emsal işte çalışan benzeri bir sigortalının günlük kazancı esas tutulur.

4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereği sigortalı sayılanların ödeneğe veya gelire esas günlük kazançlarının hesabında:

a) Prim, ikramiye ve bu nitelikteki arızı ödemeler dikkate alınmış ise, ödeneğe ve gelire esas alınacak günlük kazanç, ücret toplamının ücret alınan gün sayısına bölünmesiyle hesaplanacak günlük kazançta % 50 oranında bir eklemeye yapılarak bulunan tutardan çok olamaz.

b) İdare veya yargı mercileri tarafından verilen karar gereği yapılan ücret, ikramiye, zam, tazminat ve bu mahiyetteki ödemelerden ödeneğin ve gelirin hesabına esas alınan (...) (2) dönemden önceki aylara ilişkin olanlar dikkate alınmaz.

Meslek hastalığı, sigortalının sigortalı olarak çalıştığı son işinden ayrıldığı tarihten bir yıl geçtikten sonra meydana çıkmış ise, günlük kazancı bu son işinden ayrıldığı tarih esas alınarak yukarıdaki fıkralara göre hesaplanır.

İş kazasıyla meslek hastalığı sigortasından bağlanacak gelirlere esas tutulacak aylık kazanç, yukarıdaki hükümlere göre hesaplanacak günlük kazancın otuz katıdır.”

Kanunun 17. maddesine örnek olarak, 5 Mayıs 2021 itibarıyla 15 gün hastalık nedeniyle istirahat raporu alan sigortalı X kişinin son 12 aydaki prim ödeme gün sayıları ve ücretleri tablodadır.

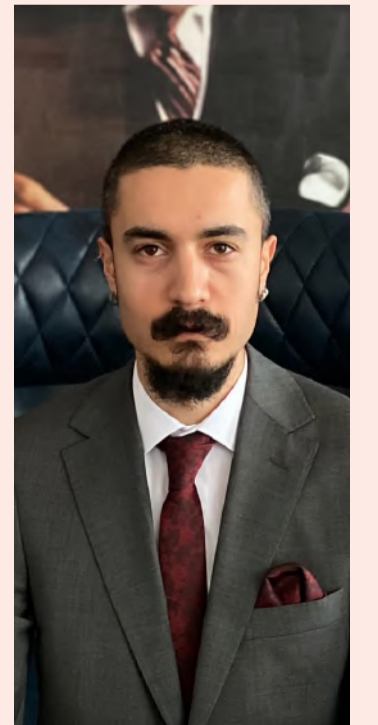
Yıl/Ay	Brüt Ücret	Prim Günü
2021 Nisan	4.500,00	30
2021 Mart	4.500,00	30
2021 Şubat	4.500,00	30
2021 Ocak	4.500,00	30
2020 Aralık	3.100,00	30
2020 Kasım	3.100,00	30
2020 Ekim	3.100,00	30
2020 Eylül	3.100,00	30
2020 Ağustos	3.100,00	30
2020 Temmuz	3.100,00	30
2020 Haziran	3.100,00	30
2020 Mayıs	3.100,00	30
TOPLAM	42.800,00	360

X kişinin rapor aldığı tarihten önceki 12 ayda SGK'ya 42.800,00 TL ücret ve 360 gün prim bildirildiği görülmektedir. Bu durumda rapor parasına esas olacak günlük kazanç, 42.800,00/360 = 118,89-TL olacaktır. X kişisi ayakta tedavi görüp hastanede yatmamıştır. (5510 sayılı kanunun değişik üçüncü fıkrası: 17/4/2008-5754/11 maddesine göre, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve sigortalı kadının analığı hâlinde verilecek geçici iş göremezlik ödeneği, yatarak tedavilerde 17. maddeye göre hesaplanacak günlük kazancının yarısı, ayaktan tedavilerde üçte ikisidir.) Sonuç olarak 118,89-TL x 2/3 = 79,26-TL günlük rapor parası olacaktır. Örnekte 15 günlük raporun hastalık türünde alınmış olması nedeniyle ilk 2 gün için ödeme yapılmamakta ve bu bakımdan X kişisine 13 x 79,26 = 1.030,38-TL rapor parası ödemesi yapılacaktır.

Eski durumda ise, X kişisi, 1.300,00-TL rapor parası alabiliyorken yapılan yeni düzenlemeyle birlikte 1.030,38-TL rapor parası alabilecektir. Yani 269,62-TL daha az rapor parası olacaktır.

HÜSEYİN TARIK ERCAN
SODEMSEN
Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı

“HEDEFİMİZ ÇALIŞMAK, İMKÂNSIZI BAŞARMAK”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

ŞÜKRÜ SÖZEN: 2014 yılı itibarıyla yürürlüğe giren 6360 sayılı Büyükşehir Yasası'yla birlikte belediyeçilik sistemi değişti. Belediyeçilikte yerinden yönetimin olması gerektiğine inanıyoruz. Türkiye'nin farklı renkleri var. Bu renklerin bir arada kardeşçe yaşaması için kurumların koordineli çalışması gerekmektedir. Bu yasa, bizi ayırdı. Yasa yürürlüğe girmeden önce 19 merkez mahallemiz vardı. Şimdi aralarında Side gibi turizm merkezlerinin de bulunduğu 106 mahallemiz mevcut. Bunların 78'i kırsal köyden mahalleye dönüşen yerler. Hizmet alanlarımız genişledi. Ama gelirlerimiz artmadı, azaldı. Çünkü büyükşehir belediyesi, önemli gelir kaynaklarımıza el koydu. Mezbaha, terminal, hal, ilan, reklam ve su gelirlerimiz elimizden alındı. Yaz aylarında 600.000 nüfusa hitap eden bir ilçeye bu koşullarda nasıl hizmet edebilirsiniz? İller Bankası, belediyelere tabelada yazan nüfusa göre ödeme yapar. Manavgat'ın tabela nüfusu 250.000. Bu rakam, yılın sekiz ayında yaklaşık üç kat artıyor. Bu nedenle İller Bankası gelirleri yeterli değil. Bir de büyükşehir belediyesiyle farklı siyasi görüşlere sahipseniz cezalandırılıyorsunuz. Büyükşehir Yasası'nın sıkıntıları getireceğini dile getiren ve mahalle muhtarlarını bu yasaya hazırlamak amacıyla eğitim seminerleri düzenleyen ilk belediyeyiz. Bu yasanın sıkıntılı olduğunu, bizi engelleyeceğini, önümüzü kesmek için kullanılabileceğini, art niyetli kullanıldığında cezalandırma mekanizmasına dönüşebileceğini her yerde yüksek sesle ifade ettik. Antalya ve Manavgat farklı partilerden olunca bu tür sıkıntıları zamanında fazlasıyla yaşadık. Manavgat'ın bütün değerleri elimizden alındı. Büyükşehir belediyesi tarafından caddeler, sahiller, önemli hizmet binaları, iş makineleri ve araçlar alınmaya çalışıldı. Mücadele ederek bazılarını geri kazandık. Bu sıkıntıları vatandaşların da bilmesi gerekiyordu. Mitingler düzenleyerek bu durumu vatandaşlara anlatmaya çalıştık. Büyükşehir Yasası'nın yanlış olduğuna dair farkındalık çalışmalarımız yerel ve ulusal medya kanallarında yer aldı. 2019 seçimleriyle birlikte Antalya Büyükşehir Belediyesi, CHP'li belediyeye geçti. Bu vesileyle rahatladık. Büyükşehir Yasası, yanlış bir yasadır, revize edilmelidir. “Birlikten Kuvvet Doğar” anlayışıyla çalışıyoruz. Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Muhittin Böcek, Manavgat'ın elinden alınan caddeleri iade etti. Bu konuda söz vermişti. Diğer hizmetlerde de birlikte çalışmaya gayret ediyoruz. Örneğin, ilçemizdeki vektör mücadelesini büyükşehir ve ilçe belediyesiyle birlikte yapıyoruz. Belediye olarak her türlü ekipmanımızı, aracımızı, elemanımızı büyükşehir belediyesine tahsis ederek hizmet üretiyoruz. İçme suyu ve altyapı hizmetlerinde de ortak görüşlerle hareket ediyoruz. Bunun dışında hemen her konuda fikir alışverişinde bulunabiliyoruz, ortak akılla hareket edebiliyoruz.

MANAVGAT BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Başkan, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, İmar ve Sehicilik Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Plan ve Proje Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Kreş Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetleme Müdürlüğü, Yapı Kontrol Müdürlüğü.

VİZYON, MİSYON ve STRATEJİK HEDEFLER: Hedefimiz, Manavgat halkına ve ziyaretçilerine en kaliteli yerel hizmeti vermek, çağdaş bir ilçede yaşama imkânı sunmak, herkesin görmek ve yaşamak istediği bir turizm ilçesi oluşturmak. Yaşam kalitesini yükseltmek için halkla yönetim arasında ilişki kurabilen, halkın isteklerine zamanında cevap verebilen bir yönetim misyonuna sahip olmak. Refah seviyesini yükseltmek, yaşanabilir ilçe olma vizyonunu taşıyan örnek bir belediye olmak. Bu misyon ve vizyon doğrultusunda da ilkelerimiz bulunmaktadır. İnsan kaynaklarını geliştirmek ve değerlendirmek. Sağlıklı bir kentleşme süreci izlemek. Hizmet kaynaklarını sürdürülebilir kullanmak. Bilgi ve teknolojiyi etkin ve yaygın bir şekilde kullanmak. İnsan gücünü, bilgi birikimini, maddi kaynakları etkili ve verimli şekilde kullanmak. Amaçlara ve misyona bağlılık yaratmak. Doğal kaynakları sürdürülebilir şekilde kullanmak. Eğitim hizmetlerinin kalitesini ve sürekliliğini sağlamak, Hizmetlerde dürüst ve tarafsız davranmak. Halka hizmet bilinci sağlamak. Çıkar çatışmalarından kaçınmak. Halk memnuniyetini hedeflemek. Canlı olan her şeye hizmet etmeyi önemsemek. Tedarikçimizi stratejik iş ortağı olarak algılamak. Çalışanların, Manavgat Belediyesi'ni benimsemesini sağlamak. Sürekli değişen, gelişen, yeniliklere açık bir belediye olmak. Diğer kamu kuruluşlarına ve halka karşı şeffaf olmak. Sosyal refahı artırmak. Stratejik planlama anlayışından uzaklaşmamak. Karar verme aşamasında halka karşı şeffaf olmak. Yasa ve yönetmeliklere sadık kalmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 201 memur, 136 kadrolu işçi, 26 sözleşmeli personel, 1519 belediye şirket personeli.

BÜTÇE: 390 milyon TL

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

ŞÜKRÜ SÖZEN: STK'larla ortak çalışma bilincini her zaman ön planda tutuyoruz. Birlikte çalıştığımızda sorunları aşabiliriz, çözüme götürebiliriz. Bu nedenle STK'larla işbirliği çok önemli. 2020 yılında Turizm Bakanlığı'nın Ulualan sahiline golf alanı yapma isteği belediyemizin ve STK'ların gündemine girdi. Belediyemizin öncülüğüyle ilçemizdeki ticaret, meslek ve esnaf odaları, AK Parti hariç tüm siyasi partiler tek yürek olduk. Ulualan'a golf alanı yapılmaması gerektiğinin nedenleriyle ilgili vatandaşları bilgilendirdik. Türkiye çapında medya çalışması başlatıldı. Sosyal medyada gündem olduk. “Ulualan Ölü Alan Olmasın” sloganıyla yapılan çalışma, bakanlığın bölgemizde toplantı yapmasıyla sonuçlandı. Bölgemizde 20.000 esnaf var. Esnafın refahı için Manavgat Esnaf Odası'yla ortak çalışmalar yürütmekteyiz. Turizm birlikleriyle, Ticaret Odası gibi kuruluşlarla ilçemizin büyük yatırımları için ortak paydada buluşmak için çalışıyoruz. Kent konseyinin kurulmasına öncülük ettik. Ancak süreç içerisinde dernekler arasında çıkan anlaşmazlık nedeniyle kent konseyinin faaliyeti durduruldu. Bu konuda yeniden girişimde bulunacağız.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

ŞÜKRÜ SÖZEN

Antalya-Manavgat Belediye Başkanı

İzmir Özel Fatih Koleji'ni bitirdi. Ticaret hayatına atıldı. CHP Gençlik Kolları başta olmak üzere partinin çeşitli komisyonlarında ve ilçe örgütünün yönetim kadrosunda görev aldı. 2004 seçimlerinde CHP'den belediye başkan aday adayı oldu. 2009, 2014 ve 2019 yerel seçimlerinde CHP'den aday gösterildi ve seçildi. Manavgat Çevre Koruma Turizm Altyapı Tesis Yapı ve İşletme Birliği Başkanlığı görevini yürüttü. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Kırılğan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ŞÜKRÜ SÖZEN: Kırsalda ve ilçede yaşayan kadınlar, engelli vatandaşlar, çocuklar, gençler, sezonluk çalışan turizm emekçileri ve yaşlılar, “kırılğan” olarak adlandırabileceğimiz gruplardır. Sosyal belediyeçilik anlayışımız gereği bu gruplara yönelik projeler üretiyoruz. Türkiye çapında ödüllere layık görülen “Toros Kadınları” projesi, özel bir çalışmadır. Kadınların aile ve bölge ekonomisine katkı sağlayabilmeleri, sosyalleşmeleri amacıyla hayata geçirdiğimiz “Toros Kadınları” projesi kapsamında bir pazar kuruldu. Kadınlar, satış, pazarlama ve iletişim konusunda eğitimler aldı, sertifikaları verildi. Cumartesi günleri kurulan pazarda kadınlar, el emeği, göz nuru ürünlerini tüketiciyle buluşturuyor. İmkânsızlıklar nedeniyle hayatları boyunca kırsal mahallelerden çıkamayan kadınları ilçe hayatıyla buluşturma çalışmamız da ödüle layık görüldü.

"Toros Kadınları Geziyor" projesi kapsamında iki yıl boyunca 20.000'e yakın kadını evlerinden alarak gezilere götürdük. Bu geziler sayesinde kadınlar sosyalleşme imkânı buldu. Birçoğu hayatlarında ilk kez tarihî ve turistik yerleri gördü. Engelli vatandaşlar için "Engelsiz İletişim Merkezi", "Engelsiz Park", "Engelsiz Kafe" hizmetlerimiz bulunmaktadır. İlçemizin dört bir yanında akülü araç şarj istasyonları yer almaktadır. Geçen yıl açtığımız "İlca Meliha Ercan Yaşam Merkezi" ise, görülmeye değerdir. Burada engelli çocuklara hem eğitim hem de kreş hizmeti verilmektedir. Evde bakım hizmetleriyle yaşlı, engelli, ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek oluyoruz. Huzurevi yaptık ve hizmete açtık. Huzurevinde bakımını gerçekleştirdiğimiz yaşlılarla sık sık bir araya geliyoruz. İbrahim Sözen Gençlik Merkezi'nde kadınlar, gençler ve çocuklar için 30'a yakın alanda kurs eğitimi verilmektedir. Dar gelirli turizm çalışanı ailelerin yararlandığı dört kreş mevcuttur. Side, Sarılar, Çolaklı, Taşağıl Mahalleleri'ne yaptırdığımız modern kreşlerde 350 çocuk, iyi ve nitelikli eğitim almaktadır. Çocuk Kültür Merkezi'nde ise her yıl yüzlerce çocuğa etüt eğitimi veriyoruz. Uzak mahallelerden gelen ortaöğretim öğrencileri, kız ve erkek öğrenci yurtlarında aile sıcaklığında eğitimlerini sürdürmektedir. Bu hizmetleri yeterli görmüyoruz, yeni projeler üretiyoruz.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

ŞÜKRÜ SÖZEN: 2019 yerel seçimlerinde "Bu Gelecek Hepimizin" sloganıyla bazı sözler verdik. İlk 10 yıllık hizmet süremizde ilçemize kültür ve gençlik merkezleri, kent meydanları, kreşler, yurtlar, huzurevi, stadyum, belediye hizmet binası, yaya köprüsü, engelli merkezleri gibi birçok büyük yatırımı kazandırmıştık. Yatırımlarımız devam edecek. Vatandaşların hayatını kolaylaştıracak, refahlarını artıracak sosyal yatırımlara da ağırlık vereceğiz. Manavgat Irmağı kenarındaki düzenleme çalışmaları, ilçe halkının devam etmesini istediği çalışmalardan biri. Bu çalışmalarımıza yeni bir etap kattık. Irmak kıyısının araç köprüsü altında kalan kısmını projelendirdik. 1.5 kilometrelik sahil boyunca düzenleme yaparak ırmak kıyılarından daha çok yararlanılmasını sağlayacağız. Bu çalışmalar, ilçemizin kültürü hâline geldi. Seçim kitapçığımızda araç köprüsü sözü vermiştik. İhalesini yaptık. Yakında çalışmalara başlayacağız. Kızılot bölgesinde bir plaj sözü vermiştik. Geçtiğimiz yıl vatandaşlarla birlikte açılışını gerçekleştirdik. Side'de üç tane halk plajı açtık. Boğaz Otel plajını yeniledik. Bisiklet yollarıyla ilgili çalışmalarımız da devam ediyor. MANBİS bisiklet kiralama sistemiyle birlikte ilçemizdeki bisiklet yollarını 35 kilometreye çıkardık. "Aile Danışma Merkezleri" sözümüz vardı, ilçe merkezinde açtık. Sarılar ve Evrenseki Mahalleleri'nde yenilerini açmak için hazırlıklarımız devam ediyor. "Canlı Hayvan Pazarı" projesi hazır olmasına rağmen dört yıldır ilgili bakanlıktan yer tahsisi alamadığımız için hayata geçirememiştik. Tahsisimizi zorlu süreç neticesinde aldık. Son derece modern bir canlı hayvan pazarını ilçemize kazandırmak için ihale hazırlık çalışmalarımız sürüyor. Vatandaşların daha uygun fiyata et-süt temin edebilmeleri için Toros Et ve Süt Tazim Satış Mağazası'nı açtık. Manavgat'a doğalgaz getirilmesi de vaatlerimiz arasındaydı. Bu konunun takipçisi olduk, ilgili kurumlarla görüşmelerimiz sürüyor. İlçemizdeki kreş sayısını dörde çıkardık. İlçemizin ana arterlerindeki çevre düzenleme çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor. Rauf Denktaş Köprü'sünü yenileme ve balık hali düzenleme çalışmalarımız sürüyor. Antik Side'nin dönüşümüne yönelik çalışmalarımızda da önemli noktaya geldik. Evde bakım hizmetleri, engelli Hizmetleri ve sosyal yardımlar, pandemi sürecinde öncelikli çalışmalarımızdandı. Günümüzün ekonomik koşullarında zorlanan vatandaşlara yetişmeye çalışıyoruz. Tam kapanma sürecinde çiftçinin tarlada kalan ürünlerini piyasa değerinde satın aldık, vatandaşlara ücretsiz olarak dağıttık.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

ŞÜKRÜ SÖZEN: İlçemize yeni bir araç köprüsü kazandırmak istiyoruz. "Anfili Taşıt Köprüsü", şu an ihale aşamasındadır. Rauf Denktaş Köprüsü'nün revizyonu, canlı hayvan pazarı ve kesimhanesi, ırmak kenarı Zeynel Şenol Köprüsü'nün rekreasyon projesi, Nar Beach halk plajları, k ve gündüz bakımevi yapımı, Side Kemer Mahallesi'nde Kazım Karabekir Caddesi'nin düzenlenmesi, Barbaros Caddesi kentsel çevre düzenlemesi ve güneş enerjisi santrali yapımı, Boğaz Halk Plajı'nda üçüncü etap düzenlemesi, öncelikli projelerimizdendir.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ŞÜKRÜ SÖZEN: Önümüze çıkacak her türlü zorluğa göğüs germeyi, zorlukları aşarak başarıya ulaşmayı görev edindik. Görev süremiz boyunca hiçbir engel bizi yıldıramadı. Sloganımız, "Hedefimiz Çalışmak, İmkânsız Başarmak." Hayallerimiz her zaman büyük. Büyük hayalleri gerçekleştirmek, zorluklarla mücadele etmeyi gerektirir. Buna alıştık. Ancak merkezi hükümetin belediyelere bakış açısından kaynaklanan zorluklar yaşadığımızı söyleyebilirim. Büyük yatırımlarımıza ve projelerimize yer tahsisi alamıyoruz. Bakanlıkların CHP'li belediyelere yaklaşımı adil olmuyor. Bu, bilinen bir gerçektir. Büyükşehir Yasası'nın mutlaka revize edilmesi gerekiyor. Dünyadaki başarılı belediyeler, yerinden yönetimi benimsiyor. Bu yasa, herkesi merkeze tabi kılıyor. İmkânlar adil dağıtılmıyor. Toplanan vergiler yarı yarıya kesintiye uğruyor. 1.5 yıldır pandemi sürecindeyiz. Kira gelirlerimizi de yarı yarıya indirmek zorunda kaldık. Zaten kısıtlı olan imkânlarımız, pandemiyle birlikte sıfırlandı. Kendi kaynaklarımızı yaratarak hizmet vermeye devam ediyoruz. Heyecanımız ve ülkeye olan bağlılığımız, vatandaşlara daha fazla hizmet verebilmeyi öngörüyor. Hizmet heyecanımızı, olumsuz şartlar baskılıyor. Toplama verebileceklerimiz, yapabildiklerimizle sınırlı olmamalı. Bu sıkıntıları ortaya koyabilmemiz, sorunlara çözüm bulabilmemiz, daha rahat çalışacak belediye yönetimlerini hayata geçirebilmemiz için CHP iktidar olmalıdır. Bu konuda umutluyuz, umutlarımızın gerçekleşeceğine dair inancımız tamdır.

“BELEDİYE HİZMETLERİNİN HER VATANDAŞA ULAŞMASINI SAĞLIYORUZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

AHMET DENİZ ATABAY: Aydın Büyükşehir Belediyesi'yle işbirliği içinde çalışıyoruz. Park Bahçeler Müdürlüğü ekipleri, Aydın Büyükşehir Belediyesi'yle imzaladığımız protokol çerçevesinde büyükşehir sorumluluğundaki alanlarda çevre düzenleme ve peyzaj çalışmaları gerçekleştiriyor. Fen İşleri Müdürlüğü tarafından imzalanan protokol çerçevesinde yine büyükşehir sorumluluğundaki alanlarda yol ve kaldırım çalışmaları yapıyoruz, büyükşehir belediyesine mahsup ediyoruz. Barınak hizmetleri, Aydın Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundadır. Çalışmalar, yaptığımız protokol kapsamında belediyemiz tarafından yürütülmektedir. Yine işbirliği yaparak kültürel ve sportif aktiviteler düzenliyoruz. İlçemize otogar ve kültür merkezi kazandırmak için çalışmalarımız devam etmektedir.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

AHMET DENİZ ATABAY: STK'larla işbirliği yapıyoruz. Didim Halk Oyunları Gençlik ve Spor Derneği, Erzincanlılar Derneği, Didim Turizm Derneği başta olmak üzere derneklerle bir araya gelerek kermes, konser vb. etkinlikler gerçekleştirdik.

Yöresel Lezzetler Festivali'yle bölgelere özgü lezzetlerin öne çıkarılması için çalışmalar yaptık. Türkiye Çevre Eğitim Vakfı'yla yürüttüğümüz proje kapsamında ilçemizdeki plajlara mavi bayrak kazandırdık. Her yıl 1 Eylül Barış Şenliği düzenliyoruz.

İlçemizde kent konseyi var. Orak çalışmalar yapıyoruz. Didim Müzik Derneği, Cumhuriyet Kadınları Derneği, Didim Türkü Grubu, Didim Kültür ve Sanat Derneği ile ortaklaşa çalışmalar yapıyoruz. Önemli günlerde ve haftalarda halka açık ücretsiz konserler gerçekleştiriyoruz. Kültür ve sanat alanındaki STK'ları destekliyor, çalışmalarında destek veriyoruz.

Didim Halk Oyunları Gençlik ve Spor Derneği'yle her yıl Ağustos ayında üç gün süreyle ulusal folklor festivali düzenliyoruz. Festivale hem yurtiçinden hem de yurtdışından katılım oluyor, yörelere ait halk oyunları sergileniyor. Bu sayede ilçemizin tanıtımını yapıyor, vatandaşlar için kültürel aktivite imkânı sağlıyoruz.

Poseidon Bisiklet Grubu'yla her yıl bisiklet etkinliği organize ediyoruz. Süslü Kadınlar Bisiklet Turu'nun gerçekleştirilmesini sağlıyoruz. Bisiklet kullanımının özendirilmesine yönelik faaliyetleri önemsiyoruz.

DİDİM BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Başkan, Başkan Yardımcıları, 15 Müdürlük.

TEMEL İLKELER: Atatürk ilkelerine ve Cumhuriyet değerlerine bağlılık, gelişime ve değişime açık olmak, mali/ıdari hizmetlerde şeffaflık ve hesap verebilirlik, insana, doğaya ve tüm canlılara saygılı olmak, tarihi ve kültürel değerlere bağlılık, ayrımcılık gözetmeden toplumun her kesimine hizmet götürmek, kurum içi güçlü iletişim, sosyal belediyecilik ve etik değerlere bağlılık.

STRATEJİK HEDEFLER: Katılımcı, yenilikçi, modern, güler yüzlü, eşitlikçi, özgürlükçü, çocukları ve gençleri ön planda tutan, tüm vatandaşlar için güçlü toplum ve çevre oluşturan, hizmetlerin sürdürülebilirliğini sağlayan bir belediye olmak hedefindeyiz.

ÇALIŞAN SAYISI: 1 sözleşmeli personel, 283 işçi, 48 memur, 341 Dibel personeli, 16 Dihib personeli, 39 geçici personel.

BÜTÇE: 162.000.00 TL

Türkiye Triatlon Federasyonu'yla yaptığımız işbirliği sayesinde Didim Triatlonu'nun üçüncüsünü gerçekleştirdik. Türkiye'nin dört bir yanından gelen sporcuların ve ailelerinin katıldığı büyük bir organizasyondur. Triatlon sporu, Didim'in coğrafi ve fiziki yapısına uygun. Bu nedenle Didim Triatlonu'nu uluslararası bir seviyeye taşımak gayesindeyiz. Gelecek yıl, Avrupa Triatlon Şampiyonası'nın bir ayağını Didim'e getirmek istiyoruz. Federasyonla da bu anlamda iletişim hâlindeyiz. Ayrıca bu yıl Triatlon Spor Kulübü kurma planımız da var. Bu zorlu ve güzel sporun yaygınlaşmasını istiyoruz.

Engelliler Haftası'nda farkındalık yaratmak ve konunun hassasiyetine dikkat çekmek amacıyla bir hafta süren etkinlikler düzenliyoruz. “Engelsiz Plaj”ın işletmesini derneğimize bıraktık. Ekonomik açıdan destek almalarına yardımcı oluyoruz. Özel vatandaşların her zaman yanındayız.

İlçemizin tanıtımına katkı sağlayabilmek için Turizm Derneği'ne yer tahsis ediyoruz ve personel desteği sağlıyoruz. Prodüksiyon ve medya konularında imkânlarımızı paylaşıyoruz, güçlenmelerine yardımcı oluyoruz.

DİTAP'la işbirliği kapsamında Türkiye'deki ilk ve tek Vegan Festivali'ni gerçekleştiriyoruz. 300.000 ziyaretçi sayısına ulaşan Vegfest, ilçemizin turizmine katkı sağlamaktadır.

Yasa ve yönetmelikler doğrultusunda Didim Belediyespor Kulübü'ne her yıl nakdi yardım yapıyoruz. Nakdi yardımın yanı sıra yine sporcularımıza spor malzemesi desteği de veriyoruz.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

AHMET DENİZ ATABAY

Aydın-Didim Belediye Başkanı

Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ni bitirdi. 1993 yılında Ardanuç Belediyesi'nde veteriner hekim olarak göreve başladı. 2004 yılındaki yerel seçimlerde CHP'den aday oldu ve Ardanuç Belediye Başkanı seçildi. Üç dönem Ardanuç Belediye Başkanlığı yaptı. 2019 yerel seçimlerinde CHP'den tekrar aday oldu ve seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Didim Tenis Kulübü'yle yaptığımız işbirliğiyle tenis sporunun yaygınlaşması için çalışıyoruz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

AHMET DENİZ ATABAY: İlçemizdeki her vatandaşa eşit mesafedeyiz. Gerçekleştirdiğimiz projelerimizle kadınlara istihdam sağladık. Akköy'de, belediyemize ait binada kadınlara istihdam sağlamak amacıyla el sanatları kursları düzenlenmektedir. Yine Akköy'de, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı sanat merkezinde müzik, dil, folklor ve sanat dersleri verilmektedir. Akbük Mahallesi'nde belediyemize ait Türkan Saylan Kültür Merkezi'nde, kadınlara istihdam sağlamak amacıyla meslek edindirme kursları verilmektedir. Kurduğumuz kadın kooperatifiyle üretici kadınların ürünlerinin satılmasını ve kadınların gelir elde etmesini sağladık.

Ayrıca kadınlar için her yıl el sanatları kursları düzenliyoruz. Üreten kadınların ürünlerini gelire dönüştürebilmesi için Medusa El Sanatları ve Takı Festivali yapıyoruz.

Özel vatandaşların hayatını kolaylaştıran kent mobilyaları kullandık. İlçemizin belirli noktalarına mobil şarj istasyonları yerleştirdik, engelsiz plaj ve park yaptık. Engelsiz bir ilçe olma yolunda önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. Çocuklar için özel etkinlikler yapıyoruz, atölyeler düzenliyoruz.

Roman vatandaşlarla ortak etkinlikler düzenledik. Belediye hizmetlerinin her vatandaşa ulaşmasını sağlıyoruz, kırılgan gruplara ulaşmak konusunda hassas bir çizgiye sahibiz.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

AHMET DENİZ ATABAY: Seçim vaatlerimiz arasında ulaşım sorununu çözmek, sağlıklaştırma projeleri yapmak, kadınlara istihdam sağlamak, Akbük'e iskele yapmak, plaj ve park sayısını artırmak, üretici pazarı ve organik pazar kurmak, bisiklet yolu oluşturmak, Didim Gençlik Merkezi'ni tamamlamak ve amfi tiyatro yapmak bulunuyordu. Bu projelerden dördü tamamlandı. Kalan projelerle ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Bisiklet yolu için UKOME'den gerekli izinler alındı, yaz sonunda yapım çalışmaları başlayacaktır. Didim Gençlik Merkezi ve Tales Etüt Merkezi projelerinin ihalesi yapıldı, inşaat devam etmektedir. Amfi tiyatro için yapım ihaleleri tamamlandı. Temel atma töreni için hazırlıklarımız devam ediyor.

Tamamlanan Projeler

Etüt Merkezleri

Balıkçılar Çarşısı

Çilek, Zeytin Festivalleri ve Didim Yöre Dernekleri Festivalleri

Üretici ve Organik Pazar Projesi Akköy

Didim'in Bahçeleri Akköy/Akyeniköy

DİGEM/Didim Gençlik Merkezi ve Tales Bilim Parkı

Akbük Ali Rıza Efendi Parkı ve Plaj Düzenlemesi

Akbük Merkez İskele, Plaj ve Park Projesi

Muhtar Evleri

Sağlıklaştırma Projeleri

Kadınlara İstihdam Projeleri

Devam Eden Projeler

Amfi Tiyatro

Kültür Merkezi

Otogar Projesi

Patiköy Projesi

Akköy Kocabahçe Yöresel Lezzetler Restoranı

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

AHMET DENİZ ATABAY: Didim amfi tiyatro için çalışmalarımız başladı. Yakın zamanda projeyi tamamlayacağız. İlçemize yakışır bir amfi tiyatro olacak. Didim Gençlik Merkezi'nin yapımına başladık.

Akköy'de tescilli bir yapının restorasyonunu tamamladıktan sonra "Tarım Müzesi" oluşturmayı planlıyoruz. Söz konusu yapıyla ilgili kamulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır, proje süreci başlamıştır.

Akköy'de kütüphane olarak kullanılan tescilli bir yapının restorasyon çalışmaları başlatılmıştır. Bulduğumuz bölgenin en büyük köy kütüphanesi olan bu yapı, içindeki envanterle beraber "Kütüphane Müze" olarak restore edilecektir. Yapı hem turizme kazandırılacak hem de kültürel değerler koruma altına alınacaktır. Yine Akbük'te tescilli bir yapının restorasyonunu tamamlayarak "Sergi Evi" yapmayı planlıyoruz.

Aydın Büyükşehir Belediyesi'yle işbirliği içinde yürüttüğümüz çalışmalar kapsamında "Kültür Merkezi" projemiz yakında başlıyor.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

AHMET DENİZ ATABAY: Bütçe konusunda sıkıntı yaşıyoruz. İlçemiz oldukça genç ve sürekli göç alması nedeniyle hızla büyüyor. Bu nedenle hizmetlerimiz tekrerrüt etmek durumunda kalıyor.

Turizm ilçesi olmamız nedeniyle yaz ve kış nüfusumuz farklılık göstermektedir. Yerleşik kış nüfusuna göre belirlenen bütçemizle yaz aylarında dört-beş kat artan nüfusa hizmet vermeye çalışıyoruz. Planlı ve tasarruflu çalışarak bu sorunu aşmaya çalışıyoruz. 2014 yılında yürürlüğe giren yasayla birlikte kapanan belde belediyeleri de belediyemizin sorumluluk sahasına dahil edilmiştir ve sorumluluk sahamız genişlemiştir. Yerleşim yerlerinin dağınıklığı, personel ve ekipman eksikliği nedeniyle hizmet alanlarımızda bazı zorluklar yaşıyoruz.

“MAZERET ÜRETMEYEN ÇALIŞMAYA DEVAM EDİYORUZ”

Belediyenizin il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

ŞÜKRÜ TURGUT: İl belediyesiyle ve diğer ilçe belediyeleriyle uyumlu çalışıyoruz. Hiçbir sorun yaşamıyoruz.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

ŞÜKRÜ TURGUT: İlçemizdeki STK'larla iletişimimiz var. Özellikle kadın üretim kooperatifine üretim ve pazarlama alanında destek vermek istiyoruz. Bu konu, planladığımız projelerimiz arasında da yer almaktadır. Bir aksilik olmazsa kısa süre içerisinde gerçekleştireceğiz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ŞÜKRÜ TURGUT: Şehit yakınları, engelliler ve gaziler, belediye hizmetlerinden indirimli faydalanmaktadır. Şehit yakınlarına, gazilere ve %50 engelli raporu olan vatandaşlara su indirimi uygulanmaktadır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

ŞÜKRÜ TURGUT: Üniversite öğrencilerine burs yardımı için dernek kurduk. Yeni parklar yaptık. Yollara kilit parke taşı döşedik. Akpınar otogar ve cami inşaatını tamamladık. Ağaçlandırma çalışmaları gerçekleştirdik. Güneş enerjisi santrali kurduk.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

ŞÜKRÜ TURGUT: Sevgi Evleri Projesi'ni tamamlamak, kadın üretim kooperatifine üretim ve pazarlama alanında destek vermek, ilçe girişinden itibaren kaldırım, kilit parke taşı ve ağaçlandırma çalışması yapmak istiyoruz.

AKPINAR BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Zabıta Memurluğu, Emlak ve Tahsilat Servisi.

STRATEJİK HEDEFLER: Belediye bütçesine gelir sağlamaya ilişkin projeleri tamamlamak ve yaşlı bakımı için "Sevgi Evleri"ni hayata geçirmek.

ÇALIŞAN SAYISI: 6 memur, 5 daimî işçi, 10 şirket personeli.

BÜTÇE: 4,5 milyon TL. %40 kesinti sonrası kalan tutar ancak personel maaşına ve belediye giderlerine yetiyor.

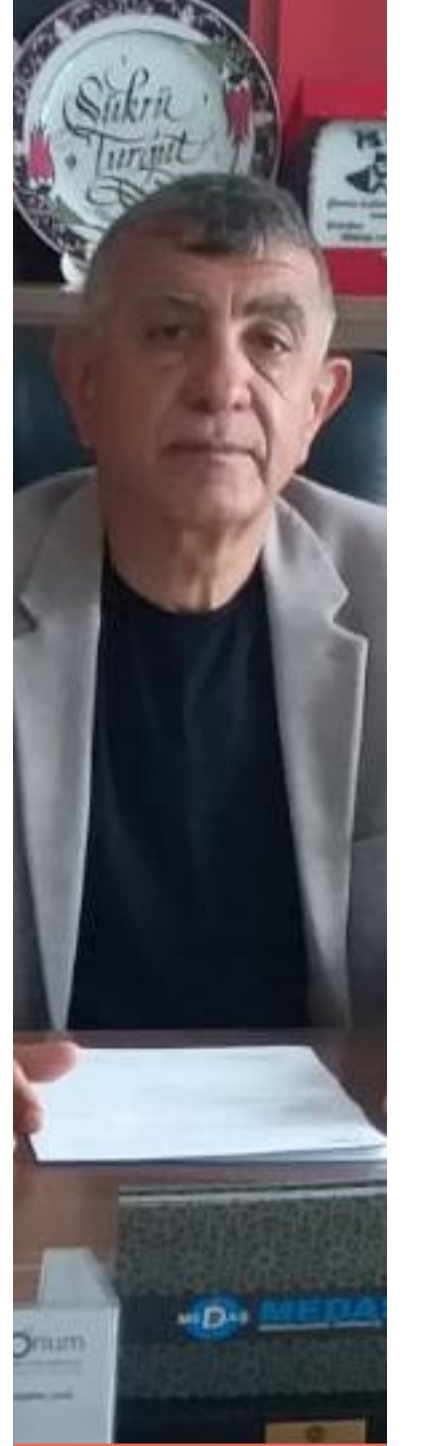

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ŞÜKRÜ TURGUT: Bürokratik sıkıntılar yaşıyoruz. Sunduğumuz projelere hiçbir maddi katkı alamıyoruz. Bu nedenle hizmetleri yerine getirirken ekonomik zorluk ve teknik personel sıkıntısı çekiyoruz. Her türlü zorluğa rağmen mazeret üretmeden çalışmaya devam ediyoruz.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

ŞÜKRÜ TURGUT

Kırşehir-Akpınar Belediye Başkanı

Lise eğitimini tamamladıktan sonra Akpınar'da ticarete atıldı. 1989-1994 döneminde SHP'den Akpınar Belediye Başkanlığı'na seçildi. 2004-2009 ve 2019 yıllarında tekrar belediye başkanı oldu. Evli ve 5 çocuk babasıdır.

